

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO

ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

„vždyť naše poznání je jen částečné“ (1Kor. 13,9)

proto

ROSTEME V POZNÁNÍ SPOLEČNĚ

Obsah

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	4
1.1. Název školního vzdělávacího programu.....	4
1.2. Předkladatel.....	4
1.3. Zřizovatel.....	4
1.4. Platnost dokumentu.....	4
2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	5
2.1 Úplnost a velikost školy.....	5
2.2 Umístění školy.....	5
2.3 Charakteristika žáků.....	5
2.4 Charakteristika pedagogického sboru.....	6
2.5 Vybavení školy.....	6
2.6 Spolupráce se zákonnými zástupci a s dalšími subjekty.....	6
3 CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	8
3.1 Zaměření školy.....	8
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie.....	9
3.3 Vyučovací předměty.....	14
3.4 Začlenění průřezových témat.....	15
4 UČEBNÍ PLÁN.....	25
5 UČEBNÍ OSNOVY.....	26
5.1 Český jazyk.....	26
5.2 Anglický jazyk.....	44
5.3 Německý jazyk.....	60
5.4 Matematika.....	70
5.5 Informatika.....	95
5.6 Člověk a svět.....	110
5.7 Přírodověda a ekologie.....	119
5.8 Náboženská výchova.....	125
5.9 Dějepis.....	133
5.10 Občanská výchova a etika.....	143
5.11 Náboženské vzdělání a výchova.....	154
5.12 Fyzika.....	163
5.13 Chemie.....	170
5.14 Přírodopis a ekologie.....	176

5.15 Zeměpis.....	186
5.16 Hudební výchova.....	200
5.17 Výtvarná výchova.....	216
5.18 Tělesná výchova.....	226
5.19 Výchova ke zdraví.....	240
5.20 Pracovní činnosti.....	248
5.21 Třídnická hodina.....	256
6 Hodnocení žáků a autoevaluace školy.....	259
6.1 Hodnocení žáků.....	259
6.2 Autoevaluace školy.....	260

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1. Název školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání *Veselá škola*.

Školní vzdělávací program je zpracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

1.2. Předkladatel

NÁZEV: Veselá škola - církevní základní škola a základní umělecká škola

ADRESA: Soukenická 1088/10, Praha 1 – Nové Město

Ředitel školy: Mgr. Markéta Těhníková

KONTAKTY: **Telefon:** 242 481 656

Email: reditelna@veselaskola.cz, sekretariat@veselaskola.cz, info@veselaskola.cz

Web: www.veselaskola.cz

IČO: 45246726 , RED-IZO: 600001091

KOORDINÁTOŘI TVORBY ŠVP: kolektiv pedagogů

1.3. Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Arcibiskupství pražské

ADRESA ZŘIZOVATELE: Hradčanské náměstí 56/16, 119 02 Praha 1 – Hradčany

KONTAKTY: **Telefon:** 220 392 111, **E-mail:** apha@apha.cz

KOORDINÁTOR CÍRKEVNÍHO ŠKOLSTVÍ:

PhDr. Mgr. Ondřej Mrzílek, **Telefon:** 734 435 045, **E-mail:** skolstvi@apha.cz

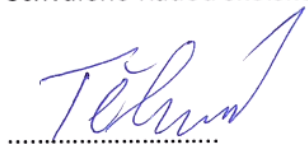
1.4. Platnost dokumentu

Platnost od: školního roku: 2025/2026

Datum předložení Školské radě Veselé školy – církevní základní školy a základní umělecké školy dne 23. 9. 2025, bez připomínek

Datum projednání v pedagogické radě dne 15. 10. 2025

Schváleno Radou školské právnické osoby dne 22. 10. 2025

ředitel školy

Mgr. Markéta Těhníková

Razítko školy

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Úplnost a velikost školy

Veselá škola - církevní základní škola a základní umělecká škola je škola plně organizovaná a poskytuje vzdělání žákům od 1. do 9. ročníku. Kapacita pro základní školu činí 230 žáků, pro školní družinu 100 žáků a pro školní klub 150 žáků. Škola zajišťuje a poskytuje možnost plnění školní docházky formou Individuálního vzdělávání (podle § 41 zákona č. 317/2008 Sb.) pro žáky 1. i 2. stupně a plnění školní docházky v zahraničních školách.

2.2 Umístění školy

Škola je umístěna v centru města. Nedaleko se nachází veřejné hřiště, které často využívá školní družina. Blízkost historického jádra poskytuje ideální příležitosti pro seznamování žáků se stavebními slohy a dalším uměním.

2.3 Charakteristika žáků

Žáky školy jsou děti z křesťansky orientovaných rodin a děti, jejichž zákonní zástupci přijímají výchovný program školy založený na křesťanských hodnotách. Mezi žáky jsou též cizí státní příslušníci, žáci se speciálními vzdělávacími potřebami i žáci mimořádně nadaní.

Do prvního ročníku škola přijímá žáky na základě posouzení jejich školní zralosti, počet se řídí kapacitou školy. Při přijímání do vyšších ročníků se posuzují jejich aktuální vzdělávací výsledky na základě znalostních testů, pohovorů, nezávazné účasti na výuce i souladu s křesťanským zaměřením školy.

Žáci mají možnost podílet se na rozhodování o věcech týkajících se života školy. Žakovskou samosprávu tvoří volení třídní předsedové jako zástupci 2. až 9. ročníku, kteří se schází jednou měsíčně s vedením školy.

2.4 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří křesťansky smýšlející učitelé, vychovatelé, asistenti pedagoga, výchovný poradce, metodik primární prevence, speciální pedagogové a školní kaplan. Ke kvalitě výuky přispívá vysoká pedagogická kvalifikace. Většina sboru se průběžně vzdělává, ať již v rámci DVPP, jiných akreditovaných kurzů, školení i odbornými workshopy vedenými odborníky z řad kolegů. Vedení školy další vzdělávání plně a systematicky podporuje. Věnuje se též teambuildingu, vede individuální rozhovory se zaměstnanci a pomáhá hledat řešení aktuálních problémů.

2.5 Vybavení školy

Škola sídlí ve dvou budovách. Disponuje 14 učebnami, z toho 4 odbornými (HV, VV, cvičná kuchyňka a Informatika.) Žáci 1. až 4. třídy mohou navštěvovat školní družinu s hernou v budově Soukenická 10, starší využívají školní klub. Všichni mají k dispozici knihovnu, kapli i jídelnu - výdejnu v budově Soukenická 20. Škola je vybavena informačními a komunikačními technologiemi, které jsou zpřístupněny žákům a využívány ve výuce.

2.6 Spolupráce se zákonnými zástupci a s dalšími subjekty

Spolupráce probíhá v souladu s potřebami zúčastněných stran. Jde o standardní formy: třídní schůzky, konzultační hodiny, sjednané schůzky s pedagogy nebo vedením školy, jednání rady rodičů a školské rady, webové stránky školy, informační systém Bakaláři, emailové zprávy, informační listy, datová schránka. V měsíci březnu se koná Den otevřených dveří. Neformální možnosti nabízí školní časopis, školní slavnosti, duchovní obnovy, olympiáda, školní ples a další aktivity.

Školská rada, která je složena ze zástupců pedagogického sboru a zřizovatele školy a zákonných zástupců žáků, pracuje v souladu se školským zákonem.

Z důvodu působnosti na území obvodu Praha 1 Veselá škola spolupracuje zejména s: Úřadem Městské části Praha 1, Magistrátem hl. m. Prahy, základními školami na území obvodu Praha 1, s církevními mateřskými školami a mateřskými školkami na území obvodu Praha 1. Dále spolupracuje s Městskou knihovnou Praha, Městskou policií hl. m. Prahy, Lesy hl. m. Prahy a jinými vzdělávacími i obecně prospěšnými organizacemi.

Škola přijímá studenty na pedagogické praxe z různých škol, mezi ně patří zejména JABOK a Univerzita Karlova v Praze (PedF, FF, TF)

V rámci výchovného a kariérního poradenství škola spolupracuje zejména s těmito subjekty: Křesťanská pedagogicko-psychologická poradna (KPPP), Farní úřady, řeholní instituty, řády a kongregace, Arcibiskupství pražské a Česká biskupská konference, Asociace ředitelů církevních škol a Asociace ředitelů základních škol.

Škola se zapojuje do grantových projektů a rozvojových programů MŠMT.

3 CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Dokument Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Rosteme v poznání společně“ jako školní vzdělávací program (dále jen ŠVP) Veselé školy - církevní základní školy a základní umělecké školy byl zpracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále jen RVP ZV). ŠVP ZV Rosteme v poznání společně vychází z dlouhodobých vzdělávacích a výchovných cílů školy a jejích možností. Dokument ŠVP ZV Rosteme v poznání společně byl předložen Školské radě Veselé školy - církevní základní školy a základní umělecké školy dne 23. 9. 2025 k připomínkování – bez připomínek, schválen pedagogickou radou 15.10. 2025. Po schválení Radou školské právnické osoby dne 22.10.2025 se stává platným ŠVP od školního roku 2025/2026 pro vzdělávání žáků 1. až 9. ročníku.

3.1 Zaměření školy

Veselá škola - církevní ZŠ a ZUŠ je křesťansky orientovaná škola. Svým výchovným programem poukazuje na duchovní rozměr člověka, usiluje o důvěryhodné, bezpečné a kooperativní prostředí. Pomáhá žákům nalézt osobní talent, rozvíjí jejich nadání a ukazuje k nejširším možnostem životního uplatnění. Součástí vzdělávání je výuka náboženství jako povinného předmětu.

Škola se snaží pomáhat žákům nalézt svůj talent a rozvinout svůj potenciál. Podporuje je ve vědních oblastech, které je zajímají tak, aby později mohli volit z celé škály oborů od přírodovědných přes humanitní až po umělecké, z nichž budou vybírat své vlastní zaměření a životní uplatnění.

Doprovázíme naše žáky po cestách vědění stejně tak jako jiné základní školy, zároveň jim pomáháme objevovat svět s otevřenou myslí a srdcem. Učíme je vyjadřovat své pocity, přání a touhy rozmanitými uměleckými způsoby, a to nejen v rámci výuky na základní umělecké škole, ale též během výuky v základní škole a mimo vyučování ve volnočasových aktivitách, které si mají možnost vybrat ve školní družině nebo školním klubu. Dále škola nabízí žákům uplatnění jejich talentu v zájmové činnosti, ve školní ve školním časopisu Happy Times, případně v činnosti související s duchovní formací a charitativní činností (např. Tříkrálová sbírka, Krabice od bot aj.), v zapojení do organizování slavností školy, pořádání hudebních a divadelních představení a dalších akcí.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

3.2.1 Naplňování klíčových kompetencí

Smyslem a cílem základního vzdělávání je vybavit žáky souborem klíčových kompetencí – vytvořit základ pro jejich celoživotní učení a úspěšnou orientaci v každodenním praktickém životě. Osvojování klíčových kompetencí je proces dlouhodobý. Předpokladem pro jeho úspěšné naplnění je uplatnění výchovně vzdělávacích strategií, které respektují individuální zvláštnosti, schopnosti a možnosti žáků.

3.2.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení (KU): Vedeme žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožňujeme jim osvojit si strategii učení a motivujeme je pro celoživotní vzdělávání. Podporujeme u žáků samostatnost a kreativitu. Nové poznatky s žáky vyvozujeme na základě osobní zkušenosti i řízené činnosti. Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost. Umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky, vyvozovat závěry. Učíme žáky četbě s porozuměním, orientaci v textu, jeho reprodukci a určení základních myšlenek. Žáci používají různé zdroje informací, samostatně je vyhledávají a třídí. Učitelé je vedou k autoevaluaci, uvědomění vlastních pokroků a reflexi chyb. Uplatňujeme individuální přístup k jednotlivým žákům. Motivujeme žáky k učení tím, že se snažíme cíleně vytvářet situace, při kterých má žák radost z učení. Dostává se jim rovněž povzbuzení k účasti na různých soutěžích včetně školní olympiády.

Kompetence k řešení problémů (KPR): Podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému úsudku a hledání cest, jak řešit problémové situace reálného života. Žáci se učí vystihnout jádro problému, popsat je a vybírat optimální řešení. Zdůvodňují výběr metody a hodnotí výsledek. Pedagogové posilují jejich sebedůvěru a připravují podnětné úlohy. Vedeme žáky k otevřenému upozorňování na problémové situace. Žáci jsou vedeni k tomu, aby uměli rozpoznat vážnou situaci v reálném životě (ohrožení života, zdraví apod.) a věděli, jak přivolat pomoc. Vedeme žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a k schopnosti zhodnotit výsledky svých činů.

Kompetence komunikativní (KK) Učíme žáky efektivní komunikaci na adekvátní společenské úrovni. Žáci se seznamují s pestrými nabídkami situací, v nichž si trénují srozumitelné vyjadřování, výběr správných verbálních i neverbálních nástrojů, zásady vedení dialogu včetně používání argumentů a obhajoby vlastního stanoviska, pozorné naslouchání druhým. Kromě klasického dialogu jde často též o týmovou práci, kdy se žáci střídají v roli mluvčího skupiny. Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky. Vedeme žáky ke

kultivovanému písemnému projevu. Žáci mají příležitost podílet se na vytváření a zpracování informací o životě školy při tvorbě školního časopisu Happy Times. Žáci dostávají příležitost pracovat s různými zdroji informací a komunikačními prostředky a technologiemi. Vedeme žáky k využívání získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální (KSP): Rozvíjíme u žáků schopnost pracovat v týmu, respektovat druhé, dávat ostatním adekvátní prostor. Žáci se střídají v různých rolích aktuální skupiny, osvojují si dodržování pravidel i se podílejí na jejich sestavování. Vyhodnocují svůj osobní přínos pro celkový výsledek. Vedeme žáky k odmítání rizikového a nevhodného chování, uvědomování si jeho důsledků. Učí se pomáhat druhým i pomoc přijmout, respektive o ni požádat. Pedagogové vytvářejí situace, které žákům s maximální pravděpodobností přinesou pozitivní zážitky a podpoří tak jejich zdravý psychický vývoj.

Kompetence občanské (KO): Podporujeme žáky v růstu směrem k samostatným a zodpovědným osobnostem, uplatňujícím svá práva a plnícím patřičné povinnosti. Žáci si zvykají na péči o vlastní zdraví, o své bližší i širší okolí, přemýšlí nad vlastním vlivem na životní prostředí. Uvědomují si, do kolika různých forem společenství patří, jak mohou přispět k jejich dobré atmosféře. Seznamují se s právy i povinnostmi obyvatele své obce, občana ČR (EU) i s pravidly různých oddílů, kam docházejí. Žáci jsou vedeni k pozitivnímu vztahu k našim tradicím, kulturnímu a historickému dědictví a smyslu pro kulturu a tvořivost. Vedeme žáky k respektu k přesvědčení a hodnotám druhých lidí, k odmítání útlaču a všech forem násilí. Žáci rozpoznávají nebezpečí rasismu, učí se respektovat národnostní i kulturní odlišnosti a tolerovat minoritní skupiny.

Kompetence pracovní (KP): Na základě úspěchu při plnění praktických úkolů vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k manuálním činnostem. Vedeme žáky k správnému používání vhodného nástrojů a technologií, postupu podle daného návodu a orientaci v technické dokumentaci. Učíme žáky chránit své zdraví při práci a podporujeme je ve vytváření představy o jejich budoucím pracovním uplatnění. Rozvíjíme zájem o daný obor i schopnost posoudit vlastní reálné možnosti. Posouzením výsledku se žáci učí objektivnímu sebehodnocení. Škola zve do výuky odborníky z praxe a podporuje exkurze do různých firem. Motivujeme žáky k dosažení dalšího zvoleného studia. Jdeme žákům příkladem v plnění svých pracovních povinností.

Kompetence digitální (KD): Rozvíjíme u žáků orientaci v digitálním prostředí a schopnost praktického využití digitálních technologií při své činnosti ve škole i mimo školu. Žáci se učí kriticky vyhodnocovat digitální obsah, vytvářet vlastní i skupinové prezentace, chránit své citlivé údaje a celkově dbát na bezpečí v kybernetickém prostoru. Digitální technologie

využívají k zefektivnění své práce a zkvalitnění jejích výsledků. Chápou význam digitálních technologií pro společnost a kriticky hodnotí jejich přínos i rizika jejich využívání. Zamýšlí se nad okamžiky, kdy hrozí poškození určitého elektronického zařízení či negativní dopad na tělesné nebo duševní zdraví uživatelů. V digitální prostředí jedná eticky.

3.2.3 Aplikované metody práce

Pedagogové Veselé školy kombinují tradiční i moderní vyučovací metody. Průběžně se vzdělávají jak formou akreditovaných kurzů, tak workshopy realizovanými kolegy.

3.2.4 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pravidla, tvorba, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP): PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním konzultuje s jednotlivými vyučujícími metody práce s žákem i způsob kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín zhotovení PLPP a organizuje schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (IVP): IVP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. IVP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním stanovuje s dalšími vyučujícími metody práce s žákem a podobu kontroly osvojených znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. V případě podpůrného opatření formou úpravy očekávaných výstupů pro žáky s LMP od třetího stupně podpory je pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů: Veselá škola spolupracuje s klinickými psychology, dětskými psychiatry, odborníky z APLA a SPC Vertikála. Kmenovou pedagogicko - psychologickou poradnou je KPPP Pernerova 8. Na základě osobního výběru zákonných zástupců žáků spolupracujeme i dalšími poradnami.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami: Péči poskytovanou žákům s podpůrnými opatřeními zajišťuje a organizuje výchovný poradce, pověřený spoluprací se školským poradenským zařízením.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

- **v oblasti organizace výuky:**
 - střídání forem a činností během výuky
 - u mladších žáků využívání skupinové výuky – postupný přechod k systému kooperativní výuky
 - v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka
- **v oblasti metod výuky:**
 - respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
 - metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
 - důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
 - respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů
- **v oblasti úpravy obsahu vzdělávání:**
 - využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV
- **v oblasti hodnocení:**
 - používání pozitivního hodnocení
 - hodnocení obsahuje návod ke zlepšení výsledků
 - ústní komentář a vysvětlení hodnocení známkou s důrazem na povzbuzení žáka

3.2.5 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP):

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. S jednotlivými vyučujícími konzultuje metody práce s žákem i způsob kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termíny zhotovení plánů a organizuje schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem.

Pedagogové Veselé školy vyhledávají a monitorují žáky s jazykovým, matematickým, přírodovědným, uměleckým i pohybovým nadáním. Rozvíjejí jejich talent přípravou

individuálních prací, podnětných studijních materiálů, motivují k účasti v soutěžích, zájmových kroužcích, zapojení do vrstevnického učení. V rámci školního klubu probíhají odpoledne zaměřená na rozšiřování dovedností ve vybrané oblasti.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (IVP):

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů: Při vzdělávání nadaných či mimořádně nadaných žáků naše škola spolupracuje se Společností pro talent a nadání. Pedagogové naší školy se vzdělávají v této problematice v rámci DVPP.

Zodpovědné osoby a jejich role: Péče o nadané a mimořádně nadané žáky je koordinována výchovným poradcem.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků:

- zadávání specifických úkolů, projektů (např. zařazujeme projektové vyučování pod názvem Olympiáda Veselé školy)
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol, kdy jednotliví vyučující sledují průběžně nabídku soutěží, motivují a připravují žáky k účasti
- nabídka zájmových aktivit a výuka volitelných předmětů, kde nabízíme množství zájmových aktivit v rámci školní družiny, školního klubu a základní umělecké školy.

3.3 Vyučovací předměty

Příslušnost vyučovaných předmětů v ŠVP ke vzdělávacím oblastem dle oborů RVP ZV jsou uvedeny v následující tabulce:

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obory	Vyučovací předměty	
		Název	Zkratka
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	ČJ
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	AJ
		Německý jazyk	NJ
Matematika a její aplikace		Matematika	M
Informatika		Informatika	INF
Člověk a jeho svět		Člověk a svět	ČaS
		Přírodověda a ekologie	PŘE
		Náboženská výchova	NVy
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	D
	Výchova k občanství	Občanská výchova a etika	OVE
		Náboženské vzdělání a výchova	NVV
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	F
	Chemie	Chemie	CH
	Přírodopis	Přírodopis	PE
	Zeměpis	Zeměpis	Z
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	HV
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	VV
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	ZD
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	TV
Člověk a svět práce		Pracovní činnosti	PČ
		Třídnická hodina	TH

3.4 Začlenění průřezových témat

Začlenění průřezových témat do ŠVP je realizováno těmito formami:

- prostřednictvím projektů realizovaných v průběhu školního roku v daném předmětu (uvedeno v jeho charakteristice)
- v rámci projektových dnů připravených pro konkrétní školní rok
- začleněním obsahu tematických okruhů průřezového tématu do vyučovacího předmětu (viz následující přehledové tabulky a učební osnovy) :

Tabulky začlenění průřezových témat do vyučovacích předmětů

1. ROČNÍK	ČJ	AJ	M	INF	ČaS	PŘE	NVY	HV	VV	TV	PČ
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)											
Rozvoj schopností poznávání	*	*	*		*			*	*	*	*
Sebepoznání a sebepojetí							*		*	*	
Seberegulace a sebeorganizace					*					*	*
Psychohygiena											
Kreativita	*							*	*	*	*
Poznávání lidí		*			*		*				
Mezilidské vztahy		*			*		*				
Komunikace	*	*			*			*	*		
Kooperace a kompetice					*				*	*	*
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti											*
Hodnoty, postoje, praktická etika							*				
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO)											
Občanská společnost a škola					*						*
Občan, občanská společnost a stát											
Formy participace občanů v politickém životě											
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování											
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VMEGS)											
Evropa a svět nás zajímá		*									
Objevujeme Evropu a svět		*									
Jsme Evropané											
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MUV)											
Kulturní difference											
Lidské vztahy											
Etnický původ											
Multikulturalita											
Princip sociálního smíru a solidarity											
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (ENV)											
Ekosystémy											
Základní podmínky života							*				*
Lidské aktivity a problémy životního prostředí											
Vztah člověka k prostředí					*						
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MEV)											
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení											
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality											
Stavba mediálních sdělení											
Vnímání autora mediálních sdělení											
Fungování a vliv médií ve společnosti											
Tvorba mediálního sdělení											
Práce v realizačním týmu											

2. ROČNÍK	ČJ	AJ	M	INF	ČaS	PŘE	NVY	HV	VV	TV	PČ
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)											
Rozvoj schopností poznávání	*	*	*					*	*	*	*
Sebepoznání a sebepojetí							*		*		
Seberegulace a sebeorganizace					*					*	*
Psychohygiiena										*	
Kreativita	*		*		*			*	*	*	*
Poznávání lidí		*									
Mezilidské vztahy		*									
Komunikace	*	*						*	*		
Kooperace a kompetice									*	*	*
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti											*
Hodnoty, postoje, praktická etika							*				
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO)											
Občanská společnost a škola					*						*
Občan, občanská společnost a stát											
Formy participace občanů v politickém životě											
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování											
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VMEGS)											
Evropa a svět nás zajímá		*									
Objevujeme Evropu a svět		*									
Jsmo Evropané											
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MUV)											
Kulturní difference											
Lidské vztahy											
Etnický původ											
Multikulturalita											
Princip sociálního smíru a solidarity											
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (ENV)											
Ekosystémy											
Základní podmínky života					*						*
Lidské aktivity a problémy životního prostředí											
Vztah člověka k prostředí							*			*	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MEV)											
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení											
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality											
Stavba mediálních sdělení											
Vnímání autora mediálních sdělení											
Fungování a vliv médií ve společnosti											
Tvorba mediálního sdělení											
Práce v realizačním týmu											

3. ROČNÍK	ČJ	AJ	M	INF	ČaS	PŘE	NVY	HV	VV	TV	PČ
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)											
Rozvoj schopností poznávání	*	*	*					*	*	*	*
Sebepoznání a sebepojetí									*		
Seberegulace a sebeorganizace					*					*	*
Psychohygiena											
Kreativita	*		*					*	*	*	*
Poznávání lidí							*				
Mezilidské vztahy							*				
Komunikace	*	*					*	*	*	*	
Kooperace a kompetice										*	*
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti											*
Hodnoty, postoje, praktická etika							*				
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO)											
Občanská společnost a škola					*						*
Občan, občanská společnost a stát											
Formy participace občanů v politickém životě											
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování											
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VMEGS)											
Evropa a svět nás zajímá		*									
Objevujeme Evropu a svět											
Jsmo Evropané											
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MUV)											
Kulturní difference											
Lidské vztahy											
Etnický původ											
Multikulturalita											
Princip sociálního smíru a solidarity							*				
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (ENV)											
Ekosystémy											
Základní podmínky života											*
Lidské aktivity a problémy životního prostředí							*				
Vztah člověka k prostředí											
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MEV)											
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení											
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality											
Stavba mediálních sdělení											
Vnímání autora mediálních sdělení											
Fungování a vliv médií ve společnosti											
Tvorba mediálního sdělení											
Práce v realizačním týmu											

4. ROČNÍK	ČJ	AJ	M	INF	ČaS	PŘE	NVY	HV	VV	TV	PČ
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)											
Rozvoj schopností poznávání	*	*	*	*		*		*	*	*	*
Sebepoznání a sebepojetí							*				
Seberegulace a sebeorganizace					*	*				*	*
Psychohygiena											
Kreativita	*		*	*				*	*	*	*
Poznávání lidí							*				
Mezilidské vztahy		*				*	*				
Komunikace	*	*			*			*	*		
Kooperace a kompetice						*	*	*	*		
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti									*		
Hodnoty, postoje, praktická etika							*				
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO)											
Občanská společnost a škola					*						*
Občan, občanská společnost a stát											
Formy participace občanů v politickém životě											
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					*		*				
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VMEGS)											
Evropa a svět nás zajímá											
Objevujeme Evropu a svět											
Jsmo Evropané											
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MUV)											
Kulturní difference											
Lidské vztahy											
Etnický původ											
Multikulturalita											
Princip sociálního smíru a solidarity											
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (ENV)											
Ekosystémy											
Základní podmínky života											*
Lidské aktivity a problémy životního prostředí					*					*	
Vztah člověka k prostředí					*					*	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MEV)											
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení										*	
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				*							
Stavba mediálních sdělení				*							
Vnímání autora mediálních sdělení											
Fungování a vliv médií ve společnosti											
Tvorba mediálního sdělení				*							*
Práce v realizačním týmu				*							

5. ROČNÍK	ČJ	AJ	M	INF	ČaS	PŘE	NVY	HV	VV	TV	PČ
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)											
Rozvoj schopností poznávání	*		*	*		*			*	*	*
Sebepoznání a sebepojetí		*				*	*				
Seberegulace a sebeorganizace					*	*				*	*
Psychohygiena					*	*					
Kreativita	*							*	*	*	*
Poznávání lidí						*	*				
Mezilidské vztahy		*				*	*				
Komunikace	*	*						*			
Kooperace a kompetice							*		*		
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti					*				*		
Hodnoty, postoje, praktická etika							*				
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO)											
Občanská společnost a škola											*
Občan, občanská společnost a stát					*						
Formy participace občanů v politickém životě											
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování							*				
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VMEGS)											
Evropa a svět nás zajímá											
Objevujeme Evropu a svět											
Jsmo Evropané											
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MUV)											
Kulturní difference						*					
Lidské vztahy											
Etnický původ											
Multikulturalita											
Princip sociálního smíru a solidarity											
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (ENV)											
Ekosystémy					*	*					
Základní podmínky života					*						*
Lidské aktivity a problémy životního prostředí						*				*	
Vztah člověka k prostředí										*	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MEV)											
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení										*	
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				*							
Stavba mediálních sdělení				*							
Vnímání autora mediálních sdělení	*										
Fungování a vliv médií ve společnosti	*										
Tvorba mediálního sdělení				*							*
Práce v realizačním týmu				*							

6. ROČNÍK	ČJ	AJ	NJ	M	INF	D	OVE	NVV	F	CH	PE	Z	HV	VV	TV	ZD	PČ	TH
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)																		
Rozvoj schopností poznávání	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Sebepoznání a sebepojetí							*							*	*	*	*	*
Seberegulace a sebeorganizace							*								*		*	*
Psychohygiena								*						*	*	*	*	*
Kreativita													*	*	*		*	*
Poznávání lidí		*						*					*	*		*		*
Mezilidské vztahy		*					*								*	*	*	*
Komunikace	*	*	*				*	*					*	*	*	*	*	*
Kooperace a kompetice													*	*	*	*	*	*
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti																*	*	*
Hodnoty, postoje, praktická etika								*							*	*		*
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO)																		
Občanská společnost a škola							*									*		*
Občan, občanská společnost a stát						*	*	*					*			*		
Formy participace občanů v politickém životě								*										*
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování						*						*						
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VMEGS)																		
Evropa a svět nás zajímá							*					*						
Objevujeme Evropu a svět												*			*			
Jsmo Evropané																		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MUV)																		
Kulturní diference						*										*		*
Lidské vztahy							*									*	*	*
Etnický původ												*						*
Multikulturalita												*						*
Princip sociálního smíru a solidarity												*						*
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (ENV)																		
Ekosystémy						*					*	*						
Základní podmínky života						*					*	*						
Lidské aktivity a problémy životního prostředí											*	*			*			*
Vztah člověka k prostředí											*	*			*			*
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MEV)																		
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení																*		
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality																*		
Stavba mediálních sdělení										*								
Vnímání autora mediálních sdělení												*						
Fungování a vliv médií ve společnosti												*						
Tvorba mediálního sdělení													*					
Práce v realizačním týmu																		*

7. ROČNÍK	ČJ	AJ	NJ	M	INF	D	OVE	NVV	F	CH	PE	Z	HV	VV	TV	ZD	PČ	TH
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)																		
Rozvoj schopností poznávání	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Sebepoznání a sebepojetí								*					*	*	*	*	*	
Seberegulace a sebeorganizace							*								*		*	
Psychohygiena								*						*	*	*	*	
Kreativita	*												*	*	*		*	
Poznávání lidí		*	*				*	*					*		*			
Mezilidské vztahy							*	*							*	*	*	
Komunikace	*	*	*								*			*	*	*	*	
Kooperace a kompetice														*	*	*	*	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti																*	*	
Hodnoty, postoje, praktická etika						*	*	*							*	*		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO)																		
Občanská společnost a škola																*		
Občan, občanská společnost a stát							*	*								*		
Formy participace občanů v politickém životě							*	*										
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování							*											
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VMEGS)																		
Evropa a svět nás zajímá												*						
Objevujeme Evropu a svět			*			*									*			
Jsmo Evropané																		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MUV)																		
Kulturní difference		*	*			*	*	*				*	*	*		*		
Lidské vztahy						*	*	*								*	*	
Etnický původ					*						*							
Multikulturalita						*	*	*			*	*	*					
Princip sociálního smíru a solidarity							*											
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (ENV)																		
Ekosystémy						*												
Základní podmínky života					*													
Lidské aktivity a problémy životního prostředí											*							
Vztah člověka k prostředí											*							
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MEV)																		
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	*																	
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality																*		
Stavba mediálních sdělení			*															
Vnímání autora mediálních sdělení												*						
Fungování a vliv médií ve společnosti						*						*						
Tvorba mediálního sdělení																		
Práce v realizačním týmu					*													

8. ROČNÍK	ČJ	AJ	NJ	M	INF	D	OVE	NVV	F	CH	PE	Z	HV	VV	TV	ZD	PČ	TH
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)																		
Rozvoj schopností poznávání	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Sebepoznání a sebepojetí							*	*						*	*	*	*	
Seberegulace a sebeorganizace							*	*							*		*	
Psychohygiena								*						*	*	*	*	
Kreativita	*												*	*	*		*	
Poznávání lidí														*		*		
Mezilidské vztahy															*	*	*	
Komunikace	*	*	*										*	*	*	*	*	
Kooperace a kompetice														*	*	*	*	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti																*	*	
Hodnoty, postoje, praktická etika						*	*	*							*	*		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO)																		
Občanská společnost a škola																*		
Občan, občanská společnost a stát						*	*									*		
Formy participace občanů v politickém životě								*										
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování								*				*						
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VMEGS)																		
Evropa a svět nás zajímá												*						
Objevujeme Evropu a svět		*				*						*			*			
Jsmo Evropané												*						
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MUV)																		
Kulturní diference								*				*				*		
Lidské vztahy								*				*				*	*	
Etnický původ						*		*				*						
Multikulturalita								*										
Princip sociálního smíru a solidarity						*		*										
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (ENV)																		
Ekosystémy											*							
Základní podmínky života																		
Lidské aktivity a problémy životního prostředí						*			*	*	*	*			*			
Vztah člověka k prostředí												*			*			
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MEV)																		
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	*															*		
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality																*		
Stavba mediálních sdělení												*						
Vnímání autora mediálních sdělení													*					
Fungování a vliv médií ve společnosti																		
Tvorba mediálního sdělení			*		*								*	*				
Práce v realizačním týmu																		

9. ROČNÍK	ČJ	AJ	NJ	M	INF	D	OVE	NVV	F	CH	PE	Z	HV	VV	TV	ZD	PČ	TH
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)																		
Rozvoj schopností poznávání	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Sebepoznání a sebepojetí								*						*	*	*	*	*
Seberegulace a sebeorganizace							*								*		*	*
Psychohygiena								*					*	*	*	*	*	*
Kreativita	*												*	*	*		*	*
Poznávání lidí							*							*		*		*
Mezilidské vztahy							*								*	*	*	*
Komunikace	*	*										*	*	*	*	*	*	*
Kooperace a kompetice														*	*	*	*	*
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti			*	*			*									*	*	*
Hodnoty, postoje, praktická etika								*							*	*		*
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO)																		
Občanská společnost a škola																*		*
Občan, občanská společnost a stát						*	*									*		
Formy participace občanů v politickém životě							*	*										*
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování						*												
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VMEGS)																		
Evropa a svět nás zajímá		*					*					*						
Objevujeme Evropu a svět		*	*			*									*			
Jsmo Evropané						*							*					
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MUV)																		
Kulturní difference							*	*					*			*		*
Lidské vztahy								*								*	*	*
Etnický původ						*		*										*
Multikulturalita						*		*				*						*
Princip sociálního smíru a solidarity						*	*	*										*
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (ENV)																		
Ekosystémy						*					*							
Základní podmínky života						*					*							
Lidské aktivity a problémy životního prostředí									*	*	*	*			*			*
Vztah člověka k prostředí		*									*				*			*
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MEV)																		
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		*														*		
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality																*		
Stavba mediálních sdělení																		
Vnímání autora mediálních sdělení	*																	
Fungování a vliv médií ve společnosti						*												
Tvorba mediálního sdělení	*				*									*				
Práce v realizačním týmu					*													*

4 UČEBNÍ PLÁN

Vzdělávací oblast	Předmět	1. stupeň					Dotace 1. stupeň	2. stupeň				Dotace 2. stupeň
		1.	2.	3.	4.	5.		6.	7.	8.	9.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	6	7	7	7	7	33+1D	4	4	4	4	15+1D
	Anglický jazyk	1	1	3	3	3	9+2D	3	3	3	3	12
	Německý jazyk								2	2	2	6
Matematika a její aplikace	Matematika	5	4	5	5	5	20+4D	4	4	4	4	15+1D
Informační a komunikační technologie	Informatika				1	1	2	1	1	1	1	4
Člověk a jeho svět	Člověk a svět	2	2	3	2	2	11+4D					
	Přírodověda a ekologie				2	2	+5D					
	Náboženská výchova	1	1	1	1	1						
Člověk a společnost	Dějepis							2	2	2	2	8+8D
	Občanská výchova a etika							1	1	1	1	
	Náboženské vzdělání a výchova							1	1	1	1	
Člověk a příroda	Fyzika							2	2	2	2	20+8D
	Chemie									2	2	
	Přírodopis a ekologie							2	2	2	2	
	Zeměpis							2	2	2	2	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	1	1	1	1	9
	Výtvarná výchova	1	2	2	1	1		2	1	1	1	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	2	2	2	2	10
	Výchova ke zdraví							1	1			
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	1	1	1		3
	Třídnická hodina							1			1	2
							118					122

5 UČEBNÍ OSNOVY

5.1 Český jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Vyučovací předmět: Český jazyk (ČJ)

Ročník: 1. - 9.

Časová dotace: 6 (1. ročník), 7 (2. - 5. ročník), 4 (6 – 9. ročník)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah oboru Český jazyk a literatura je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V **Komunikační a slohové** výchově se žáci učí vnímat a chápat jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu. Následně text analyzovat a kriticky posoudit jeho obsah i formální stránku.

V **Jazykové výchově** žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností uplatňují a prohlubují i své obecné intelektové dovednosti, např. porovnávat různé jevy, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V **Literární výchově** žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti recepce, interpretace a produkce literárního textu. Dospívají k poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení: Žáci rozvíjejí dovednosti potřebné k osvojování učiva, používají

osvojených dovedností i v jiných oblastech. Systematicky pracují s informacemi, naučená pravidla pravopisu aplikují a vzájemně propojují. Seznamují se s mluvnickými i literárními termíny, používají různé učební pomůcky (slovníky, encyklopedie, gramatické přehledy). Žáci jsou pozitivně motivováni i různými metodami práce.

Kompetence k řešení problémů: Při práci s vhodnými texty a úlohami jsou žáci vedeni k vyhledávání a třídění informací, uvádění věcí do souvislostí a kritickému posuzování výsledků své práce. Jsou vedeni k samostatnému nalézání pravidel mluvnických jevů, nalézání chyb v textu, odůvodnění správného řešení a uvážlivému rozhodování.

Kompetence komunikativní: V komunikaci je rozvíjena dovednost přesného a zřetelného vyjadřování. Žáci jsou vedeni správně formulovat obsah sdělení, výjádřit vlastní myšlenky a názory, vhodně argumentovat. Pomocí literárního i gramatického učiva si rozšiřují svou slovní zásobu. Pozornost je věnována správné interpretaci textu a čtení s porozuměním.

Kompetence sociální a personální: Do výuky je zařazována spolupráce v malých skupinách i v rámci celé třídy. V rámci vyučování jsou žáci vedeni k vytváření a respektování pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, respekt). Jsou vedeni též k respektu k specifickým potřebám spolužáků. Učí se umět požádat o pomoc a sám ji nabídnout a poskytnout.

Kompetence občanské: Žáci jsou vedeni k zaujímání postojů k problémům současného světa. V navozených situacích se stávají zodpovědnými za svá rozhodnutí a skutky. Jsou vedeni k respektování odlišností věkových, intelektových sociálních i etnických. Jsou podporováni v pozitivních postojích k umění, kulturnímu dědictví a tradicím.

Kompetence pracovní: Žáci jsou vedeni k smyslu pro povinnost a k poctivé přípravě na výuku. Jsou vedeni k dodržování hygienických pravidel pro čtení i psaní, k přípravě a udržování prostoru pro učení. V zájmu vlastního rozvoje uplatňují samostatnou práci, sebekontrolu i sebehodnocení.

Kompetence digitální Žáci jsou vedeni k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu a k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamování se s novými technologiemi

Průřezová témata

Do vyučovacího předmětu český jazyk jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

5.1.1 ČJ - Ročník 1.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA ► ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	• Praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu)	• dokáže číst jednoduchý text.	OSV – rozvoj schopnosti poznávání
► ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	• Porozumění přečteným větám	• rozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.	
► ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	• Rozvoj komunikačních dovedností pomocí vhodných her	• je schopen účinné komunikace s druhými.	OSV - komunikace
► ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	• Pečlivá artikulace, výslovnost	• ovládá správnou výslovnost, je schopen opravy.	OSV - komunikace
► ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	• Základní techniky mluveného projevu: dýchání, tvoření hlasu, výslovnost	• správně dýchá a mluví vhodným tempem.	
► ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	• Vyjadřování závislé na komunikační situaci	• volí vhodné verbální i neverbální řečové prostředky pro danou situaci.	OSV - komunikace
► ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	• Krátké vyprávění na základě osobního zážitku	• samostatně hovoří o vlastních zážitcích.	OSV – komunikace, kreativita
► ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	• Správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku	• ovládá základní návyky při psaní.	OSV - komunikace
► ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje	• Zacházení s grafickým materiálem,	• ovládá správné tvary písmen a číslic,	

vlastní písemný projev	číslice, malá i velká písmena, krátké věty podle diktátu	správně spojuje písmena do slov; je schopen zpětné kontroly napsaného textu.	
► ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	• Opis z psacího i tiskacího písma	• zvládá opis a přepis (z tiskací formy do psací) písmen, slabik, slov a vět.	
► ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	• Využití potenciálu ilustrace	• vypráví s obrazovým materiálem.	OSV - kreativita
JAZYKOVÁ VÝCHOVA ► ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	• Zvuková versus grafická podoba slova • Členění textu na hlásky, rozlišení délky u samohlásek • Slabiky	• rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA ► ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	• Recitace důrazem na kvalitu přednesu	• přednese z listu i z paměti přiměřeně náročný text.	OSV - komunikace

5.1.2 ČJ - Ročník 2.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA ► ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	• Žánry písemného projevu • Interpunkce, psaní krátkých diktátů	• napíše adresu, dopis, snaží se správně používat znaménka na konci věty.	OSV – komunikace, rozvoj schopností poznávání
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	• Věta, slovo, slabika, hláska	• dělí text na jeho základní složky,	

► ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	• Souhlásky a samohlásky • Dvojhásky • Souhlásky měkké, tvrdé, obojetné	• rozlišuje hlásky na souhlásky a samohlásky, • najde v textu dvojhásky, • rozlišuje souhlásky podle jejich charakteru.	
► ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená,	• Synonyma a antonyma • Slova souřadná, podřadná, nadřazená	• najde slova opačného významu, slova významem nadřazená, souřadná a podřadná.	
► ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	• Podstatná jména, slovesa, předložky, spojky	• je seznámen se základními slovními druhy a rozlišuje je v základním tvaru.	
► ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	• Rozvoj verbálních dovedností s důrazem na vhodné spojovací výrazy v souvětí	• vhodnými prostředky spojuje věty do jednodušších souvětí.	
► ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	• Druhy vět podle postoje mluvčího: oznamovací, tázací, rozkazovací, přací • Vhodná intonace při mluveném projevu	• rozliší druhy vět podle postoje mluvčího včetně jejich zvukové stránky.	
► ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách; dě, tě, ně, ú/ů, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	• Psaní měkkých a tvrdých slabik • Velká písmena na začátku věty a u vlastních jmen • Specifické hlásky ě, ú, ů	• odůvodní a píše správně měkké a tvrdé slabiky, velká písmena na začátku věty i u vlastních jmen, pravopis dě, tě, ně, ú/ů.	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA ► ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	• Čtení a přednes (technika čtení, orientační prvky v textu)	• dokáže hlasitě a správně číst, recitovat.	

► ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	• Rozlišování literárních žánrů - pohádka, bajka, příběh, báseň	• vysvětlí, co je pohádka, bajka, příběh, báseň.	
► ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	• Čtení jako zdroj informací, jejich následné kreativní zpracování, psaní krátkých příběhů	• čte s porozuměním a vhodně kreativně reaguje na přiměřené texty	OSV - kreativita

5.1.3 ČJ – Ročník 3.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA ► ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	• Žánry písemného projevu: zpráva, inzerát, vypravování, popis,	• sestaví příběh podle předem určených bodů děje.	OSV – komunikace, rozvoj schopností poznávání
JAZYKOVÁ VÝCHOVA ► ČJL-3-2-02 vyhledá v textu slova příbuzná	• Slova příbuzná	• chápe a vysvětlí pojem slova příbuzná.	
► ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	• Práce se slovy - třídění podle zobecněného významu	• podle vlastní úvahy třídí slova na základě zobecněného významu: děj, věc, okolnost, vlastnost.	
► ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	• Určování podstatných jmen a sloves, • Poznávání ostatních slovních druhů • Podstatná jména: pády, číslo, rod • Slovesa: infinitiv, zvratná slovesa, osoba, číslo, čas	• rozlišuje slovní druhy v základním tvaru, • poznává a popíše vlastnosti slovních druhů na jasných příkladech.	

► ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	vyjadřování závislé na komunikační situaci, mluvený projev s pestrou a gramaticky správnou slovní zásobou	správně se vyjadřuje, používá správné tvary slov při užívání přiměřené slovní zásoby.	
► ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	- Věta jednoduchá a souvětí - Základní skladební dvojice - Určování vět v souvětí	pozná souvětí od věty jednoduché, spojuje věty do souvětí za použití vhodných spojovacích výrazů.	
► ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, slabiky bě, pě, vě	- Psaní i/y po obojetných hláskách: vyjmenovaná slova - Pravopis slabik bě, pě, vě	píše správně y/i po obojetných souhláskách - ovládá vyjmenovaná slova, slabiky bě, pě, vě.	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA ► ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Hlasité čtení prózy i veršů s přednesem	přednáší přiměřeně náročný text, volí vhodnou intonaci podle obsahu.	
► ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Četba různých druhů textů, reflexe jejich působení	vnímá obsah textu a pozoruje, jak na něj text působí.	OSV - komunikace
► ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Úvodní projití textu pro získání základní ideje, čtení pro obsah / pro získání detailní informace, ze čtenáře autor	aktivně přistupuje k textu, zvládá orientaci, vyhledá klíčová slova, vhodným způsobem využije.	OSV - kreativita

5.1.4 ČJ – Ročník 4.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	Věcné čtení, tiché i hlasité, textů	čte s porozuměním, plynule a	OSV – rozvoj

► ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	uměleckých a populárně naučných	přirozeně intonuje.	schopnosti poznávání
► ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	• Kritické posuzování textu	• rozliší úplnost nebo neúplnost sdělení.	
► ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a pamatuje si z něj podstatná fakta	• Poslech s porozuměním, reprodukce obsahu vyslechnutého sdělení	• soustředěně poslouchá a následně reprodukuje obsah sdělení, odliší a pamatuje si důležitá fakta.	
► ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	• Sestavení rozhovoru, zapojení se do rozhovoru, vyjadřování podle komunikační situace	• ví, co je to dialog, vede dialog (osobní, telefonický).	OSV - komunikace
► ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	• Žánry písemného projevu	• sestaví formálně i obsahově správnou pozvánku, zprávu, popis.	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA ► ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	• Hledání kořene slova, příponové části a předponové části	• rozlišuje kořen slova, část příponovou a předponovou, • popíše rozdíl mezi předponou a předložkou.	
► ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	• Všechny slovní druhy - určování a gramaticky správné využití • Podstatná jména: životná / neživotná, skloňování: rod, číslo, pád, vzor • Slovesa: určitá / neurčitá, slovesný způsob, osoba, číslo, časování sloves	• určí slovní druhy, správně použije ve vlastním ústním projevu.	
► ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební	• Základní skladební dvojice	• najde základní skladební dvojici a	

dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	• Shoda přísudku s podmětem	případně označí základ věty.	
► ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	• Věta jednoduchá, souvětí, vzorec souvětí	• pozná souvětí od věty jednoduché, spojuje věty do souvětí za použití vhodných spojovacích výrazů.	
► ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	• Základy morfologického pravopisu - koncovky podstatných jmen	• bezpečně ovládá pravopis i/y po obojetných souhláskách.	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA ► ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	• Četba různých druhů textů, reflexe jejich působení	• vnímá obsah textu a zapisuje, jak na něj text působí.	OSV – kreativita, komunikace
► ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří literární text na dané téma	• Reprodukce textu, vlastní literární tvorba	• volně reprodukuje text podle svých schopností. tvoří vlastní literární text na dané téma.	OSV - kreativita

5.1.5 ČJ – Ročník 5.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA ► ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	• Práce s textem - vyhledávání informací, posouzení závažnosti, zápis	• najde podstatné informace v textu. odliší od okrajových, sestaví zápis.	OSV – rozvoj schopnosti poznávání
► ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	• Ví, co je to reklama a jak ji poznat	• rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě.	MEV – fungování a vliv médií ve společnosti

► ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	• Volba intonace, přízvuku, pauzy a tempa v závislosti na komunikačním záměru	• pracuje s komunikačním záměrem.	OSV – komunikace
► ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	• Spisovný a nespisovný jazyk, typická prostředí, převedení nespisovné řeči do spisovné a naopak	• rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.	OSV – komunikace
► ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	• Žánry písemného projevu	• sestaví formálně i obsahově správné vypravování, vyplní jednoduchou přihlášku a dotazník.	
► ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	• Samostatné vyprávění na základě připravené osnovy	• vytvoří osnovu vyprávění a podle ní realizuje ústní či písemný projev, dodrží posloupnost děje.	OSV - kreativita
JAZYKOVÁ VÝCHOVA ► ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	• Význam slov, slova jednoznačná, mnohoznačná, homonyma	• zhodnotí rozdíly významu slov, vnímá více možností.	
► ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	• Přídavná jména – druhy, skloňování, stupňování • Zájmena osobní a přivlastňovací, skloňování osobních zájmen • Druhy číslovek, skloňování základních • Slovesa: tvary způsobů	• určuje a správně gramaticky používá slovní druhy.	
► ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich	• Spisovný a nespisovný jazyk	• odliší spisovnost a nespisovnost	

nespisovné tvary		konkrétních výrazů.	
► ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	Rozšiřování slovní zásoby o další spojovací výrazy, jejich aktivní používání	používá a vhodně obměňuje spojovací výrazy.	
► ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- Základy syntaktického pravopisu: shoda přísudku s podmětem - Větné členy, přísudek slovesný, přísudek jmenný se sponou, podmět slovně nevyjádřený - Přímá a nepřímá řeč	- bezpečně ovládá pravopis i/y po obojetných souhláskách, - určuje základní větné členy, - rozpozná a správně zapisuje přímou a nepřímou řeč.	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA ► ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Báseň, povídka, divadelní představení, básník, spisovatel, herec režisér	rozlišují typy uměleckých a neuměleckých textů.	MEV – vnímání autora mediálních sdělení
► ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Hádanka, bajka, verš, rým, přirovnání	při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	

5.1.6 ČJ – Ročník 6.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA ► ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými	- Praktické čtení s kritickým přístupem - Ověřování faktů - Práce s různými informačními zdroji	dokáže odlišit fakta od názorů, porovnávat různé informační zdroje.	OSV – rozvoj schopností poznávání

informačními zdroji			
► ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Kultivace vyjadřování zvláště mluveného projevu	dorozumívá se kultivovaně, výstižně.	OSV – komunikace
► ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a ke tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- Nejpoužívanější komunikační žánry - Soukromý i úřední dopis - Tvořivé psaní - Úvaha	- jmenuje, charakterizuje, rozpozná a tvoří písemné texty z oblasti různých komunikačních žánrů, - píše gramaticky i věcně správně, kreativně se písemně projevuje.	OSV – komunikace
JAZYKOVÁ VÝCHOVA ► ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	- Zásady spisovné výslovnosti - Zvuková stránka slova a věty - Větná melodie, tempo a pauzy, důraz	spisovně vyslovuje česká i cizí slova.	OSV – komunikace
► ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Tvarosloví: slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov. (druhy podstatných jmen, skloňování podstatných jmen, vzory; druhy přídavných jmen, stupňování; druhy zájmen a skloňování; skloňování a pravopis číslovek, mluvnické kategorie sloves: osoba, číslo, způsob, čas) Větná skladba: základní a rozvíjející větné členy, věta jednoduchá a souvětí, grafické znázornění větné skladby	- třídí slovní druhy, formuje a správně užívá spisovné tvary, - rozpozná ve větě základní a rozvíjející větné členy, - graficky znázorní větnou skladbu jednoduché věty.	
► ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický	Lexikální, morfologický a syntaktický pravopis	ovládá lexikální, slovtvorný i syntaktický pravopis	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA ► ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	• Vedení čtenářského deníku	• formuluje písemně své dojmy z četby, divadelního představení, filmového představení.	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, komunikace
► ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	• Lyrické, epické a dramatické žánry, jejich výrazní představitelé	• rozpoznává základní literární žánry.	

5.1.7 ČJ – Ročník 7.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA ► ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	• Praktické, věcné a kritické naslouchání, sdělení subjektivní a objektivní, mimojazykové prostředky	• rozliší subjektivní a objektivní sdělení, pozná komunikační záměr partnera v dialogu.	OSV – komunikace
► ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	• Studijní čtení, orientační prvky v textu, výpisky, sestavení referátu	• získá informace z přečteného textu, sestaví otázky, poznámky z výkladu, přednese referát.	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, MEV – kritické čtení
► ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného	• Písemný projev s promyšleným uspořádáním	• uspořádává informace podle účelu textu, sepiše koherentně navazující	OSV – rozvoj schopnosti poznávání,

navazování		text.	komunikace
JAZYKOVÁ VÝCHOVA ► ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči	používá a rozlišuje vhodné jazykové projevy podle komunikační situace.	OSV – komunikace
► ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Význam slov: slova jednoznačná, mnohoznačná; ustálená spojení; synonyma, homonyma, antonyma; citově zabarvená; odborné názvy, archaismy aj. Tvorba slov: odvozování, skládání, zkracování Tvarosloví: Všechny slovní druhy; slovesný rod trpný / činný; příslovce: tvoření a stupňování jimi Větná skladba: druhy vět, větné členy, souvětí, druhy vedlejších vět	- vysvětlí pojem význam slov, jmenuje a používá různé druhy slov, - na příkladech ukáže různé způsoby slovotvorby, - jmenuje všechny slovní druhy a jejich různé vlastnosti, správně je používá v mluveném i písemném jazyce, - bezpečně pozná základní větné členy, - jmenuje druhy vedlejších vět a poznává je v textu.	
► ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Lexikální, morfologický a syntaktický pravopis	ovládá lexikální, slovotvorný i syntaktický pravopis ve větě jednoduché i v souvětí.	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA ► ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Struktura textu - osnova, hlavní myšlenka, postoj autora, jazykové prostředky	převypráví a vysvětlí strukturu a jazyk literárního díla.	OSV – kreativita, komunikace

► ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	• Popis, popis pracovního postupu, líčení, vypravování charakteristika, práce s informacemi (výpis, výtah), použití vhodných jazykových prostředků	• rozpoznává slohové útvary - vyprávění, popis, líčení, charakteristika, • pracuje s informacemi, pořizuje výpis nebo výtah klíčových informací z textu.	
--	--	---	--

5.1.8 ČJ – Ročník 8.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA ► ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	• Kritické čtení a naslouchání masmédiím	• rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích.	MEV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ZD – rozpozná manipulaci
► ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	• Jazykové vrstvy spisovné / nespisovné, vulgarismy, eufemismy, zastaralá slova	• odlišuje vrstvy jazyka, volí vhodné prostředky projevu.	OSV – komunikace
► ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	• Technika mluveného projevu, verbální i neverbální prostředky	• užívá vhodných verbálních i nonverbálních jazykových prostředků s ohledem na jejich funkci.	OSV – komunikace
► ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text	• Čtení jako zdroj informací, poznámky, referát, výpisky, písemný výklad	• dokáže vyhledat klíčová slova, formulovat své myšlenky, tvoří otázky k tématu.	

přednese referát			
JAZYKOVÁ VÝCHOVA ► ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Tvarosloví: slovní druhy, skloňování podstatných jmen přejatých a cizích, slovesný vid, ohebné a neohebné slovní druhy Stavba věty: pořádek slov ve větě, interpunkce, významové poměry mezi větami	• poznává a používá další vlastnosti slovních druhů, • určuje, jak jsou vzájemně závislé větné členy ve větě i v souvětí, • používá správnou interpunkci v jednoduchých větách.	
► ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovoslovný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	• Lexikální, morfologický a syntaktický pravopis; i/y, ě/je; předpony s, z, vz; předložky s/se z/ze	• gramaticky správně užívá i/y, • užívá správně předpony a předložky.	
► ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	• Rozvrstvení národního jazyka, spisovné a nespisovné tvary, kultura jazyka a řeči	• rozlišuje nářečí a prostředky obecné češtiny.	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA ► ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	• Kompozice literárního příběhu, umělecké formy	• vyhodnocuje odlišnosti různých uměleckých ztvárnění stejného tématu.	OSV – kreativita
► ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	• Způsob vyhledávání dostupných informací z různých zdrojů	• vyhledává informace v různých typech médií, katalogů i na internetu.	

5.1.9 ČJ – Ročník 9.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
----------------------------	------------------	----------------------------	----------------

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA ► ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	• Odlišení objektivních faktů, názorů a hypotéz, ověřování v dalších zdrojích	• odlišuje fakta od názorů, porovnává obsah různých informačních zdrojů.	OVE, ZD, INF – práce se zdroji informací, ověřování informací, rozpoznání manipulace v informacích
► ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	• Komunikační normy, zásady kultivovaného projevu	• účastní se i řídí diskusi, dodržuje zásady komunikace při diskusi.	OSV - komunikace
► ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	• Jazyk a řeč, vývoj a útvary českého jazyka • Jazykověda	• definuje pojmy jazyk a řeč, charakterizuje jejich funkce, • charakterizuje předmět jazykovědy.	OSV - rozvoj schopnosti poznávání
► ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	• Písemná formulace vlastního názoru	• uspořádá informace a sestaví text s ohledem na jeho účel.	MEV – tvorba mediálních sdělení
JAZYKOVÁ VÝCHOVA ► ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	• Obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov, přenesená pojmenování • Členění slovní zásoby	• zná způsoby obohacování slovní zásoby a tvoření slov v češtině.	OSV – kreativita, komunikace
► ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	• práce s Pravidly českého pravopisu a dalšími jazykovými příručkami	• samostatně pracuje s Pravidly pravopisu i jinými jazykovými příručkami.	

► ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	• Tvarosloví: Slovní druhy: všechny slovní druhy; nepravidelná slovesa, přechodníky, neohebné slovní druhy • Větná skladba: druhy vět, mluvnický zápor, druhy souvětí, druhy vedlejších vět, významové poměry, zvláštnosti ve větném členění, tvorba vět, slovosled, stavba textu • Řeč přímá a nepřímá	• pracuje s dalšími slovními druhy a jejich vlastnostmi, správně je užívá v mluveném i psaném textu, • pozná a užívá mluvnické poznatky a pravidla z oboru větné skladby, • rozpozná v textu přímou / nepřímou řeč a správně ji píše ve svých textech.	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA ► ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	• Jazyk literárního díla, kompozice literárního příběhu	• rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora.	MEV – vnímání autora mediálního sdělení
► ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	• Literární žánry	• rozlišuje a hodnotí kvalitu literatury a svůj názor dokládá argumenty	
► ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	• Poezie, próza, drama literární směry od nejstarších památek po současnost - přehled	• uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české i světové literatuře.	

5.2 Anglický jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Cizí jazyk

Vyučovací předmět: anglický jazyk (AJ)

Ročník: 1. - 9.

Časová dotace: 1 (1. – 2. ročník), 3 (3. – 9. ročník)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Cílem jazykové výuky je zejména rozvoj komunikačních dovedností. Vzdělávací obor Cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání, k rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti, k postupnému osvojování cizího jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb a sdělování názorů, ke zvládnutí pravidel komunikace daného kulturního prostředí, k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení: Žáci chápou důležitost komunikace v anglickém jazyce pro své studium i pro praktický život. Umí vyhledat informace v anglickém jazyce, pracují s textem, učí se porozumět cizojazyčnému textu či poslechu.

Kompetence k řešení problémů: Do výuky jsou zařazovány simulace běžných situací, ve kterých žáci hledají různá řešení problémů, svá řešení zdůvodňují a obhajují. Orientují se v cizojazyčném prostředí, komunikují na své individuální úrovni v cizím jazyce, řeší problémy každodenního života, užívají zdroje informací, třídí je a aplikují v praxi.

Kompetence komunikativní: Žáci se učí diskutovat, rozumí sdělení a formulují v anglickém jazyce jednoduché myšlenky. Poznávají rozdíly mezi formální a neformální, písemnou a ústní stránkou jazyka. Jsou motivováni k vyhledávání příležitostí ke komunikaci v anglickém jazyce.

Kompetence sociální a personální: Do výuky je zařazována práce ve dvojicích a skupinách. Žáci se učí respektovat jedinečnost každého člověka a kulturní zázemí, z kterého pochází. Učí se zásadám správného chování a kulturním zvyklostem v anglicky mluvících zemích. Učí se o pomoc požádat a ochotě pomoc poskytnout, poznávají specifika vyžádání a poskytování pomoci v cizojazyčném prostředí.

Kompetence občanské: Žáci se seznamují s kulturou, zvyky a tradicemi anglicky mluvících zemí a porovnávají je s našimi. Seznamují se s pohledem na environmentální a ekologické otázky z pohledu anglicky mluvících zemí i České republiky.

Kompetence pracovní: Žáci jsou vedeni k pečlivosti při vedení svých pracovních sešitů a při používání učebních pomůcek. Samostatně pracují s cizojazyčnými materiály (slovníky, texty). Využívají anglického jazyka k získávání informací a uplatňují jeho znalost i v zájmových a mimoškolních aktivitách.

Kompetence digitální: Žáci se učí vyhledávat digitální obsah v anglickém jazyce na internetu, používají online slovníky a edukační aplikace. Digitální technologie využívají k usnadnění a zefektivnění své práce. Využívají digitální aplikace a služby při učení.

Průřezová témata:

Do vyučovacího předmětu anglický jazyk jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

5.2.1 AJ - Ročník 1.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI ► CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně ► CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal ► CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	- Jednoduché pokyny ve výuce i při hře - Základní slovní zásoba v tematických okruzích: pozdrav, rodina, jídlo, zvířata, lidské tělo, školní potřeby, hračky, oblečení, hygiena, oslavy. - Osobní zájmena - Číslovky 1-10 - Základní výslovnostní návyky - Pozdravy, představování - Přání k narozeninám a Vánocům	- rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje, - rozumí otázkám a výrazům používaným v každodenním životě, - odvozuje význam slov pomocí obrázků a zvukových efektů, - pozdraví a rozloučí se s dospělým i spolužákem, - vyslovuje foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby, - klade jednoduché otázky týkající se bezprostředního okolí, - pojmenuje předměty kolem sebe, - komunikuje pomocí říkanek a písniček.	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, komunikace, poznávání lidí, mezilidské vztahy M – číslice 1-10 ČAS – mezilidské vztahy, rodina
► CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	Slova se stejným nebo velmi blízkým mluveným a psaným tvarem: red, hot dog,	přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení.	

5.2.2 AJ - Ročník 2.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI ► CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal ► CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	• Základní slovní zásoba v tematických okruzích: zvířata v ZOO, školní pomůcky, činnosti, jídlo, obličeje, místnosti v domě, oblečení, dětské sportovní činnosti, Vánoce a Velikonoce • Barvy • Použití "this" a "that" při označování věcí • Otázky a odpovědi s použitím sloves „can“, „be“ a pomocného slovesa "do" • Rozkazovací způsob v běžných pokynech • Předložky "in" a "on" při popisu umístění • „mít“ (to have), „mít rád“ (like) • Sloveso schopnosti (can) • Dotazy na množství podstatných jmen • Pozdravy, představování, přání	• pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovovaného textu či konverzace, zejména s vizuální oporou, • rozumí otázkám a výrazům používaných v každodenním životě, • vyslovuje foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby, • užívá názvy základních barev při jednoduchém popisu osob či věcí, • klade otázky z oblasti probíraných témat a odpovídá na ně, • uvádí jednoduchá sdělení o své osobě a o svých činnostech z oblasti probíraných témat.	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, komunikace, mezilidské vztahy, poznávání lidí VV - barvy
► CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální podoby	• Krátká písemná sdělení s výrazy k okruhům domov, oblékání, dny v týdnu, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	• umí opsat slova či krátké věty ve známých tematických okruzích	

5.2.3 AJ – Ročník 3.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI ► CJ-3-1-02 opakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal ► CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	• Základní slovní zásoba v tematických okruzích: bydliště, dopravní prostředky, lidské tělo, hry, hudební nástroje • Krátké texty o bydlišti, dopravních prostředcích, nakupování • Reálie anglicky mluvících zemí	• aktivně i pasivně ovládá probranou slovní zásobu, • reprodukuje jednoduchou konverzaci, • chápe jednoduchý, pomalu pronášený text, zejm. s vizuální oporou.	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, komunikace, poznávání lidí VMEGS – Evropa a svět nás zajímá
► CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	• Samostatné čtení s probranou slovní zásobou	• chápe jednoduché písemné sdělení, zejména s vizuální oporou.	
► CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení ► CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální podoby	• Psaná podoba slov a vět	• vysvětlí rozdíl mezi mluvenou a psanou podobou slov, • píše slova a krátké věty s použitím osvojené slovní zásoby.	
GRAMATIKA Poznámka: Gramatické jevy jsou integrovány do výuky všech dovedností.	• Určitý a neurčitý člen • Množné číslo podstatných jmen • Přivlastňovací a tázací zájmena • Přídavná jména – vyjádření pocitů • Sloveso „to be“ sloveso „to have“ pom. sloveso „do/does“ v otázce a záporu • Pořádek slov ve větě	• při poslechu, čtení, mluvení i psaní uplatňuje znalost základních gramatických struktur, přičemž jsou tolerovány chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.	

5.2.4 AJ – Ročník 4.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
POSLECH S POROZUMĚNÍM ► CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností ► CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	• Pokyny a „jazyk ve třídě“ • Základní slovní zásoba v tematických okruzích: dny v týdnu, určování času, roční období, příroda, počasí, povolání, geometrické tvary, velikosti • Přídavná jména k popisu člověka	• rozumí pokynům a otázkám učitele a reaguje na ně, umí vydat pokyny.	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, komunikace, poznávání lidí
MLUVENÍ ► CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů ► CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	• Základní gramatické struktury a typy vět • Aktivní konverzace o žákovi samém a jeho nejbližším okolí • Abeceda a spelling	• zapojí se do jednoduchých rozhovorů v rámci skupin ve třídě, • hláskuje známá slovíčka, • pozdraví, rozloučí se, osloví osobu, vyjádří souhlas a nesouhlas, • komunikuje o sobě a svých činnostech z oblastí probíraných témat.	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM ► CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• výslovnost s důrazem na odlišnosti „th,ng,w“	• čte známá slova, uvědomuje si rozdíly v psané a mluvené podobě slov, správně je vyslovuje.	
GRAMATIKA Poznámka: Gramatické jevy jsou integrovány do	• Osobní zájmena it, him, her, them • Přivlastňovací 's (např. Tom's book)	• při poslechu, čtení, mluvení i psaní uplatňuje znalost základních	

výuky všech dovedností, zejména do okruhu mluvení a psaní.	• Přivlastňovací zájmena (my, your, his, her) • Číslovky 10-100 • Sloveso "to be" • „have“ v kladné, záporné větě i v otázce • Předložky spojené s místem (in front of, behind, next to, between, on, under) • Použití struktur: There was/were, There is / There are • Přítomný a průběhový čas: použití prostého minulého času, přítomného prostého a průběhového, budoucího pomocí Going to • Imperativ (Don't do it!) fráze ("I would like")	gramatických struktur, přičemž jsou tolerovány chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.	
--	---	--	--

5.2.5 AJ – ROČNÍK 5.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
POSLECH S POROZUMĚNÍM ► CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• Základní slovní zásoba v tematických okruzích: osobní informace a komunikace, rodina, přátelé a vztahy, škola a každodenní život, volný čas a koníčky, zvířata a mazlíčci, bydlení a okolí, popis osoby a oblékání, nakupování • Zvuková x grafická podoba jazyka	• chápe jednoduchý, pomalu pronášený text, zejména s vizuální oporou, • uvědomuje si rozdíl mezi psanou a zvukovou podobou jazyka.	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, komunikace, mezilidské vztahy
MLUVENÍ	• Témata: volný čas, škola, měsíce, kalendářní	• sděluje údaje o sobě samém a	

► CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	rok, svátky	nejbližším okolí, • účinně komunikuje v oblasti probíraných témat.	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM ► CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům ► CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• Čtení přiměřených textů, vyhledávání informací v textu, fonetické znaky (pasivně)	• čte s porozuměním krátké přiměřené texty, • vyhledá žádanou informaci k probíranému tématu v textu, • pracuje se slovníkem.	
PSANÍ ► CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života ► CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře	• Psaní krátkých textů • Formuláře, práce se slovníkem	• píše krátké texty na základě známé slovní zásoby, • vyplní osobní údaje do formuláře, • pracuje se slovníkem.	
GRAMATIKA Poznámka: Gramatické jevy jsou integrovány do výuky všech dovedností, zejména do okruhu mluvení a psaní.	Slovesa: To be (kladná, záporná věta, otázka), have got, can / can't, přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový Krátké odpovědi (Yes, I am. / No, he isn't.) Wh- otázky (What, Where, When, Who...) Přídavná jména – slovosled ve větě Předložky času (at, on, in)	• při poslechu, čtení, mluvení i psaní uplatňuje znalost základních gramatických struktur, přičemž jsou tolerovány chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.	

5.2.6 AJ – Ročník 6.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
POSLECH S POROZUMĚNÍM ► CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně ► CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat	• Základní slovní zásoba v tematických okruzích: zvířata, dovolená, jídlo, svět, zábava, každodenní život	• rozumí jednoduchému slyšenému textu, • rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci ohledně osvojovaných témat, • v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky, • odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu.	OSV – rozvoj schopností poznávání, komunikace VMEGS – objevujeme Evropu a svět
MLUVENÍ ► CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích ► CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	• Výslovnostní návyky: přízvuk, výslovnost, větná intonace • Ústní komunikace na probíraná témata • Gramatické jevy v mluveném projevu (struktury, slovosled vět aj.)	• stručně reprodukuje obsah textu, promluvy i konverzace, • jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích, • správně intonuje a usiluje o gramatickou správnost.	OSV – komunikace, mezilidské vztahy, poznávání lidí
PSANÍ ► CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• Písemná sdělení o sobě, blízkém okolí, škole, běžných činnostech či oblastech probíraných témat • Gramatické jevy v písemném projevu	• písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje věty a krátké texty, • používá základní gramatické jevy, • vytváří texty na daná témata.	OSV – komunikace
GRAMATIKA Poznámka: Gramatické jevy jsou integrovány do	Slovesa to be, have got, Časování sloves: přítomný čas prostý a	• při poslechu, čtení, mluvení i psaní uplatňuje znalost základních	

výuky všech dovedností, zejména do okruhu mluvení a psaní.	průběhový, minulý čas prostý Modální slovesa: can, must, have to, should, may / might Přídavná jména: 2. a 3. stupeň přídavných jmen, Používání than, the most Krátké odpovědi: Yes, he is. / No, she isn't. Slovosled: oznamovací vs. tázací věty Imperativ (Sit down! / Don't run!) Množství: much / many / a lot of Neurčitá zájmena: some / any Počitatelná a nepočitatelná podst. jména	gramatických struktur přičemž jsou tolerovány chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.	
--	---	---	--

5.2.7 AJ – Ročník 7.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
POSLECH S POROZUMĚNÍM ► CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně ► CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat	Základní slovní zásoba v tematických okruzích: život studenta a jeho rodina, zdraví a tělo, budoucnost a technologie, cestování a doprava, minulost a historie, zábava a média	• rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované mluvě a konverzaci, • rozumí hlavní myšlence vyprávění o běžných událostech, • stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, • v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky .	ZD – zdraví a nemoc, lidské tělo Z – turistika, doprava, orientace na mapě INF – internet, média, sociální sítě

MLUVENÍ ▶ CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích ▶ CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech ▶ CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	• Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti v okruhu rozebíraných tematických okruhů • Slovní a větný přízvuk • Gramatické jevy v mluveném projevu	• dokáže se doptat na jednoduché informace v běžných situacích, • popíše minulé události, • vyjádří souhlas či nesouhlas, • jednoduše formuluje svůj názor, • využívá osvojenou slovní zásobu k samostatnému vyprávění, • správně intonuje a usiluje o gramatickou správnost projevu.	OSV – komunikace, poznávání lidí, rozvoj schopnosti poznávání
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM ▶ CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech ▶ CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	• Práce se slovníkem k okruhu cestování • Rozvoj slovní zásoby k probíraným tématům	• rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace, • čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného obsahu, • rozumí běžným nápisům a popisům.	
PSANÍ ▶ CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ▶ CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	• Písemný projev k probíraným tématům • Gramatické jevy v písemném projevu • Odpovědi na písemné sdělení	• písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty, • používá základní gramatické jevy v písemném projevu, • dokáže písemně odpovědět na různé zprávy.	OSV – komunikace MUV – kulturní difference
GRAMATIKA Poznámka: Gramatické jevy jsou integrovány do výuky všech dovedností, zejména do okruhu	Časování sloves: Přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas prostý a průběhový (použití pomocného slovesa do / does,	• při poslechu, čtení, mluvení i psaní uplatňuje znalost základních gramatických struktur přičemž jsou	

mluvení a psaní.	pravidelná a nepravidelná slovesa (+ed, go > went, have > had), věty s while a when)) Tvoření otázek a záporu s did / didn't Časové výrazy: yesterday, last week, in Budoucnost (Going to, Will) Členy neurčitý a určitý Používání členů s názvy míst, měst, států Používání předložek v kontextech Zájmena přivlastňovací, zvrtná, podmětová a předmětová	tolerovány chyby, které nenaruší smysl sdělení a porozumění.	
------------------	---	--	--

5.2.8 AJ – Ročník 8.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
POSLECH S POROZUMĚNÍM ► CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně ► CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat	• Základní slovní zásoba v tematických okruzích: minulost a současnost, sláva a budoucnost, zdraví a bezpečnost, hrdinové, naše životní prostředí, vztahy, realie anglicky mluvících zemí • Práce s dvoujazyčným slovníkem a významovým slovníkem	• v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky, • rozliší specifické informace v slyšeném autentickém záznamu, • používá dvojazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve významovém slovníku, • reprodukuje obsah textu.	D – slavné osobnosti a události, život v minulosti ZD – zdraví a bezpečnost, vztahy PE - životní prostředí ENV - vztah člověka k prostředí
MLUVENÍ ► CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a	• Rozvoj slovní zásoby k probíraným tématům	• jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích,	OSV – komunikace, rozvoj schopnosti

adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích ► CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	• Rozhovor o běžných věcech z každodenního života a z oblasti probíraných témat • Diskuze na dané téma	• simuluje rozhovor na dané téma, • diskutuje se spolužáky na dané téma.	poznávání
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM ► CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	• Práce s texty o realitách Velké Británie, USA a Austrálie	• čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného obsahu, • rozumí hlavním bodům čteného článku a vyhledá v něm informace, • rozumí hlavním bodům populárně naučného textu.	Z – údaje o anglicky mluvících zemích VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět
PSANÍ ► CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ► CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	• Písemný projev k tématům • Rozvoj probíraných gramatických jevů • Písemná reakce na jednoduché sdělení (odpověď, souhlas, nesouhlas, názor, rada)	• písemně tvoří a obměňuje věty nebo texty na daná témata, • gramaticky správně popíše stav věcí nebo činnost v minulosti, • písemně odpovídá s využitím osvojené slovní zásoby.	OSV - komunikace
GRAMATIKA Poznámka: Gramatické jevy jsou integrovány do výuky všech dovedností, zejména do okruhu mluvení a psaní.	Minulý čas prostý, průběhový a předpřítomný, rozdíly mezi nimi Budoucnost: s will, s going to Věty časové s budoucím významem (before, after, when, as soon as...) Podmínkové věty Trpný rod v různých časech Množství: much, many, a few, a little	• při poslechu, čtení, mluvení i psaní uplatňuje znalost základních gramatických struktur přičemž jsou tolerovány chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.	

	Neurčité výrazy v kladných i záporných větách a otázkách (some / any) Modální slovesa a výrazy: povinnost a rady – must, have to, should schopnost – can, could zvyky v minulosti – used to		
--	--	--	--

5.2.9 AJ – Ročník 9.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
POSLECH S POROZUMĚNÍM ▶ CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně ▶ CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat	• Základní slovní zásoba v tematických okruzích: budoucnost a podmínky, technologie, finance, média a komunikace, lidé a vztahy, životní prostředí a společnost, globální témata • Realie anglicky mluvících zemí • Sociokulturní prostředí v ČR a anglicky mluvících zemích	• rozumí informacím v poslechových textech, • pozná z rozhovoru, o čem se jeho účastníci baví, • rozumí hlavní myšlence populárně-naučného textu a vyhledá v něm hlavní body, • reprodukuje obsah textu.	OSV – komunikace, rozvoj schopnosti poznávání MEV – čtení mediálního sdělení ENV – vztah člověka k prostředí OVE – společnost a kultura
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM ▶ CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech ▶ CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým	• Texty o médiích, financích, technologiích a dalších probíraných tématech • Literární cizojazyčné texty • Rozvoj použití gramatických jevů	• vyhledá informace na webových stránkách v cizím jazyce i v dalších autentických materiálech, • rozumí hlavním bodům literárního textu,	M – finanční matematika INF – média, digitální technologie

textům, vyhledá v nich požadované informace		• seřadí chronologicky děj textu.	
MLUVENÍ ▶ CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích ▶ CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech ▶ CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	• Aktivní nácvik intonace • Mluvní projev o probíraných tématech • Gramatické jevy v mluvním projevu (přídavná jména, čas minulý, čas budoucí, podmínka, slovosled ve větě atd.)	• zeptá se na potřebné informace, reaguje v různých situacích, • pomocí škály přídavných jmen popíše osoby, místa a věci, • diskutuje se spolužáky o obsahu čtených a slyšených zpráv, • vyměňuje si se spolužáky názory na různá témata, představí před spolužáky svůj názor na dané téma, • popíše činnosti svého běžného dne v souvislosti s předchozími nebo následnými událostmi či situacemi, • řekne, co by dělal v různých situacích.	OSV – komunikace
PSANÍ ▶ CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ▶ CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ▶ CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	• Vyplňování formulářů • Gramatické jevy a slovní zásoba v písemném projevu • Přídavná jména, čas minulý, čas budoucí, podmínka, slovosled ve větě	• vyplní údaje o sobě do formuláře, • gramaticky správně popíše minulé nebo budoucí události či činnosti, • popíše vlastnosti věcí, • písemně vyjádří svůj názor, • stručně popíše obsah zhlédnutého videa nebo přečteného textu, • odepíše na email, písemně reaguje na inzerát.	INF – elektronická komunikace OSV – komunikace

GRAMATIKA Poznámka: Gramatické jevy jsou integrovány do výuky všech dovedností, zejména do okruhu mluvení a psaní.	Minulé časy a rozdíly mezi nimi Budoucnost s will a going to Podmínkové věty Trpný rod v různých časech (přítomný, minulý, budoucí, předpřítomný) Trpný rod s modálními slovesy (must be done, can be seen) Použití členů a / an / the Předložky místa a času (in, on, at)	• při poslechu, čtení, mluvení i psaní uplatňuje znalost základních gramatických struktur přičemž jsou tolerovány chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.	
---	--	---	--

5.3 Německý jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Další cizí jazyk

Vyučovací předmět: Německý jazyk (NJ)

Ročník: 7. - 9.

Časová dotace: 2 vyučovací hodiny týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka dalšího cizího jazyka směřuje k dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky). Cílí na získání zájmu o cizí jazyk a pozitivního vztahu k tomuto předmětu, osvojení jazykových znalostí a aktivní využití komunikace v cizím jazyce. Dále jde o získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném jazyce, o sluchovou recepci snazších textů, ústní sdělení na úrovni osvojených znalostí a poznání kultury dané země.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení: Žáci chápou důležitost komunikace v německém jazyce pro své studium i pro praktický život. Umí vyhledat informace v německém jazyce, pracují s textem, učí se porozumět cizojazyčnému textu či poslechu.

Kompetence k řešení problémů: Do výuky jsou zařazovány simulace běžných situací, ve které žáci hledají různá řešení problémů, svá řešení zdůvodňují a obhajují. Orientují se v cizojazyčném prostředí, komunikují na své individuální úrovni v cizím jazyce, řeší problémy každodenního života, užívají zdroje informací, třídí je a aplikují v praxi.

Kompetence komunikativní: Žáci se učí diskutovat, rozumí sdělení a formulují v německém jazyce jednoduché myšlenky. Poznávají rozdíly mezi formální a neformální, písemnou a ústní stránkou jazyka. Jsou motivováni k vyhledávání příležitostí ke komunikaci v německém jazyce.

Kompetence sociální a personální: Do výuky je zařazována práce ve dvojicích a skupinách. Žáci se učí respektovat jedinečnost každého člověka a kulturní zázemí, z kterého pochází. Učí se zásadám správného chování a kulturním zvyklostem v německy mluvících zemích. Učí se o pomoc požádat a ochotě pomoc poskytnout, poznávají specifika vyžádání a poskytování pomoci v cizojazyčném prostředí.

Kompetence občanské: Žáci se seznamují se s kulturou, zvyky a tradicemi německy mluvících zemí a porovnávají je s našimi. Seznamují se s pohledem na environmentální a ekologické otázky z pohledu německy mluvících zemí i České republiky.

Kompetence pracovní: Žáci jsou vedeni k pečlivosti při vedení svých pracovních sešitů a při používání učebních pomůcek. Samostatně pracují s cizojazyčnými materiály (slovníky, texty). Využívají německého jazyka k získávání informací a uplatňují jeho znalost i v zájmových a mimoškolních aktivitách.

Kompetence digitální: Žáci se učí vyhledávat digitální obsah v německém jazyce na internetu, používají online slovníky a edukační aplikace. Digitální technologie využívají k usnadnění a zefektivnění své práce. Využívají digitální aplikace a služby při učení.

Průřezová témata:

Do vyučovacího předmětu německý jazyk jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

5.3.1 NJ - Ročník 7.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
POSLECH S POROZUMĚNÍM ▶ DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně ▶ DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ▶ DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	• Základní výslovnostní návyky: ö, ü, eu, ei/ai, e, zadopatrové ng, • Reakce na jednoduché pokyny Reprodukováné texty na témata: • Pozdravy, oslovení, seznamování • Číslovky (do 20) • Dny v týdnu, zájmy • Domov, členové rodiny, přátelé • Informace o osobách, porozumění popisu osoby, oblečení • Škola – školní potřeby, rozvrh, vyučovací předměty • Realie německy mluvících zemí: Německo, Rakousko, Švýcarsko	• rozumí známým pokynům a otázkám, odpovídá na ně, • chápe obsah jednoduchého slyšeného sdělení, • rozumí obsahu krátkých poslechových textů o každodenních tématech.	MUV – kulturní difference VMEGS – objevujeme Evropu a svět MEV - stavba mediálních sdělení
MLUVENÍ ▶ DCJ-9-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů ▶ DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ▶ DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného	• Přívzvuk, výslovnost, větná intonace • Základní gramatické struktury, typy vět a jejich slovosled • Abeceda, slovní zásoba	• vede jednoduché dialogy, • jednoduchým způsobem sděluje informace o své osobě, rodině, škole, zájmech a dalších tématech, • reaguje na známé otázky ohledně běžných situací z oblasti škola,	OSV – , rozvoj schopnosti poznávání, poznávání lidí, komunikace

času a podobné otázky pokládá		rodina, volný čas aj.	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM ► DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	• Orientace v prostředí (město, budova, doprava) • Reálie německy mluvících zemí: Německo, Rakousko, Švýcarsko	• rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.	
► DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	• Pozdravy, oslovení, seznamování, škola, zájmy, dny v týdnu, osoby, domov, rodina, přátelé • Reálie německy mluvících zemí • Práce se slovníkem	• chápe obsah jednoduchého sdělení ve vztahu k běžným tématům.	VMEGS – objevujeme Evropu a svět
► DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	• Fonetické znaky (pasivně), slovní zásoba	• čte krátké jednoduché texty pro získání informace.	
PSANÍ ► DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• Psaní jednoduchých vět na daná témata • Krátký vzkaz, fotopříběh • Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov, • Práce se slovníkem	• píše jednoduché texty o běžných tématech.	INF – elektronická komunikace
Poznámka: Gramatické jevy jsou integrovány do výuky všech dovedností, zejména do okruhu mluvení a psaní .	Gramatika • Podstatná jména v množném čísle • Osobní zájmena v jednotném čísle • Přítomný čas pravidelných sloves v jednotném čísle	• při poslechu, čtení, mluvení i psaní uplatňuje znalost základních gramatických struktur přičemž jsou tolerovány chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.	

	• Člen určitý a neurčitý • Přivlastňovací a tázací zájmena • Zápor: kein, nein, nicht • Časování slovesa sein, haben a pravidelných sloves v jednotném čísle		
--	---	--	--

5.3.2 NJ - Ročník 8.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
POSLECH S POROZUMĚNÍM ► DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně ► DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	• Zvuková stránka jazyka: e, r/er, p, t, k • Identifikace pokynů učitele – porozumění jednoduchým pokynům učitele Témata: • Časové údaje, průběh dne, program týdne, datum • Místo a cíl setkání, práva a povinnosti • Jídlo, recept, zboží a jeho cena, nákupní seznam, orientace v nákupním centru, • Roční období, počasí • Video, písně, reklama v německém jazyce, • Osobnosti a realie německy mluvících	• rozumí pokynům a otázkám a reaguje na ně, • chápe obsah slyšeného sdělení, • rozumí obsahu krátkých poslechových textů o každodenních tématech.	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, komunikace VMEGS – objevujeme Evropu a svět, Evropa a svět nás zajímá

	zemí: Berlín, Vídeň, Bern		
MLUVENÍ ▶ DCJ-9-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů ▶ DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ▶ DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	• Správné výslovnostní návyky: přízvuk, výslovnost, větná intonace • Správné gramatické struktury, typy vět a jejich slovosled, slovní zásoba Témata: • Objednávka v kavárně, jídlo, rozhovor v obchodě, cena • Popis předmětu • Formulace pozvánky, přijetí či odmítnutí pozvání, jídlo, vyjádření spokojenosti • Popis události v časovém sledu • Reálie a osobnosti německy mluvících zemí: Berlín, Vídeň, Bern	• vede dialog na dané téma, • jednoduchým způsobem sděluje informace o své osobě, rodině, škole, zájmech a dalších tématech, • reaguje na známé otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a pokládá podobné otázky.	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM ▶ DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	• Orientace v prostředí (obchod, nákupní centrum)	• rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.	
▶ DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům ▶ DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	• Časové údaje, průběh dne, program týdne, datum, místo a cíl setkání, práva a povinnosti, jídlo, recept, zboží a jeho cena, nákupní seznam, orientace v nákupním centru, roční období • Reálie a osobnosti německy mluvících zemí: Berlín, Vídeň, Bern • Práce se slovníkem	• chápe obsah jednoduchého sdělení ve vztahu k běžným tématům, • čte texty pro získání informace.	

PSANÍ ▶ DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ▶ DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• Psaní jednoduchých vět na daná témata • Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou jazyka • Práce se slovníkem • Pozvánka, recept, popis předmětu, nákupní seznam, reálie a osobnosti německy mluvících zemí	• píše jednoduché texty o běžných tématech, • odpoví na pozvánku – přijme nebo odmítne pozvání, • odpovídá na další jednoduchá písemná sdělení, • vytvoří prezentaci na dané téma.	INF – vytváření prezentací na téma hlavních měst německy mluvících zemí MEV – tvorba mediálního sdělení
Poznámka: Gramatické jevy jsou integrovány do výuky všech dovedností, zejména do okruhu mluvení a psaní .	Gramatika • Slovesa s neodlučitelnou předponou • Postavení slovesa ve větě • Větný zápor s nicht • 4. pád: ein/kein, osobní a tázací zájmena, haben+4.p., určité členy • Zájmena ukazovací: der, die, das • Číslovky řadové • Předložky s časovými údaji • Způsobová slovesa dürfen, müssen, mögen, können, wollen • Příslovce času: zuerst, dann, danach, zum Schluss • Příslovce místa: oben, unten, rechts, links • Vazba es gibt • Spojky und, oder, aber	• při poslechu, čtení, mluvení i psaní uplatňuje znalost základních gramatických struktur přičemž jsou tolerovány chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.	

5.3.3 NJ – Ročník 9.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
POSLECH S POROZUMĚNÍM ► DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	- Zvuková stránka jazyka: ich-LAUT x ach-LAUT, sch/sp/st, ng/nk, větný přízvuk, slovní přízvuk podstatných jmen, neznělé souhlásky Témata: - Okolí bydliště, můj region, vyprávění, popis cesty - Zážitky z akce, nabídka sportovních aktivit, získání potřebných informací, cestování - Realie německy mluvících zemí - firmy a značky, hudba, rčení a obraty - Zdraví, pochopení zdravotních obtíží, rady, stravovací návyky	rozumí obsahu krátkých poslechových textů o každodenních tématech.	ZD – zdraví, stravovací návyky
MLUVENÍ ► DCJ-9-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů ► DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ► DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného	- Aktivní ústní projev se správnou výslovností a správnou gramatickou strukturou. Témata: - Formuluje návrhy, názory a jejich zdůvodnění - Popis regionu, vyprávění o zážitcích	- vede dialog na dané téma, - jednoduchým způsobem sděluje informace o své osobě, rodině, škole, zájmech a dalších tématech, - reaguje na známé otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a pokládá podobné	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti VMEGS – objevujeme

času a podobné otázky pokládá	• Druhy sportu, pojmenování částí těla • Uvedení zdravotních obtíží, udílení rady, vyjádření svých stravovacích návyků • Popis oblíbených svátků a oslav • Realie německy mluvících zemí - firmy a značky, hudba, rčení a obraty	otázky.	Evropu a svět
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM ► DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	• Získání potřebných informací z prospektu	• rozumí jednoduchým informačním sdělením a pokynům.	
► DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům ► DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	• Bydlení, cestování, třídní výlet. Zdraví, u lékaře. Oslavy a svátky, školní slavnost. • Realie a osobnosti německy mluvících zemí - firmy a značky, hudba, rčení a obraty • Práce se slovníkem	• chápe obsah jednoduchého sdělení ve vztahu k běžným tématům, • čte texty pro získání informace.	OSV – rozvoj schopnosti poznávání
PSANÍ ► DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ► DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ► DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• Formulář, údaje o sobě, adresa • Popis okolí bydliště, svého pokoje, oslava, vyprávění. • Pohlednice, e-mail • Rady a jejich zdůvodnění • Sestavení jídelníčku • Práce se slovníkem	• vyplní formulář, • píše texty o běžných tématech, • napíše pohlednici, dopis, email, • sestaví jídelníček.	INF – e-mail PČ – jednoduchý jídelníček
Poznámka: Gramatické jevy jsou integrovány do	Gramatika	• při poslechu, čtení, mluvení i psaní	

výuky všech dovedností, zejména do okruhu mluvení a psaní .	• 3. pád: členy, předložky, slovesa, osobní zájmena • 3. a 4. pád: předložky, osobní zájmena • Zájmena přivlastňovací + mn.č., tázací • Předložky ve spojení se zeměpisnými názvy • Časování vybraných sloves (préteritum, perfektum) – minulý čas pravidelných sloves (préteritum a perfektum) • Způsobová slovesa – způsobová slovesa sollen a können • Slovesa způsobová • Časové údaje Wie lange? Wie oft? • Všeobecný podmět s man • Vedlejší věty s dass • Rozkazovací způsob	uplatňuje znalost základních gramatických struktur přičemž jsou tolerovány chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.	
--	---	---	--

5.4 Matematika

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací obor: Matematika

Vyučovací předmět: Matematika (M)

Ročník: 1. - 9.

Časová dotace: 5 (1.,3.,4.,5. ročník), 4 (2., 6., 7., 8., 9. ročník) vyučovací hodiny týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Vzdělávací obsah tohoto oboru se dělí na tematické okruhy: Čísla a početní operace, Číslo a proměnná, Závislosti, vztahy a práce s daty a Geometrie v rovině a v prostoru.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech školské matematiky, zato vyžaduje logické myšlení.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky a další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvoji klíčových kompetencí tím, že vede žáka k využívání matematických poznatků v praktických činnostech (odhady, měření a porovnávání velikosti a vzdálenosti), rozvíjení kombinatorického, logického, abstraktního a exaktního myšlení, vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů), k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu, provádění rozboru problému a plánu řešení, stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky a ke zdokonalování grafického projevu. Cílí též k rozvíjení spolupráce, důvěry ve vlastní schopnosti, soustavné sebekontroly, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověření či vyvrácení pomocí protipříkladů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení: Žáci si osvojují běžně užívané termíny, symboly a znaky v matematice a vytváří si komplexní pohled na matematiku. Vyhledávají v zadání slovních a logických úloh potřebné údaje a informace, které třídí a hodnotí. Poznávají smysl osvojovaných postupů a

aplikují je i na svůj běžný život. Na základě úspěšnosti při řešení úloh žáci hodnotí vlastní pokrok v učení.

Kompetence k řešení problémů: V rámci řešení problémových úloh se žáci seznamují s různými metodami řešení a učí se hledat vlastní postupy při řešení problémů. Jsou vedeni k tomu, aby správnost řešení ověřovali a posuzovali v reálném kontextu. Učí se získávat informace, které jsou potřebné k dosažení cíle, vyjadřují závěry na základě ověřených výsledků, vysvětlují je a obhajují.

Kompetence komunikativní: Žáci rozumí základní matematické terminologii. Při komunikaci se vyjadřují přesně, správně používají matematické termíny a symboly. Argumentují logicky. Pozornost je věnována čtení s porozumění a správné interpretaci zadání úloh. Žáci rozumí matematickým zápisům, tabulkám, nákresům, grafům a dokážou je sestavit. Při řešení matematických úloh dokážou efektivně spolupracovat ve dvojici nebo ve skupině.

Kompetence sociální a personální: Spolupráce a diskuse jsou rozvíjeny zejména při řešení problémových úloh a při skupinových aktivitách. Žáci jsou vedeni k tomu, aby v případě potřeby pomohli nebo naopak o pomoc požádali. Skrze samostatná řešení přiměřených úkolů dosahují prožitku sebeuspokojení a posilování sebeúcty.

Kompetence občanské: Do výuky jsou zařazovány úlohy, které se týkají sociálních, ekonomických, technických a ekologických problémů. Žák si uvědomuje své školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu.

Kompetence pracovní: Žáci jsou vedeni k pečlivému vedení písemných záznamů, správnému používání pomůcek a materiálů při rýsování a modelování a efektivnímu používání kalkulátoru. Pomůcky používají bezpečně a udržují je v pořádku a funkčnosti. Přistupují kriticky k výsledkům své práce a stanovují si vlastní kritéria pro jejich hodnocení.

Kompetence digitální: Umožňujeme žákům získávání, vyhledávání, kritické posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu volbu postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.

Průřezová témata:

Do vyučovacího předmětu matematika jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

5.4.1 M - Ročník 1.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE ► M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Přirozená čísla, vytváření souborů s daným počtem prvků	s použitím přirozených čísel modeluje reálné situace, počítá předměty v daném souboru.	OSV – rozvoj schopností poznávání
► M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Porovnávání přirozených čísel, zápis pomocí znaků rovnosti a nerovnosti	porovnává přirozená čísla v oboru do 20, zapisuje pomocí znaků rovnosti a nerovnosti.	
► M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	- Číselná osa, zobrazení polohy čísla - Určování desítek a jednotek - Pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi, o x menší – větší	- uspořádá hodnoty lineárně, zobrazí na číselné ose, - orientuje se na číselné ose, orientuje se v prostoru, - rozkládá čísla na desítky a jednotky.	
► M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	- Pamětné sčítání a odčítání celých čísel do dvaceti - Sčítání a odčítání v oboru 0-20 bez přechodu přes 10 a s přechodem přes 10	provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	
► M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Zadané i samostatně sestavené slovní úlohy řešené jedním výpočtem	řeší i sestavuje úlohy, v nichž používá a modeluje osvojené početní operace.	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY ► M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	- Vnímání a reflexe jednoduchých závislostí z praktického života - Základní matematické symboly	- popisuje jednoduché závislosti z praktického života, - čte a zapisuje základní matematické symboly.	OSV – komunikace (matematické symboly)
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU ► M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	- Úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník - Třídění předmětů podle tvaru	- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky, - nachází podobnost mezi útvary a předměty.	VV – práce s liniemi a tvary

5.4.2 M - Ročník 2.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE ► M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Porovnávání čísel, zápis jejich vztahu	porovnává přirozená čísla v oboru do 100, zapisuje pomocí znaků rovnosti a nerovnosti.	OSV – rozvoj schopností poznávání;
► M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	- Lineární uspořádání hodnot, umístění čísla na číselnou osu - Stovky, desítky a jednotky - Pojem x krát menší – větší	- uspořádá hodnoty lineárně, zobrazí na čís. ose, - rozkládá čísla na stovky, desítky, jednotky, - zaokrouhluje čísla na stovky a desítky, - užívá v praxi x krát menší a větší.	
► M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	- Pamětné počítání - Násobení a dělení v oboru malé násobilky	pamětně provádí jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	
► M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Slovní úlohy řešené názorným modelováním a osvojenými	řeší i sestavuje úlohy, v nichž používá a modeluje osvojené početní operace.	

	početními operacemi		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY ► M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času ► M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	• Určování času • Další matematické symboly, matematické značky a zápisy	• orientuje se v čase, • rozumí probíraným matematickým symbolům, značkám a zápisům, správně je zapisuje.	ENV – základní podmínky života ČaS – člověk a čas OSV - komunikace
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU ► M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	• Jednotky délky a jejich převody, metr a centimetr	• porovnává délku, měří, rozlišuje cm a m.	ČaS – délka a vzdálenost
► M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	• Osově souměrné útvary • Rýsování s pomůckami • Čtvercová síť	• rozezná a modeluje jednoduché osově souměrné útvary v rovině, • pracuje ve čtvercové síti.	OSV - kreativita

5.4.3 M - Ročník 3.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE ► M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly ► M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	• Násobení a dělení v oboru malé násobilky • Násobení 10, 100, 1000 • Slovní úlohy: zadané i samostatně sestavené	• pamětně provádí jednoduché početní operace s přirozenými čísly. • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace,	OSV – rozvoj schopností poznávání
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	• Jednotky času (h, min, s)	• orientuje se v čase,	ČaS – člověk a čas

► M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času		• převádí jednotky času.	
► M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	• Závislosti a jejich vlastnosti • Převody jednotek délky, hmotnosti, objemu	• popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	OSV - kreativita
► M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	• Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění, tabulky	• doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel, • orientuje se na čtvercové síti.	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU ► M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	• Přímka, polopřímka, kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec • Rýsování s pomůckami	• rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci, • užívá k rýsování další rýsovací pomůcky.	OSV - kreativita

5.4.4 M - Ročník 4.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE ► M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Vlastnosti početních operací s čísly • Počítání se závorkami • Sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem • Sčítání a odčítání desetinných čísel • Násobení a dělení desetinných čísel deseti a stem	• využívá komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.	OSV – rozvoj schopností poznávání
► M-5-1-02 provádí písemné početní operace v	Písemné algoritmy početních operací	• ovládá písemné početní operace do 100	

oboru přirozených čísel	• Sčítání a odčítání čísel do 100 000 • Velká násobilka • Písemné násobení dvojčiferným a trojčiferným číslem • Dělení jednociferným číslem • Dělení se zbytkem v oboru přirozených čísel	000.	
► M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	• Slovní úlohy s jednou až dvěma početními operacemi z pohledu řešitele i autora	• aplikuje osvojené početní operace na řešení i utváření slovních úloh.	OSV - kreativita
► M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	• Celek, část, zlomek	• poznává zlomky.	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY ► M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	• Sběr dat a sestavování tabulek	• vyhledává, sbírá a třídí data.	PŘE – počty obyvatel, časová osa
► M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	• Diagramy a grafy • Souřadnice bodů	• sestavuje jednoduché tabulky, • změří a zapíše souřadnice bodů.	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU ► M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	• Rýsování s pravítkem i kružítkem, kružnice, kruh	• umí sestavit základní rovinné útvary pomocí rýsovacích pomůcek.	VV – tvorba přesných tvarů OSV - kreativita
► M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	• Délka úsečky, jednotky délky a jejich převody	• graficky sčítá a odečítá úsečky.	ČaS – délka a vzdálenost

► M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	• Rovnoběžky, různoběžky, kolmice	• narýsuje kolmice a rovnoběžky.	
► M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	• Čtvercová síť, osa souměrnosti, modelování	• najde i samostatně vyznačí ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary, modeluje osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY ► M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	• Slovní úlohy, číselné a obrázkové řady	• přemýšlí nad možnými postupy řešení problémů reálných situací.	

5.4.5 M - Ročník 5.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE ► M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	• Sčítání a odčítání do milionu • Písemné násobení až čtyřciferným číslem • Dělení dvojciferným číslem	• provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	OSV – rozvoj schopností poznávání
► M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	• Zaokrouhlování čísel na 1000, 100, 10 • Kontroly výpočtů	• zaokrouhluje přirozená čísla, • odhaduje a kontroluje výsledky početních operací.	

► M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	• Řešení a tvorba slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku	• porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel.	
► M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	• Desetinná čísla	• čte desetinná čísla, umístí je na číselné ose.	
► M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	• Zobrazování záporných čísel na číselné ose, teploměr	• rozumí znakům pro zápis celého záporného čísla a vyznačí je na číselné ose.	ČaS – počasí, teplota,
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU ► M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	• Úhel, osa úhlu	• umí sestavit základní rovinné útvary pomocí rýsovacích pomůcek.	
► M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	• Lomená čára, čtyřúhelník, mnohoúhelník	• určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.	ČaS – délka a vzdálenost
► M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	• Vzájemná poloha přímek v rovině	• sestrojí rovnoběžky a kolmice.	
► M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	• Obvod a obsah čtverce, obdélníku, jednotky obsahu • Povrch krychle a kvádru, • Tělesa – síť těles • Převody jednotek	• určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu.	INF – práce s povrchem 3D objektů v grafických editorech
► M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu	• Souměrnost podle roviny, modely	• najde i samostatně vyznačí ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary,	

souměrnosti útvaru překládáním papíru		modeluje osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY ► M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	• Magické čtverce, prostorová představivost	• volí postupy řešení problémů reálných situací.	

5.4.6 M - Ročník 6.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
ČÍSLO A PROMĚNNÁ ► M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor ► M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) ► M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Desetinná čísla - Pojem desetinná čísla - Desetiny, setiny, tisíciny, desetitisíciny - Porovnávání desetinných čísel - Zaokrouhlování desetinných čísel - Sčítání desetinných čísel - Odečítání desetinných čísel - Násobení / dělení des. čísla deseti, stem, tisícem - Jednotky délky, hmotnosti, obsahu - Násobení desetinného čísla přirozeným číslem	- čte, zapisuje a porovnává desetinná čísla; vyjadřuje mezi nimi vztahy rovnosti a nerovnosti, - zobrazuje desetinná čísla na číselné ose, - zaokrouhluje desetinná čísla na daný počet desetinných míst nebo platných číslic, - odhaduje výsledky početních operací s desetinnými čísly s požadovanou přesností, - provádí jednoduché operace s desetinnými čísly z paměti i písemně (sčítání, odčítání, násobení, dělení), - při výpočtech využívá vlastností početních operací – komutativnost a asociativnost	PE, CH, F – jednotky délky, povrchu, obsahu a jejich převody D – data, časová osa OSV – rozvoj schopností poznávání

	• Násobení desetinného čísla desetinným číslem • Dělení desetinného čísla přirozeným číslem • Dělení desetinného čísla desetinným číslem • Slovní úlohy s desetinnými čísly	sčítání a násobení, distributivnost násobení vůči sčítání, • aplikuje osvojené početní operace s desetinnými čísly při řešení slovních úloh z praktického života, • převádí jednotky délky, obsahu, hmotnosti a objemu s využitím desetinných čísel, • počítá s kalkulátorem, přičemž vhodně zaokrouhluje výsledky i mezivýsledky, • určí hodnotu číselného výrazu v daném číselném oboru a rozumí pojmu číselný výraz, • graficky i zlomkem vyjádří část celku, • sčítá zlomky se stejným jmenovatelem.	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU ► M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary ► M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	Úhel a jeho velikost • Jednotky velikosti úhlů a počítání s nimi • Úhel a jeho osa • Odhad a měření velikost úhlu • Sčítání a odečítání úhlů	• narýsuje úhel dané velikosti ve stupních, • změří velikost úhlu pomocí úhlooměru, • převádí stupně na minuty a minuty na stupně, • odhaduje velikosti úhlů, • třídí úhly podle velikosti ve stupních na ostré, pravé, tupé a přímé, • zná pojmy konvexní a nekonvexní úhel, • sčítá, odčítá a násobí úhly početně i graficky, • sestrojí osu úhlu a dělí úhel na dvě nebo čtyři části, • vyznačí vedlejší, vrcholové, souhlasné a střídavé úhly a dopočítá jejich velikosti.	Z – určování zeměpisné polohy F – optika, měření pomocí optiky, řešení početních úloh, počítání objemu OSV – rozvoj schopností poznávání

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU ► M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	Osová souměrnost • Pojmy: přímka, polopřímka, úsečka, vzájemná poloha přímek v rovině • Shodné útvary • Osová souměrnost • Osově souměrné útvary	• narýsuje osu úsečky a osu úhlu, • určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce, • sestrojí obraz rovinného obrazce v osově souměrnosti, • určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce, • sestrojí obraz rovinného obrazce v osově souměrnosti, • užívá shodná zobrazení v praxi, • narýsuje přímku, polopřímku a úsečku a určí délku úsečky, • určí vzájemnou polohu přímky a bodu a polohu dvou nebo více přímek v rovině, • narýsuje rovnoběžku a kolmici daným bodem, s danou přímkou nebo k dané přímce, • zapíše útvary v rovině pomocí symbolických značek.	VV - techniky zobrazení F - optika
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU ► M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku ► M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní	Trojúhelník • Součet vnitřních úhlů trojúhelníku • Druhy trojúhelníků (rovnoramenný, rovnostranný, pravoúhlý, tupoúhlý) • Výšky v trojúhelníku • Těžnice a těžiště trojúhelníku • Kružnice opsaná a vepsaná v	• popíše a třídí trojúhelníky podle různých kritérií (ostroúhlý, pravoúhlý, tupoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný), • změří vnitřní úhly v trojúhelníku, • dopočítá zbývající vnitřní a vnější úhly trojúhelníku, pokud má zadané alespoň dva z nich,	F – těžiště tělesa

rovinné útvary ► M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary	trojúhelníku	• sestrojí v trojúhelníku výšky a těžnice, opíše a vepíše trojúhelníku kružnici, • určí pomocí trojúhelníkové nerovnosti, zda lze trojúhelník sestrojit.	
► M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti ► M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles ► M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles ► M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	Objem a povrch krychle a kvádrů • Zobrazení krychle a kvádrů • Povrch krychle a kvádrů • Objem kvádrů a krychle • Převody jednotek objemu • Jednotky objemu • Slovní úlohy na počítání objemu a povrchu krychle a kvádrů	• počítá jejich povrch a objem, • načrtne a sestrojí obraz tělesa v pravoúhlém promítání, • načrtne a sestrojí obraz těles v rovině, • sestrojí síť těles a vytvoří jejich model, • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles, • převádí jednotky obsahu a objemu.	PČ – výpočet materiálu na práci
ČÍSLO A PROMĚNNÁ ► M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Dělitelnost přirozených čísel • Největší společný dělitel a nejmenší společný násobek • Prvočísla a složená čísla • Společní dělitele • Společné násobky • Rozklad na součin prvočísel • Soudělná a nesoudělná čísla	• určuje násobky a dělitele přirozeného čísla, • pomocí znaků dělitelnosti rozhoduje, zda je číslo dělitelné 2, 3, 4, 5, • pozná a počítá s prvočísly a čísly složenými; zpaměti vyjmenuje prvočísla do 20, • rozkládá přirozené číslo na součin prvočísel a nachází všechny jeho dělitele, • vyhledává společné dělitele dvou nebo více přirozených čísel a určuje, zda jsou čísla soudělná či nesoudělná, • určuje největšího společného dělitele (NSD) a nejmenší společný násobek (NSN) dvou nebo více čísel – u menších čísel zpaměti, u větších	

		pomocí rozkladu na součin prvočísel, • modeluje a řeší praktické situace a úlohy s využitím poznatků o dělitelnosti.	
--	--	---	--

5.4.7 M - Ročník 7.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
ČÍSLO A PROMĚNNÁ ► M-9-1-01 provádí početní operace v oboru racionálních čísel ► M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem)	Zlomky: • Krácení a rozšiřování zlomků, smíšené číslo, počítání se smíšenými čísly • Převádění zlomků na desetinná čísla a naopak • Sčítání a odčítání zlomků, se stejným jmenovatelem – opakování; sčítání a odečítání zlomků s různými jmenovateli - násobení zlomků - dělení zlomků - úsudkové úlohy	• vyjádří část celku zlomkem, desetinným číslem i procentem, • převede zlomek na desetinné číslo a desetinné číslo na zlomek, • provádí se zlomky základní matematické operace, • řeší úlohy s využitím zlomků.	PE, D, Z – číselné údaje, vyjádření dat a časových os, údaje ve zlomcích OSV – rozvoj schopnosti poznávání
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU ► M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary ► M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Shodnost trojúhelníků: • Shodnost • Věta SSS, SUS, USU • Úlohy na shodnost trojúhelníků • Postup konstrukce, konstrukce • Náčrt	• sestrojí trojúhelník s využitím vět o shodnosti trojúhelníků (SSS, SUS, USU), provede rozbor úlohy, zapíše postup konstrukce a počet řešení úlohy, • odhaduje a počítá obvod a obsah trojúhelníku.	

	• Rýsování podle postupu konstrukce		
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU ► M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	Středová souměrnost: • Středová souměrnost, středově souměrné geometrické útvary • Rýsování středově souměrných útvarů	• narýsuje osu úsečky a osu úhlu, • určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce, • sestrojí obraz rovinného obrazce v osově souměrnosti, • určí střed souměrnosti středově souměrného obrazce, • sestrojí obraz rovinného obrazce ve středové souměrnosti, • užívá shodná zobrazení v praxi.	
ČÍSLO A PROMĚNNÁ ► M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a čísel	Celá čísla: • Početní úkony s celými čísly, porovnání celých čísel • Absolutní hodnota celého čísla • Celá čísla a jejich znázornění na ose • Sčítání a odčítání celých čísel • Odčítání celých čísel, znaménková pravidla • Násobení a dělení celých čísel • Násobení celých čísel • Dělení celých čísel • Slovní úlohy	• zobrazuje celá a racionální čísla na číselné ose, • porovnává dvě i více celých a racionálních čísel, • určí číslo opačné a převrácené k danému racionálnímu číslu, • určí absolutní hodnotu celého čísla a vysvětlí její praktický význam, • provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, • zjednodušuje a počítá složené zlomky, • při výpočtech využívá komutativnost a asociativnost sčítání a násobení a také distributivnost násobení vůči sčítání,	D – časová osa historických událostí
	Racionální čísla:		

	- Pojem racionální číslo - Porovnávání racionálních čísel - Početní operace s racionálními čísly - Slovní úlohy s racionálními čísly	- určí hodnotu číselného výrazu v oboru celých a racionálních čísel, - řeší slovní úlohy a modeluje konkrétní situace v oboru celých a racionálních čísel.	
ČÍSLO A PROMĚNNÁ ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY ► M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů ► M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti ► M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	Poměr: - Poměr, převrácený poměr, krácení a rozšiřování poměru - zvětšování a zmenšování v daném poměru . - Postupný poměr - Dělení celku na části v daném poměru - Řešení slovních úloh vedoucích k. užítí poměru - Měřítko plánů a map - Přímá a nepřímá úměrnost: - Trojčlenka - Přímá úměrnost - Nepřímá úměrnost - Graf přímé a nepřímé úměrnosti - Slovní úlohy	- porovná dvě i více veličin pomocí poměru, - zkrátí poměr na základní tvar, - zvětší nebo zmenší číslo v daném poměru, - řeší slovní úlohy s využitím poměru, - vytvoří jednoduchý plán, orientuje se v měřítku a přepočítá skutečnou vzdálenost, - zhotoví jednoduchý plán, orientuje se v měřítku, - přepočítá skutečnou vzdálenost do mapy a vzdálenost z mapy do skutečnosti, - určí měřítko plánu nebo mapy ze zadané skutečné vzdálenosti a vzdálenosti na mapě, - rozpozná, zda je mezi dvěma veličinami přímá nebo nepřímá úměra, - řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky.	Z – měřítko mapy PČ – výpočet poměru surovin během přípravy pokrmů CH, F – využití trojčlenky pro výpočet F – optika OSV – rozvoj schopnosti poznávání
ČÍSLO A PROMĚNNÁ GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU ► M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Čtyřúhelník: - Čtyřúhelníky a rovnoběžníky - Výšky a úhlopříčky rovnoběžníků - Kosodélník a kosočtverec	- popíše a třídí čtyřúhelníky podle různých kritérií, - dopočítá čtvrtý vnitřní úhel ve čtyřúhelníku, pokud má zadané zbývající tři, - charakterizuje a třídí rovnoběžníky (čtverec,	

► M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku ► M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary ► M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů ► M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	• Konstrukce rovnoběžníku • Obvod a obsah rovnoběžníku • Úlohy na konstrukci rovnoběžníku • Obsah trojúhelníku a lichoběžníku • Konstrukce lichoběžníku • Obvod a obsah lichoběžníku • Úlohy na trojúhelník a lichoběžník	obdélník, kosočtverec, kosodélník) podle základních vlastností (délka stran, vnitřní úhly, osová a středová souměrnost, vlastnosti úhlopříček, kružnice opsaná a vepsaná), • dopočítá zbývající vnitřní úhly v rovnoběžníku, pokud má zadáný alespoň jeden vnitřní úhel, • sestrojí rovnoběžník, provede rozbor úlohy, zapíše postup konstrukce a počet řešení úlohy, • odhaduje a vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku, • charakterizuje a třídí lichoběžníky (obecný, pravoúhlý, rovnoramenný), • dopočítá úhly v lichoběžníku, • sestrojí lichoběžník, provede rozbor úlohy, zapíše postup konstrukce a počet řešení úlohy, • odhaduje a vypočítá obvod a obsah lichoběžníku.	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU ► M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti ► M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	Hranol: • Druhy hranolů, síť hranolu • Povrch a objem hranolu	• počítá jejich povrch a objem, • načrtne a sestrojí obraz tělesa v pravoúhlém promítání, • načrtne a sestrojí obraz těles v rovině, • sestrojí síť těles a vytvoří jejich model,	

► M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles ► M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině ► M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu		• odhaduje a vypočítá objem a povrch těles, • převádí jednotky obsahu a objemu.	
ČÍSLO A PROMĚNNÁ ► M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor ► M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část, procentem ► M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Procenta: • Procentové diagramy, výpočet procent s trojčlenkou • Výpočet procentové části - úsudkové úlohy • Promile • Výpočet procentové části -způsoby řešení • Výpočet základu -úsudkové úlohy a způsoby řešení • Výpočet počtu procent -úsudkové úlohy a způsoby řešení • Procenta a grafy • Jednoduché úročení • Slovní úlohy, aplikace, řešení reálných situací	• určí jedno procento a jedno promile z celku, • vypočítá, kolik procent představuje daná část z celku, • určí velikost části celku odpovídající danému počtu procent, • určí velikost celku z dané části a počtu procent, • řeší slovní úlohy s využitím procent, • řeší slovní úlohy na úrokování.	F, CH, PE, INF – vyjádření procenty, grafy a diagramy OVE – procenta a jejich užití pro vyjádření celku (finance)

5.4.8 M - Ročník 8.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
ČÍSLO A PROMĚNNÁ ► M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor ► M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Druhá mocnina a odmocnina: • Určování druhé mocniny výpočtem • Určování druhé mocniny pomocí kalkulátoru • Určování druhé mocniny z tabulek • Druhá odmocnina pomocí kalkulátoru a tabulek • Slovní úlohy z praxe	• určuje druhou mocninu a odmocninu z paměti (u přirozených čísel do 20), pomocí tabulek a kalkulátoru, • upravuje číselné výrazy s racionálními čísly, mocninami a odmocninami.	F, PE, D, Z – práce s daty ve formátu a . 10n, převody jednotek
ČÍSLO A PROMĚNNÁ ► M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor ► M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Mocniny s přirozeným mocnitelem: • Třetí mocnina a odmocnina • Rozvinuté zápisy čísel v desítkové soustavě • Číselné výrazy s mocninami	• provádí početní operace s mocninami s přirozeným exponentem, určí mocninu součinu, zlomku a mocniny, • zapíše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$, kde a je číslo z intervalu 1 až 10 a n přirozené číslo, • zapíše rozvinutý zápis přirozeného i desetinného čísla v desítkové soustavě s využitím mocnin deseti.	OSV – rozvoj schopnosti poznávání
ČÍSLO A PROMĚNNÁ GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU ► M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Pythagorova věta: • Pythagorova věta v rovině a prostoru • Výpočet délek stran pravoúhlého trojúhelníku • Slovní úlohy z praxe	• využívá při výpočtech a pro řešení úloh v pravoúhlém trojúhelníku Pythagorovu větu.	

► M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku			
ČÍSLO A PROMĚNNÁ GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU ► M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor ► M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku ► M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary ► M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů ► M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary	Kruh, kružnice: • Kružnice, kruh (vlastnosti, konstrukce) • Vzájemná poloha přímky a kružnice • Vzájemná poloha dvou kružnic • Kružnice vepsané a opsané obrazci • Thaletova věta • Thaletova kružnice, vlastností, konstrukce • Délka kružnice a obvod kruhu • Tečna a tětiva kružnice • Obsah kruhu • Délka kružnice, délka kruhového oblouku	• rozlišuje pojmy kruh a kružnice, • sestrojí kružnici s daným poloměrem či průměrem, • určuje vzájemnou polohu přímky a kružnice, vysvětlí pojmy tečna, sečna a vnější přímka, • sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodě kružnice a z bodu vně kružnice s využitím Thaletovy věty, • určuje vzájemnou polohu dvou kružnic, vysvětlí pojmy a narýsuje soustředné kružnice, vnější a vnitřní dotyk dvou kružnic, • vypočítá obvod a obsah kruhu či části kružnice a kruhu.	VV – nákres
ČÍSLO A PROMĚNNÁ GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU ► M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady	Válec: • Válec a jeho síť • Rotační těleso	• počítá jejich povrch a objem, • načrtne a sestrojí obraz tělesa v pravoúhlém promítání,	

s danou přesností, účelně využívá kalkulátor ► M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti ► M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles ► M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles	• Objem a povrch válce • Jednotky objemu • Slovní úlohy - válce kolem nás • Aplikační úlohy a výpočty u válce • Slovní úlohy z praxe	• načrtne a sestrojí obraz těles v rovině, • sestrojí síť těles a vytvoří jejich model, • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles, • převádí jednotky obsahu a objemu.	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU ► M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh ► M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Konstrukční úlohy: • Množiny bodů v rovině • Konstrukce trojúhelníků	• narýsuje osu úsečky a osu úhlu, • určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce, • sestrojí obraz rovinného obrazce v osově souměrnosti, • určí střed souměrnosti středově souměrného obrazce, • sestrojí obraz rovinného obrazce ve středové souměrnosti, • užívá shodná zobrazení v praxi.	VV, PČ – práce s materiály, nákres
ČÍSLO A PROMĚNNÁ ► M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a	Výrazy s proměnnou • Číselné výrazy a výrazy s proměnnou • Hodnota výrazu, dosazování do výrazu Mnohočleny • Sčítání a odčítání mnohočlenů • Rozklad mnohočlenů na součin	• vysvětlí pojem proměnná, výraz s proměnnou, člen výrazu, jednočlen, mnohočlen a rovnost dvou výrazů, • zapíše text jednoduché slovní úlohy pomocí výrazu s proměnnou, • dosazením vypočítá hodnotu daného výrazu	

vytýkáním	• Násobení mnohočlenu jednočlenem • Násobení mnohočlenu mnohočlenem • Praktické užití vzorců	pro různé hodnoty proměnné, • sčítá, odčítá a násobí mnohočleny, • rozkládá výraz na součin pomocí vytýkání a vzorců $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, $a^2 - b^2$.	
ČÍSLO A PROMĚNNÁ ► M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Lineární rovnice o jedné neznámé • Rovnost, vlastnosti rovnosti • Rovnost, rovnice • Ekvivalentní úpravy rovnic, zkouška • Řešení lineárních rovnic pomocí ekvivalentních úprav • Výpočet neznámé ze vzorce • Násobení mnohočlenu jednočlenem • Vytýkání před závorku	• řeší jednoduché lineární rovnice o jedné neznámé se závorkami a se zlomky pomocí ekvivalentních úprav, • řeší jednoduché rovnice s neznámou ve jmenovateli, • provádí zkoušku správnosti řešení.	F – řešení úloh, vytýkání veličin ze vzorců
ČÍSLO A PROMĚNNÁ ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY ► M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor ► M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data ► M-9-2-02 porovnává soubory dat	Základy statistiky • Diagramy • Aritmetický průměr • Modus a medián • Slovní úlohy z praxe	• vyhledává data zadaná přirozenými a desetinnými čísly, • zapisuje zjištěné údaje do tabulky a vytvoří graf, • určuje četnost hodnoty znaku, aritmetický průměr, modus a medián, • zapisuje data do tabulek a počítá aritmetický průměr, • vytváří bodový, sloupcový a kruhový diagram, • určuje z tabulek a grafů různé závislosti, • určuje vlastnosti těchto závislostí a	D, Fy, PE, CH, INF – diagramy, grafy OVE – grafy, diagramy, tabulky (hospodaření domácnosti i státu)

		znázorňuje je v diagramech a grafech, • sestavuje a čte diagramy a grafy, ve kterých jsou veličiny vyjádřeny v procentech.	
--	--	---	--

5.4.9 M - Ročník 9.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
ČÍSLO A PROMĚNNÁ NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY ► M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav ► M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Soustavy lineárních rovnic o dvou neznámých: - Počítání s lineárními rovnicemi o dvou neznámých - Soustavy rovnic - Pravoúhlá soustava souřadnic Rovnice s neznámou ve jmenovateli: - Řešení rovnic s neznámou ve jmenovateli	- řeší soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací a sčítací, - provádí zkoušku správnosti řešení soustav, - vyjádří neznámou ze vzorce, - řeší slovní úlohy s využitím rovnic a jejich soustav – o pohybu, o společné práci, s procenty, o směsích, - řeší slovní úlohy z praxe pomocí rovnic a soustav rovnic.	OSV – rozvoj schopnosti poznávání
ČÍSLO A PROMĚNNÁ ► M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním ► M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve	Lomené výrazy: - Krácení a rozšiřování lomených výrazů - Početní operace s lomenými výrazy	- provádí základní matematické operace s lomenými výrazy, - vyjadřuje podmínku u lomených výrazů.	

výpočtech druhou mocninu a odmocninu			
ČÍSLO A PROMĚNNÁ GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU ► M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor ► M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles ► M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles ► M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině ► M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Jehlan • Síť a výpočet povrchu jehlanu • Výpočet objemu jehlanu Kužel • Síť a výpočet povrchu kužele • Počítání objemu kužele Koule • Koule a její povrch • Objem koule	• rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní tělesa, • analyzuje vlastnosti těles, • načrtne a sestrojí obraz tělesa v pravoúhlém promítání, • načrtne a sestrojí obraz těles v rovině, • sestrojí síť těles a vytvoří jejich model, • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles, • převádí jednotky obsahu a objemu.	
ČÍSLO A PROMĚNNÁ GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY ► M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor ► M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků ► M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje	Podobnost • Podobnost geometrických útvarů • Věty o podobnosti trojúhelníků • Goniometrické funkce • Výpočty v pravoúhlém trojúhelníku • Užití goniometrických funkcí	• určí, zda jsou dva útvary podobné pomocí poměru podobnosti odpovídajících si stran nebo shodnosti vnitřních úhlů, • dokazuje podobnost trojúhelníků pomocí vět SSS, SUS, USU, • dopočítává poměr podobnosti z odpovídajících si stran dvou trojúhelníků a chybějící délky stran ve dvou podobných trojúhelnících, jestliže zná poměr podobnosti, • sestrojí útvar podobný danému, • mění délku úsečky početně i graficky v	Z, D – práce s plány a mapami F - optika

poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí ► M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu		daném poměru, • rozděluje úsečku početně i graficky v daném poměru, • užívá poměr podobnosti při práci s plány a mapami, • řeší slovní úlohy z praxe pomocí podobnosti.	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY ► M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem ► M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Funkce: • Závislost, definiční obor, hodnota funkce a graf funkce • Druhy funkcí	• v pravoúhlé soustavě souřadnic čte souřadnice zakreslených bodů a zakresluje body podle zadaných souřadnic, • určuje podle průběhu funkce na druh funkce a naopak.	F – vztahy mezi veličinám
ČÍSLO A PROMĚNNÁ ► M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor ► M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Finanční matematika - Úroky a úročení: • Úroková doba • Dluhopisy, podílové listy, akcie • Jednoduché a složené úročení • Úrokovací období, spoření • Umořovací plány • Spotřebitelské úvěry • Prodej na splátky, leasing • Hypoteční úvěry	• řeší úlohy z oblasti finanční matematiky.	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, OVE - finanční gramotnost, pojmy z financí, ekonomiky a politiky

5.5 Informatika

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vzdělávací obor: Informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: Informatika (INF)

Ročník: 4. - 9.

Časová dotace: 1 vyučovací hodina týdně

Charakteristika předmětu

Předmět seznamuje žáky se světem digitálních technologií, digitální gramotností a základy informatiky. Cílem výuky je rozvíjet schopnosti žáků používat digitální technologie smysluplně, bezpečně, tvořivě a zodpovědně. Předmět podporuje logické, algoritmické i kritické myšlení a rozvíjí schopnosti spolupráce i samostatného řešení problémů.

Důraz je kladen na rozvoj informatického myšlení, pochopení základních principů fungování digitálních systémů, algoritmizaci, programování a práci s daty. Žáci se rovněž učí orientovat se v digitálním prostředí, hodnotit informace a chránit své soukromí i bezpečí v online světě.

Hlavními tematickými okruhy jsou: informační systémy a digitální technologie (porozumění základním pojmům a fungování digitálních zařízení), informatické myšlení a programování (řešení problémů, algoritmizace, základy programování), práce s daty a modelování (sběr, zpracování, vyhodnocování a vizualizace dat), spolupráce a komunikace v digitálním prostředí (online komunikace, sdílení dat, týmová práce v digitálním prostředí).

Práci s počítačem mohou žáci využívat i v jiných vyučovacích předmětech. Získané poznatky a dovednosti jim dále pomáhají k celoživotnímu vzdělávání.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení: Žáci jsou seznámeni s jednotlivými částmi počítače a s jejich případnou manipulací, učí se orientovat ve struktuře programů a složek, samostatně pracují s výukovými programy. Vyhledávají, třídí informace a efektivně je využívají v procesu učení, tvůrčích činnostech a v praktickém životě.

Kompetence k řešení problémů: Žáci samostatně řeší problémy a volí způsoby řešení. Vyhledávají informace vhodné k řešení problémů, využívají získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problému. Rozpoznávají problémy – algoritmizují je v

digitálním prostředí i mimo něj. Správně formulují problém, sbírají a vyhodnocují data, pracují s chybami, odladí, kontroluje a prezentuje řešení.

Kompetence komunikativní: Žáci ve výuce formulují a vyjadřují své myšlenky a názory. Rozumí různým druhům záznamů a obrazových materiálů, běžně užívaným gestům, zvukům užívaným v digitálním prostředí. Komunikují přes internet a využívají informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci se světem. Rozumí různým typům záznamů, přemýšlí o nich, reagují na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji.

Kompetence sociální a personální: Žáci ovládají korespondenci pomocí elektronické komunikace. Rozvíjí spolupráci při společném řešení úkolu, budují kvalitní klima ve skupině. Rozumí etickému a bezpečnému chování v digitálním prostředí v souladu s normami a pravidly, které brání násilí a nátlaku prostřednictvím technologií. Přistupují k digitálnímu prostředí tvořivě a umírněně, dodržují etické zásady.

Kompetence občanské: Žáci se učí zodpovědnému rozhodování v různých situacích, podle svých možností poskytují účinnou pomoc.

Kompetence pracovní: Žáci zodpovědně přistupují k zadaným úkolům, dokončují práci. Dodržují základy hygieny a bezpečnosti práce s digitálním zařízením. Získané znalosti využívají i v oblasti zájmů, k sebero rozvoji a přípravě na budoucí povolání. Usilují o efektivitu pracovních postupů s digitálními technologiemi.

Kompetence digitální: Žáci vytváří a upravují digitální obsah, získávají, kriticky posuzují, hodnotí, spravují a sdílí data a digitální obsah pomocí vhodně zvolených prostředků. Ovládají běžná digitální zařízení, aplikace a služby, využívají je při učení a při řešení různých problémů. Respektují autorská práva, chovají se eticky v digitálním prostředí, chrání osobní údaje a rozliší, které údaje je vhodné či nevhodné o sobě zveřejňovat a proč. Digitální technologie využívají k zefektivnění práce, předchází situacím ohrožující digitální obsah či zařízení.

Průřezová témata

Do vyučovacího předmětu informatika jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

5.5.1 INF - Ročník 4.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE ► I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	Ovládání digitálního zařízení • Digitální zařízení • Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace • Ovládání myši • Psaní slov na klávesnici • Editace textu • Kreslení čar, vybarvování • Kreslení bitmapových obrázků • Přehrávání zvuku a videa • Ukládání práce do souboru • Otevírání souborů • Ovládání aplikací (schránka, zpět, zoom) • Využití digitálních technologií v různých oborech	• pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží, • pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí, • edituje digitální text, • vytvoří obrázek, • přehraje zvuk či video, • uloží svoji práci do souboru, otevře soubor, • používá schránku, krok dopředu a zpět, zoom, • uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů.	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, kreativita MEV – tvorba mediálního sdělení, stavba mediálních sdělení, práce v realizačním týmu, ČJ, AJ, M, - práce s výukovými programy v hodinách matematiky, českého jazyka, anglického jazyka VV – typy vizuálně obrazných vyjádření PČ – práce s digitálním zařízením
► I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Ergonomie, bezpečnost • Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele • Technické problémy a přístupy k jejich	• dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením, • rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého.	ČaS – člověk a jeho zdraví

	řešení (hlášení dialogových oken)		
► I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	• Uživatelské jméno a heslo • Osobní údaje	• pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj, • v textu rozpozná osobní údaje, • u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst,	
► I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	Práce ve sdíleném prostředí • Práce se soubory • Propojení technologií, internet, Email • Online aplikace • Sdílení dat, cloud • Propojení digitálních zařízení (usb, wi-fi,)	• při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace, • orientuje se na webových stránkách, umí pracovat s emailem, • propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí.	
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ ► I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	Úvod do kódování a šifrování dat a informací • Piktogramy, emodži, symboly • Kód • Přenos na dálku, šifra • Pixel, rastr, rozlišení • Tvary, skládání obrazce	• sdělí informaci obrázkem předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel, • zakóduje/zašifruje a dekoduje / dešifruje text, • zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky, • obrázek složí z geometrických tvarů či navazujících úseček.	MEV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality M – práce s geometrickými liniemi a tvary

5.5.2 INF - Ročník 5.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ ► I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	Práce s daty • Data, druhy dat • Sběr dat (pozorování, dotazník) • Záznam dat (text, číslo, barva, obraz, zvuk) • Hodnocení dat, vyvozování závěrů	• pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech, • zaznamenává data, sestaví dotazník, • vyvodí závěry ze získaných dat.	MEV – tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality OSV – rozvoj schopnosti poznávání
► I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu	Úvod do modelování pomocí grafů a schémat • Graf, hledání cesty • Schémata, obrázkové modely • Model	• využívá obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání jevů v okolí.	MEV - Stavba mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
INFORMAČNÍ SYSTÉMY ► I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi ► I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	Úvod do informačních systémů • Příklady systémů, části systémů a vztahy mezi nimi • Práce se strukturovanými daty: řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslaný, víceúrovňový seznam • Tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu	• nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky, • určí, jak spolu prvky souvisí, • doplní posloupnost prvků, • umístí data správně do tabulky, • v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný, • pracuje s texty, obrázky a tabulkami.	MEV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

	• Vizualizace dat v grafu		
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ ► I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	Základy programování • Zápis postupu pomocí obrázků, značek symbolů; porovnání postupu s jiným • Čtení programů	• zapíše program pomocí symbolů, • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky, • rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit.	
► I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	• Řešení problému krokováním, úprava kroků v algoritmu • Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy • Modifikace programu	• sestaví funkční postup řešící konkrétní jednoduchou situaci, • využívá opakovaně použitelné postupy, • čte, rozumí a upravuje kroky v postupu, algoritmu.	MEV – tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu,
► I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	• Příkazy a jejich spojování • Opakování příkazů • Kombinace procedur • Pohyb a razítkování • Kreslení čar • Změna vlastností postavy pomocí příkazu • Vlastní bloky a jejich vytváření • Náhodné hodnoty • Ovládání pohybu postav • Animace střídáním obrázků • Spouštění pomocí událostí • Vysílání zpráv mezi postavami	• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postavy, • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát, • vytvoří a použije nový blok, • vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky, • cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů, • používá události ke spuštění činnosti postav, • ovládá více objektů,	MEV – tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu,

		• upraví program pro obdobný problém.	
► I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	• Ladění, hledání chyb	• rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj, • v programu najde a opraví chyby.	

5.5.3 INF - Ročník 6.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ ► I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	Kódování a šifrování dat a informací • Přenos informací, standardizované kódy • Znakové sady • Přenos dat, symetrická šifra • Identifikace barev, barevný model • Vektorová grafika • Komprese dat • Binární kód, logické A a NEBO	• rozpozná zakódované informace kolem sebe, • zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady, • zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer, • zakóduje v obrázku barvy více způsoby, • zakóduje obrázek pomocí základních geometrických tvarů, • zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu, • ke kódování využívá i binární čísla.	OSV – rozvoj schopnosti poznávání
INFORMAČNÍ SYSTÉMY ► I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	Práce s daty • Data v grafu a tabulce • Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce	• najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf), • odpoví na otázky na základě dat v tabulce, • popíše pravidla uspořádání v existující tabulce,	

► I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	• Kontrola hodnot v tabulce • Filtrování, řazení a třídění dat • Porovnání dat v tabulce a grafu • Řešení problémů s daty	• doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy, • navrhne tabulku pro záznam dat, • propojí data z více tabulek či grafů.	
INFORMAČNÍ SYSTÉMY ► I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	• Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva	• popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracuje, • pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva.	
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE ► I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos ► I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky ► I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače ► I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	Počítače • Datové a programové soubory a jejich asociace v OS • Správa souborů, struktura složek • Instalace aplikací, aktualizace • Domácí a školní počítačová síť • Fungování a služby internetu • Princip e-mailu • Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva	• nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje, • uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory, • vybere vhodný formát uložení dat, • vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě, • porovná různé metody zabezpečení účtů, • spravuje sdílení souborů, • pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy.	

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ ► I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	Úvod do programování • Blokově orientované programování	• pomocí krátkého programu vykreslí zadané objekty.	
--	---	---	--

5.5.4 INF - Ročník 7.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ ► I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen ► I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému ► I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	Programování – opakování a vlastní bloky • Vytvoření programu • Opakování (cykly) • Podprogramy (funkce a procedury)	• sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost, • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná, • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby, • používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně cyklu, • vytváří vlastní podprogramy a používá je, • diskutuje různé programy pro řešení problému, • vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní.	OSV – rozvoj schopnosti poznávání

► I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu			
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ ► I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní ► I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	Modelování pomocí grafů a schémat • Standardizovaná schémata a modely • Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu • Orientované grafy, automaty • Modely, paralelní činnost	• vysvětlí známé modely jevů, situací, činností, • v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku, • pomocí ohodnocených grafů řeší problémy, • pomocí orientovaných grafů řeší problémy, • vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností.	MEV – práce v realizačním týmu
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ ► I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen ► I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému ► I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný	Programování – podmínky, postavy a události • Opakování s podmínkou (cykly s podmínkou) • Události, vstupy • Objekty a komunikace mezi nimi	• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému, • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná, • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby, • používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna, • spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav, • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech,	

program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ► I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu		• diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní, • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému.	
---	--	--	--

5.5.5 INF - Ročník 8.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ ► I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen ► I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému ► I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně;	Programování – větvení, parametry a proměnné • Větvení programu, rozhodování • Grafický výstup, souřadnice • Podprogramy s parametry (funkce, procedury) • Proměnné	• sestaví přehledný program k vyřešení problému, • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná, • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby, • používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna, • pouští program myší, klávesnicí, interakcí postav, • používá souřadnice pro programování postav, • používá parametry v blocích, ve vlastních blocích, • vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu, • diskutuje různé programy pro řešení problému, • hotový program upraví pro řešení příbuzného	OSV – rozvoj schopnosti poznávání

program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ► I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu		problému.	
INFORMAČNÍ SYSTÉMY ► I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat ► I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	Hromadné zpracování dat • Relativní a absolutní adresy buněk • Použití vzorců u různých typů dat • Funkce s číselnými vstupy • Funkce s textovými vstupy • Vkládání záznamu do databázové tabulky • Řazení dat v tabulce • Filtrování dat v tabulce • Zpracování výstupů z velkých souborů dat	• při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky, • používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když), • řeší problémy výpočtem s daty, • připsí do tabulky dat nový záznam, • seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně), • používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy, • ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat,	MEV – tvorba mediálního sdělení

5.5.6 INF - Ročník 9.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	Hardware a software	• pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu	

► I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě ► I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos ► I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky ► I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače ► I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	• Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí • Operační systémy: funkce, typy, typické využití • Komprese a formáty souborů • Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě • Typy, služby a význam počítačových sítí • Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa • Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud • Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL • Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) Bezpečnost • Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné	souvisí, • vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením, • diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich, • na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat, • popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní, • na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti, • vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu, • diskutuje o cílech a metodách hackerů, • vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat, • diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu.	
---	---	---	--

	aplikace a systémy • Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Digitální identita • Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat • Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies		
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ ► I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení ► I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému ► I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Vývoj webových stránek • Základní struktura webové stránky a významné HTML značky • Propojení stylů pomocí CSS, základní úpravy vzhledu (barvy, písmo, rozložení) • Responzivní design – základní principy a použití relativních jednotek • Webová přístupnost – kontrast, alternativní texty, čitelnost pro zrakově nebo jinak postižené uživatele	• rozlišuje styl a sémantiku v HTML a CSS, • vytváří jednoduchý webový dokument s použitím základních značek a stylů, • ověřuje správnost kódu, vyhledává a opravuje chyby, • navrhuje základní strukturu webové stránky a upravuje její vzhled pro různá zařízení, • zohledňuje zásady webové přístupnosti a srozumitelnosti pro různé uživatele, • upravuje vzhled nebo obsah již vytvořené stránky podle nového účelu.	MEV – tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

	• Validace a kontrola kódu, úprava stránky pro jiný účel • Realizace jednoduchého webového projektu (osobní stránka, školní prezentace)		
--	--	--	--

5.6 Člověk a svět

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: člověk a svět (ČaS)

Ročník: 1. – 5.

Časová dotace: 2 (1.,2.,4.,5. ročník), 3 (3. ročník) vyučovací hodiny týdně

Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět zahrnuje v 1. období předmět Člověk a svět, v 2. období pak předměty Člověk a svět a Přírodověda a ekologie. Vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, čímž si utváří prvotní ucelený obraz světa. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví i za zdraví jiných lidí. Potřebné vědomosti a znalosti získávají také tím, že hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení: V rámci výuky se žáci setkávají s různými způsoby, metodami a strategiemi učení. Jsou vedeni k samostatnému vyhledávání, třídění a aplikování informací, k jejich propojování a systematizaci. Samostatně pozorují a porovnávají výsledky. Jsou vedeni k poznávání smyslu a cíle učení, k posuzování vlastního pokroku. Na základě prožitku úspěchu jsou motivováni k vnímání potřeby dalšího učení.

Kompetence k řešení problémů: Žáci jsou vedeni k vnímání problémových situací ve škole i mimo ni, učí se vnímat problémy a nesrovnalosti. K jejich řešení jsou jim předkládány různé zdroje informací, které žáci hodnotí, srovnávají a ověřují je v praxi při aplikaci na řešení problému.

Kompetence komunikativní: Žáci dostávají příležitost v rámci výuky získat dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události. Pracují s různými typy textů a obrazových materiálů týkajících se probíraných témat (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody). Důraz je kladen na čtení s porozuměním těchto materiálů.

Kompetence sociální a personální: V rámci skupinových aktivit si žáci budují pozitivní vztah k sobě samému, aby následně účinně spolupracovali ve skupině, dovedli poskytnout pomoc druhým nebo o ni sami požádali. Dostávají prostor účastnit se stanovení pravidel pro činnost skupiny a jejich dodržování.

Kompetence občanské: Ve výuce je cíleně rozvíjen zájem žáků o základní ekologické problémy, současnost, minulost a budoucnost národa, jeho tradice, kulturní i přírodní dědictví. Žáci jsou seznamováni se základy ochrany vlastního zdraví.

Kompetence pracovní: Žáci jsou vedeni k nacházení způsobů, jak využívat znalostí získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj, k rozvíjení svého myšlení a nacházení nových řešení.

Kompetence digitální: Žáci se učí užívat digitální technologie k usnadnění a zefektivnění lidské práce. Učí se chápat pozitivní význam těchto technologií pro lidskou společnost a také rizika jejich využívání. Žáci se učí s digitálními technologiemi zacházet bezpečně, jednat eticky v digitálním prostoru a vyhýbat se možným negativním dopadům na své zdraví. Žáci rozumí základní ochraně dat, digitálních zařízení i osobních údajů.

Průřezová témata:

Do vyučovacího předmětu Člověk a svět jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Environmentální výchova.

5.6.1 ČaS - Ročník 1.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
LIDÉ KOLEM NÁS ► ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	• Role členů rodiny, mezilidské vztahy, komunikace, základní lidská práva a práva dítěte	• zná vztahy mezi rodinnými příslušníky, jejich role, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem druhých.	NVY – vztahy s druhými lidmi OSV – poznávání lidí, mezilidské vztahy VDO - Občanská společnost a škola
LIDÉ A ČAS ► ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	• Určení času, časový řád, denní režim, činnosti ve škole, práva a povinnosti žáků školy	• pomocí znalosti časových údajů řeší běžné denní situace, rozlišuje minulost, přítomnost a budoucnost.	OSV – rozvoj schopnosti poznávání M – jednotky času
► ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	• Postavení jedince v rodině, mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny	• uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost.	NVY – vztahy s druhými lidmi OSV – poznávání lidí, mezilidské vztahy
ROZMANITOST PŘÍRODY ► ČJS-3-4-01 pozoruje, popisuje a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	• Příroda, rostliny a živočichové během ročních období, vlastnosti a formy vody • Člověk v různých ročních obdobích	• pozoruje, charakterizuje a srovnává změny v přírodě během různých ročních období, • popisuje vliv ročních období na činnost člověka (oblékání, sport, aj.)	PČ – práce s přírodninami ENV – základní podmínky života, ekosystémy
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	• Člověk a péče o zdraví, základní	• dodržuje základní hygienické návyky,	OSV - seberegulace a

► ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	hygienické návyky, vhodná skladba stravy, pitný režim, prevence úrazů, vhodná a nevhodná místa pro hru, odpovědnost za životní prostředí - třídění odpadů	zná zásady správného chování u lékaře, umí pojmenovat části lidského těla.	sebeorganizace, psychohygiena ENV - Vztah člověka k prostředí
► ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	• Okruhy známých a cizích osob, odmítání návykových látek, pomáhající profese: policie, hasiči, čísla tísňového volání	• volí druh komunikace odlišný pro známé a neznámé lidi, chrání své soukromí, podle potřeby požádá o pomoc policii.	OSV – seberegulace a sebeorganizace, komunikace, kooperace a kompetice, mezilidské vztahy

5.6.2 ČaS - Ročník 2.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
MÍSTO, KDE ŽIJEME ► ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	• Orientace v místě bydliště, škola a její blízké okolí, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace	• zná cestu do školy, název školy, jméno třídního učitele a ředitele školy, dokáže se samostatně orientovat v budově školy.	ČJ – jména, názvy
LIDÉ KOLEM NÁS ► ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	• Fyzická a duševní práce • Různá povolání	• odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	
ROZMANITOST PŘÍRODY ► ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí	• Rozmanitost přírody, její ochrana; čas jako fyzikální veličina, vlastnosti, složení a proudění	• pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů uskutečňuje jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné	ENV – vztah člověka k prostředí

jednoduchých nástrojů a přístrojů	vzduchu	vlastnosti a změří základní veličiny.	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ ► ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Chování v mimořádných situacích, IZS, správný způsob volání na tísňovou linku	řídí se pokyny dospělých při mimořádných situacích.	OSV – seberegulace a sebeorganizace

5.6.3 ČaS - Ročník 3.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
MÍSTO, KDE ŽIJEME ► ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí	Obec a její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce, význačné budovy, dopravní síť	popíše územně správní polohu své obce, rozhoduje, který úřad řídí daný region, komentuje okolí.	
LIDÉ A ČAS ► ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	Významné postavy oblasti, památná místa, regionální pověsti, názvy ulic a náměstí,	seznamuje se s místními rodáky, navštěvuje kulturní či historické památky.	
ROZMANITOST PŘÍRODY ► ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Třídění látek; skupenství a jejich změny; vlastnosti látek, porovnávání a měření veličin	třídí předměty z neživé přírody podle nápadných určujících znaků.	PČ – třídění přírodních materiálů a práce s nimi
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ ► ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak,	Mimořádné události a s nimi spojená rizika: postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); příčiny a prevence požárů, evakuace;	uplatňuje účelné modely chování v život ohrožujících situacích, základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a	OSV – seberegulace a sebeorganizace

aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	bezpečné chování v silničním provozu	zdraví jiných.	
--	--------------------------------------	----------------	--

5.6.4 ČaS - Ročník 4.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
MÍSTO, KDE ŽIJEME ▶ ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu ▶ ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	• Domov, krajina, národ, orientační body v krajině, praha a vybrané oblasti ČR • Orientace v přírodě, světové strany	• určí a vysvětlí polohu svého bydliště, pobytu vzhledem ke krajině a státu, • pomocí mapy i kompasu určí v přírodě světové strany, • dodržuje pravidla bezpečnosti v přírodě.	VMEGS – objevujeme Evropu a svět
▶ ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického ▶ ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	• Okolní krajina – zemský povrch a jeho tvary, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí • Působení lidí na krajinu a životní prostředí, státy Evropy, kontinenty, cestování	• popisuje jednoduchým způsobem okolní krajinu, její vliv na život lidí a vliv člověka na krajinu, • porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.	ENV – vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí
LIDÉ KOLEM NÁS ▶ ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	• Vztahy mezi stejnými i různými generacemi, pravidla soužití, principy demokracie	• podle vlastních zkušeností usuzuje na zásady mezilidských vztahů, aplikuje vhodná pravidla školního řádu, hledá souvislosti s řády v jiných organizacích, v soužití obyvatel obce.	VDO – občanská společnost a škola, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

LIDÉ A ČAS ► ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	• Orientace v čase a časový řád – určování času, vliv přírody na život lidí, denní režim, roční období. • Dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet	• pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	
► ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	• Základní etapy lidských dějin, období bez písemných pramenů a období s písemnými záznamy	• srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.	
ROZMANITOST PŘÍRODY ► ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	• Jednoduché pokusy	• naplánuje a realizuje jednoduchý pokus, popíše postup, vyhodnotí výsledek.	OSV – komunikace, seberegulace a sebeorganizace

5.6.5 ČaS - Ročník 5.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
MÍSTO, KDE ŽIJEME ► ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí	• Mapy obecně zeměpisné a tematické: obsah, grafika, vysvětlivky	• rozlišuje typy map podle účelu a formy zpracování, vyhledává lokality.	VV – práce s vizuálním zobrazením a grafickými symboly PČ – práce s plánky či popisy

► ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	• Okolní krajina, vliv krajiny na život lidí, typické regionální rysy krajiny, minulost kraje a předků, domova, vlast, rodný kraj • Regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR	• zamýšlí se nad typickými rysy pro přírodu ve svém regionu, porovnává s oblastmi jiné nadmořské výšky.	ENV - ekosystémy
► ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	• Základy státního zřízení a politického systému ČR, státní symboly, představitelé zákonodárné a výkonné moci ČR	• jmenuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, popisuje i kreslí státní symboly.	VDO – Občan, občanská společnost a stát
LIDÉ KOLEM NÁS ► ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	• Formy vlastnictví, hmotný a nehmotný majetek, rozpočet - příjmy a výdaje, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky	• získává přehled o základních formách vlastnictví, posuzuje vyváženost přání a reálných příjmů, usuzuje na celkovou cenu nákupu, porovnává výhody různých finančních nabídek.	VDO – Občan, občanská společnost a stát OSV – seberegulace a sebeorganizace
LIDÉ A ČAS ► ČJS-5-3-02 využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	• Muzea, galerie, archivy, péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost • Regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost • Současnost a minulost v našem životě – průběh lidského života, proměny způsobu života	• formou osobní návštěvy i písemného dotazu využívá služeb muzeí, zajímá se o práci archiváře, vysvětluje význam ochrany kulturního dědictví, • jmenuje památky svého regionu, uvádí názvy oborů zabývajících se minulostí.	MEV - stavba mediálních sdělení ČJ – kroniky, nejstarší dochované písemnosti

► ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	• Současnost a minulost v našem životě: proměny způsobu života – bydlení, předměty denní potřeby • Nejstarší osídlení: naše země v pravěku; počátek středověku, Slované – způsob života, hradiště; Velká Morava, Konstantin a Metoděj • Přemyslovci, zakládání měst • Jan Lucemburský a Eliška Přemyslovna • Život ve středověku, Karel IV. • Doba husitská • Habsburkové, počátek novověku	• srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ ► ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	• Modelové situace odmítání návykových látek	• aplikuje získané dovednosti a znalosti pro posílení zdraví a jeho preventivní ochranu.	OSV – seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena NVY – vztah k sobě
► ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	• Globální problémy, mimořádné situace, bezpečné chování v rizikovém prostředí, dopravní značky, chování při různých dopravních situacích	• volí adekvátní modely jednání v mimořádných situacích, posuzuje míru vlastního ohrožení globálními problémy.	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

5.7 Přírodověda a ekologie

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Přírodověda a ekologie (PŘE)

Ročník: 4. – 5.

Časová dotace: 2 vyučovací hodiny týdně

Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět zahrnuje v 1. období předmět Člověk a svět, v 2. období pak předměty Člověk a svět a Přírodověda a ekologie. Vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, čímž si utváří prvotní ucelený obraz světa. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví i za zdraví jiných lidí. Potřebné vědomosti a znalosti získávají také tím, že hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení: V rámci výuky se žáci setkávají s různými způsoby, metodami a strategiemi učení. Jsou vedeni k samostatnému vyhledávání, třídění a aplikování informací, k jejich propojování a systematizaci. Samostatně pozorují a porovnávají výsledky. Jsou vedeni k poznávání smyslu a cíle učení, k posuzování vlastního pokroku. Na základě prožitku úspěchu jsou motivováni k vnímání potřeby dalšího učení.

Kompetence k řešení problémů: Žáci jsou vedeni k vnímání problémových situací ve škole i mimo ni, učí se vnímat problémy a nesrovnalosti. K jejich řešení jsou jim předkládány různé zdroje informací, které žáci hodnotí, srovnávají a ověřují je v praxi při aplikaci na řešení problému.

Kompetence komunikativní: Žáci dostávají příležitost v rámci výuky získat dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události. Pracují s různými typy textů a obrazových materiálů týkajících se probíraných témat (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody). Důraz je kladen na čtení s porozuměním těchto materiálů.

Kompetence sociální a personální: V rámci skupinových aktivit si žáci budují pozitivní vztah k sobě samému, aby následně účinně spolupracovali ve skupině, dovedli poskytnout pomoc druhým nebo o ni sami požádali. Dostává prostor účastnit se stanovení pravidel pro činnost skupiny a jejich dodržování.

Kompetence občanské: Ve výuce je cíleně rozvíjen zájem žáků o základní ekologické problémy, současnost, minulost a budoucnost národa, jeho tradice, kulturní i přírodní dědictví. Žáci jsou seznamováni se základy ochrany vlastního zdraví.

Kompetence pracovní: Žáci jsou vedeni k nacházení způsobů, jak využívat znalostí získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj, k rozvíjení svého myšlení a nacházení nových řešení.

Kompetence digitální: Žáci se učí užívat digitální technologie k usnadnění a zefektivnění lidské práce. Učí se chápat pozitivní význam těchto technologií pro lidskou společnost a také rizika jejich využívání. Žáci se učí s digitálními technologiemi zacházet bezpečně, jednat eticky v digitálním prostoru a vyhýbat se možným negativním dopadům na své zdraví. Žáci rozumí základní ochraně dat, digitálních zařízení i osobních údajů.

Průřezová témata

Do vyučovacího předmětu Přírodověda a ekologie jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova.

5.7.1 PŘE - Ročník 4.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
LIDÉ KOLEM NÁS ► ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	Pravidla slušného chování, zásady respektu k druhému pohlaví, šikana	na základě vlastní zkušenosti popisuje základní vztahy mezi lidmi, vyvádí a dodržuje pravidla soužití.	OSV – mezilidské vztahy
ROZMANITOST PŘÍRODY ► ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	- Živá a neživá příroda – základní seznámení - Vztahy mezi prvky živé a neživé přírody	Základně popisuje prvky živé a neživé přírody, jejich propojenost.	OSV – rozvoj schopnosti poznávání
► ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	- Třídění organismů - Práce s atlasy	porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	
► ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Vesmír a země, sluneční soustava, časové úseky (den, noc, roční období) jako projevy interakce vesmírných objektů	vysvětlí na základě poznatků o Zemi a vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období.	OSV – rozvoj schopnosti poznávání
► ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky	Pokusy, postupy práce, druhy výstupů	s pomocí učitele najde vhodné téma k pokusu, realizuje jej a vyhodnotí.	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	Stavba těla, orgány a jejich funkce, životní	popisuje stavbu a fungování lidského	

► ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	potřeby člověka, intimní a duševní hygiena	těla, jeho potřeby a aplikuje prakticky při podpoře svého zdraví.	
► ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	• Zdravý životní styl, ohleduplnost, předcházení konfliktům	• aplikuje získané dovednosti a znalosti pro posílení zdraví a preventivní ochranu.	
► ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	• Bezpečnostní prvky v dopravě, dopravní a rizikové situace a jejich předcházení, týrání, sexuální a jiné zneužívání, rizikové situace, podnebí a počasí, živelní pohromy a ekologické katastrofy	• vyhodnocuje vážnější a drobnější zranění, volí vhodné metody ošetření, přivolává odbornou lékařskou pomoc.	OSV – seberegulace a sebeorganizace

5.7.2 PŘE - Ročník 5.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
LIDÉ KOLEM NÁS ► ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou	• Vlastnosti lidí, zvládání vlastní emocionality, tolerance, práva jednotlivce, zájmy společnosti	• posuzuje jednání lidí ve svém okolí, které překračuje hranice tolerance, vybírá formu, jak se vyhnout osobnímu nebezpečí.	OSV – poznávání lidí, mezilidské vztahy, MUV – kulturní difference
ROZMANITOST PŘÍRODY ► ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	• Zemský povrch a jeho tvary, vodstvo, rozšíření půd, společenstva: les, lesní živočichové, vodní plochy, vodní živočichové	• chápe vztahy mezi organismy a jejich prostředím. Sleduje živočichy a jejich přizpůsobení okolí.	ENV - ekosystémy

ROZMANITOST PŘÍRODY ► ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	• Živá a neživá příroda (voda, vzduch, teplo, půda, podmínky pro život, rostliny, živočichové, houby, látky a jejich vlastnosti, nerosty a horniny) • Vztahy mezi prvky živé a neživé přírody	• popisuje prvky živé a neživé přírody, jejich propojenost, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi vzhledem přírody a činností člověka.	OSV – rozvoj schopnosti poznávání.
► ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	• Vesmír a země, sluneční soustava, vznik vesmíru	• vlastními slovy popisuje různé hypotézy o vzniku vesmíru, • jmenuje a charakterizuje planety soustavy, • popíše význam Měsíce na děje na Zemi.	OSV – rozvoj schopnosti poznávání.
► ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškodovat	• Interakce člověka s přírodou, pozitivní i negativní, proměny způsobu života, ochrana a tvorba životního prostředí	• posuzuje lidské aktivity v přírodě, třídí činnosti na podporující versus ohrožující zdraví člověka i prostředí.	ENV - lidské aktivity a problémy životního prostředí
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ ► ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	• Etapy a průběh lidského života, generace, pohlavní rozdíly, změny v dospívání, základy lidské reprodukce	• definuje vývojové etapy lidského těla, rozlišuje prenatální a postnatální stav,	OSV – sebepoznání a sebepojetí
► ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	• Návykové látky a jejich odmítání, hrací automaty a počítače, závislost, nebezpečí při elektronické komunikaci	• rozezná nebezpečná místa spojená s rizikem nabízení omamných látek, dokáže odmítnout návrhy a lákání.	OSV – sebeorganizace a seberegulace
► ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	• Aktivní ochrana zdraví, prevence nemocí a úrazů výběr a způsob uchování potravin, ochrana před nemocemi přenosnými krví, prevence	• aplikuje získané dovednosti a znalosti pro posílení zdraví a jeho preventivní ochranu.	OSV – sebeorganizace a seberegulace, psychohygiena

	úrazů		
► ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	• Ošetření menších zranění, přivolání pomoci	• vyhodnocuje vážnější a drobnější zranění, volí vhodné metody ošetření, přivolává odbornou lékařskou pomoc	

5.8 Náboženská výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a svět

Vzdělávací obor: Náboženství

Vyučovací předmět: Náboženská výchova (NVy)

Ročník: 1. – 5.

Časová dotace: 1 vyučovací hodina týdně

Charakteristika předmětu

Předmět je zaměřen na seznámení žáků se základními křesťanskými hodnotami a pojmy. Jeho cílem je nabídnout a rozvíjet lidskou i duchovní orientaci, vzdělávat a vychovávat žáka k odpovědnému přístupu k životu, k druhým lidem, ke světu, i k sobě samému v duchu Kristova učení.

Předmět je pojímán v širším a v užším smyslu. Širší pojetí se zaměřuje na obecně lidské jevy jako jsou radost, smutek, vztahy, smysl života, etická témata. Užší pojetí pak nabízí odpověď na tyto skutečnosti z pohledu křesťanské víry. Všechny žáky, zejména hledající, zveme k tématům, která se týkají obecně lidských jevů či která nějak rezonují s jejich situací.

Výuka náboženské výchovy se prolíná s duchovním životem školy (školní bohoslužby, duchovní aktivity, duchovní obnovy). Pro zájemce vytváří předpoklady k hlubšímu uvádění do křesťanské praxe prostřednictvím systematické katecheze a přípravy na přijetí svátostí.

Předmět je vyučován převážně metodami zážitkového učení v kombinaci s didaktickou hrou, jednoduchými výtvarnými technikami, prvky expresivních terapií (muzikoterapie, dramaterapie) a metodami etické výchovy.

Při výuce je vždy respektována svoboda jednotlivých žáků ve vztahu k náboženské skutečnosti. Žáci jsou připravováni na budování pozitivních a otevřených vztahů, založených na toleranci k lidem jiného náboženského vyznání či názorů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení: Ve výuce jsou uplatňovány metody, které poskytují žákům prostor vytvořit si vlastní úsudek a formovat tak svůj vztah k víře. Žákům jsou nabízeny různé informační zdroje tak, aby dávali věci do souvislostí a získali celkový pohled na problematiku náboženství. Učí se přijaté informace propojovat s praktickým životem (hodnoty člověka atd.) i s poznatky z jiných předmětů a vytvářet si tak komplexní pohled na sebe sama, druhé lidi i na tento svět.

Kompetence k řešení problémů: Žáci se učí rozpoznávat problémy, zaměřovat se na kořen problémů, uvědomovat si jejich důsledky. Seznamují se s řešením životních situací na modelových příkladech a učí se uplatňovat křesťanské hodnoty ve svém jednání. Konfrontují výsledky svých činů s druhými a učí se je hodnotit ve světle morálních hodnot. Žákům jsou předkládány náměty k samostatnému uvažování a kritickému řešení problémů.

Kompetence komunikativní Žáci jsou vedeni k formulování a vyjadřování svých myšlenek srozumitelně, kultivovaně a v logickém sledu. Dále jsou vedeni k rozvíjení svých schopností aktivně naslouchat a vést dialog, k formulování, vyjadřování a obhajování vlastních názorů. Učí se rozvíjet smyslové vnímání pro verbální i neverbální komunikaci, rozvíjí komunikaci činem a komunikaci tichem, učí se spolupráci, vzájemným vztahům a vytváření společenství.

Kompetence sociální a personální Součástí výuky jsou situace, které vedou žáky k vědomí jedinečnosti každého člověka, k sebepoznávání, sebeúctě a seberozvoji, k spolupráci ve skupině a respektu k různým názorům a hlediskům.

Kompetence občanské Žáci jsou vedeni k empatii a etickému chování v různých oblastech života. Součástí výuky jsou příležitosti k porozumění a přijetí přesvědčení druhých lidí. Ve výuce jsou předkládány modelové situace k realizaci zodpovědného rozhodování na základě společenských a etických norem a k ochraně kulturního, přírodního a historického dědictví.

Kompetence pracovní Žáci se učí poctivému přístupu ke školním povinnostem a postupnému přijímání zodpovědnosti za realizaci vlastního života. Učí se rozvíjet zdravý postoj vůči požadavkům na výkon ze strany současné společnosti. Poznávají pozitivní hodnotu práce a radost z ní. Práci se učí vnímat nejen jako zdroj výdělků, ale také jako povolání k spolupráci na rozvoji kvality života ve světě a jako prostředek seberozvoje a sebeuskutečnění.

Digitální kompetence Ve výuce vedeme žáky k účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností a k získávání informací. Žáci si osvojují různé způsoby, jak sdílet prostřednictvím digitálních technologií výsledky své práce. Při práci je kladen důraz na bezpečí a odpovědnost v digitálním prostředí, včetně uvádění zdrojů informací.

Průřezová témata:

Do vyučovacího předmětu náboženská výchova jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Výchova demokratického občana

5.8.1 NVy - Ročník 1.

Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
Životní styl křesťanů - VZTAHY - Vztah k sobě, druhým lidem a ke světu - Zásady pozitivního chování	- pojmenovává vzájemné vztahy s druhými lidmi (rodina, přátelé), - uvádí příklady situací dokládajících nutnost pozitivních mezilidských vztahů.	ČAS – rodina, další vztahy OSV – sebepoznání, sebepojetí, Hodnoty, postoje, prakt. etika
Základy křesťanského učení – ČLOVĚK a SVĚT - Člověk – Boží tvor - Člověk a jeho úkoly - Vnímání stvořeného světa pomocí smyslů	- vysvětluje skutečnost člověka stvořeného k Božímu obrazu a z toho plynoucí úkoly, - popisuje rozdílnost člověka od ostatního stvoření.	ENV - základní podmínky života (člověk a příroda) VV – rozvíjení smyslové citlivost
Základy křesťanského učení - JEŽÍŠ - Setkání s Ježíšem, Ježíš nás má rád - Ježíšovy skutky a učení - Ježíš nás volá k následování	- popisuje Ježíše jako toho, který zjevuje Otce, - vyjmenovává příklady Ježíšových skutků, - charakterizuje základy Ježíšova učení, - na příkladech popisuje jednání podle Ježíšova příkladu.	OSV - Hodnoty, postoje, praktická etika
Základy křesťanského slavení – SVÁTKY, MODLITBA - Advent a Vánoce - Křesťanské Velikonoce - Modlitba – spontánní, společná, známé modlitby - Kostel, chování v kostele, křesťanské symboly a gesta	- popisuje biblické události: zvěstování a narození Ježíše, - charakterizuje podstatu křesťanských Velikonoc a význam Ježíšova zmrtvýchvstání, - popisuje modlitbu jako projev věřícího člověka, - popíše základní části a vybavení kostela i chování v něm.	ČAS – místa, která navštěvujeme
Životní styl křesťanů - CHOVÁNÍ - Dobré a špatné jednání - Odpovědnost za své chování, Omluva, odpuštění	- na konkrétních situacích popisuje rozdíl mezi dobrým a špatným jednáním, - popíše svědomí jako hlas srdce i rozumu.	OSV – sebepoznání, sebepojetí, Hodnoty, postoje, praktická etika
Základy křesťanského učení – DUCH SVATÝ Dary a plody Ducha svatého	- jmenuje dary a plody Ducha svatého, - popisuje své talenty (obdarování).	OSV – sebepoznání a sebepojetí

5.8.2 NVy - Ročník 2.

Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
Základy křesťanského učení - STVOŘENÍ • Stvoření světa • Člověk a jeho úloha ve stvoření • Svět viditelný a neviditelný	• na příkladech popisuje projevy Boží přítomnosti ve stvoření i ve společenství lidí, • popisuje souvislost mezi péčí o stvoření a kvalitou života (životní prostředí).	OSV – sebepoznávání a sebepojetí ENV - Vztah člověka k prostředí ČAS – rozmanitost přírody
Základy křesťanského učení – HŘÍCH A SPÁSA • Prvotní hřích, hřích člověka (Co se pokazilo?) • Ježíš - Spasitel	• vysvětluje pojem hřích a jeho původ ve světě, • uvádí zkušenosti s vlastní vinou a nutností odpuštění, • vysvětluje úlohu Ježíše Krista v procesu odpuštění a smíření s Bohem.	ČAS – orientace v biblické mapě OSV – hodnoty, postoje, praktická etika
Bible a její poselství - ÚVOD • Písmo svaté, Evangelia	• popíše Bibli jako zdroj informací o Bohu a zkušenosti člověka s Bohem, • charakterizuje evangelium jako zdroj informací o Ježíšovi.	ČJ – čtení a přednes, čtení jako zdroj informací
Základy křesťanského slavení - SVÁTKY • Slavíme Advent a Vánoce • Velikonoce - Svatý týden	• vysvětluje podstatu období Adventu a Vánoc, popisuje symboliku, • popisuje události Ježíšova narození podle Bible, • popisuje Velikonoční události v kontextu s dny Svatého týdne.	ČAS – slavení svátků HV - koledy ČAS – orientace v biblické mapě
Základy křesťanského učení – BOŽÍ RODINA • Ježíš jedná jako Bůh, Ježíšovy zázraky • Ježíš odpouští hříchy • Trojjedinost Boží (Otec, Syn, Duch svatý) • Duch svatý • Panna Maria	• uvádí příklady Ježíšových zázraků a vysvětluje jejich charakter a význam (uzdravení, vzkříšení, osvobození, zázraky na přírodě), • nachází příklady Ježíšova odpouštějícího jednání v evangeliu, • vyjmenovává Osoby Boží Trojice, • popisuje události působení Ducha svatého v dějinách spásy a v církvi, • vysvětluje úlohu P. Marie v dějinách spásy a podstatu úcty k ní v církvi.	OSV – sebepoznávání a sebepojetí
Životní styl křesťanů - JEDNÁNÍ • Žít jako Ježíš	• popisuje nutnost pravidel pro život a Ježíše jako toho, kdo člověka vede a dává mu příklad, • popisuje rozdíl mezi chtěním a jednáním.	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika

5.8.3 NVy - Ročník 3.

Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
<i>Životní styl křesťanů a slavení – SDÍLENÍ, MODLITBA</i> - Rozhovor, sdílení, vyprávění - Modlitba vlastními slovy, společná, naslouchání	- jmenuje formy sdílení se s druhými lidmi (rozhovor, další formy), - popíše modlitbu, jako projev křesťanského postoje chvály a díky, - popisuje modlitbu jako komunikaci mezi člověkem a Stvořitelem.	HV - zpěv, pohyb při zpěvu OSV – mezilidské vztahy, komunikace
<i>Životní styl křesťanů – PRAKTICKÁ ETIKA</i> Desatero Božích přikázání	- na příkladech popisuje zlo mezi lidmi a ve světě, popisuje mravní pravidla jako šanci k lepšímu životu, - vyjmenovává přikázání Desatera a jejich význam, přiměřeně věku uvádí příklady jejich porušování.	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika, mezilidské vztahy ENV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
<i>Životní styl křesťanů - MILOSRDENSTVÍ</i> - Milosrdenství a služba trpícím - Přímluvná modlitba, přímluvy v liturgii	- popisuje utrpení, stáří a nemoc jako součást životní zkušenosti, - reflektuje potřeby druhých a uvádí příklady skutků milosrdenství, - vysvětluje význam přímluvné modlitby za druhé.	OSV – mezilidské vztahy MUV - Princip sociálního smíru a solidarity
<i>Základy křesťanského učení – JEŽÍŠ A PODOBENSTVÍ</i> Ježíš Kristus - světlo světa, chléb života, dobrý pastýř.	vysvětluje význam podobenství pro pochopení Ježíšova učení a uvádí příklady.	
<i>Základy křesťanského učení a slavení - SVÁTKY</i> - Ježíš zemřel a žije (Velikonoce) - Liturgický rok	- popisuje jednotlivé události Svatého týdne, - vysvětluje význam Ježíšovy oběti pro odpuštění hříchů, - vyjmenovává a charakterizuje jednotlivé části liturgického roku.	
<i>Základy křesťanského učení – TROJEDINÝ BŮH</i> Bůh trojjediný	- vysvětluje pojem Trojice, - uvádí příklady působení jednotlivých osob v dějinách spásy.	
<i>Základy křesťanského a slavení – SVÁTOSTI, LITURGIE</i> - Svátosti - Mše svatá	- vyjmenovává svátosti a vysvětluje jejich vztah k Ježíšově oběti, - vysvětluje význam jednotlivých svátostí pro křesťany, - vyjmenovává jednotlivé části Mše svaté, - vysvětluje podstatu a význam eucharistie v životě křesťanů.	

5.8.4 NVy - Ročník 4.

Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
<i>Bible a její poselství – STRUKTURA, ZKRATKY</i> • Struktura Bible, vyhledávání v Bibli • Evangelia	• popíše základně strukturu Bible (SZ, NZ), • orientuje se ve vyhledávání v Bibli pomocí zkratk, • chápe Evangelium jako živé Slovo Ježíše Krista k církvi.	Český jazyk – práce s textem OSV - poznávání lidí, mezilidské vztahy
<i>Základy křesťanského učení – HORSKÉ KÁZÁNÍ, JEŽÍŠ, NÁSLEDOVÁNÍ JEŽÍŠE, APOŠTOLOVÉ</i> • Horské kázání • Ježíš - učitel • Povolání apoštolů • Osoba Ježíše Krista	• vysvětluje podstatu Horského kázání, nalézá ho v Bibli, • charakterizuje Ježíše jako nového zákonodárce a učitele, vyjmenovává prostředky, které k tomu používá, • jmenuje Ježíšovy učedníky a Ježíše popisuje jako toho, který povolává k následování, • na základě proroctví popisuje Ježíše jako naplnění SZ, • vysvětluje skutečnost, že je Ježíš člověkem a Bohem zároveň.	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika,
<i>Základy křesťanského učení – PATRIARCHOVÉ, MOJŽÍŠ</i> • Patriarchové • Mojžíš, Pesach	• vyjmenovává patriarchy a charakterizuje jejich život, • popisuje a vysvětluje události jejich setkání a Bohem, • charakterizuje zjevení Boha Mojžíšovi a vysvětluje jejich význam, • přibližuje život Mojžíše a situaci židů v Egyptě.	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika, VDO - principy demokracie (LD, LP)
<i>Základy křesťanského učení, slavení - VELIKONOCE</i> • Velikonoční události	• popisuje Velikonoční události Ježíšova života, • popisuje a vysvětluje hlavní rysy slavení velikonočního Třídenní.	
<i>Životní styl křesťanů - CÍRKEV</i> • Církev jako dílo Ducha Svatého	• popisuje církev jako společenství lidí sjednocených v Duchu Svatém, kteří se spolu modlí, pracují, • vysvětluje, že každý člověk je jedinečný originál, • přijímá a zastává různé role ve skupině, přispívá k jejímu dobrému klimatu.	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice

5.8.5 NVy - Ročník 5.

Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
<i>Bible a její poselství – ORIENTACE V BIBLI</i> • Vznik Bible • Struktura Bible, vyhledávání v Bibli	• popíše vznik Bible, originál, překlady, • vyhledá v Bibli zadané místo a pracuje s textem, • vysvětluje základní vztah mezi Starým a Novým Zákonem.	Český jazyk – práce s textem OSV - poznávání lidí, mezilidské vztahy
<i>Základy křesťanského učení - BŮH</i> • Bůh náš původ i cíl. • Boží zjevení přirozené a nadpřirozené, Credo • Proroci	• vysvětluje, že každý je Bohem milován a povolán ke vztahu k Bohu, • vysvětluje, že každý člověk je obrazem Božím a je povolán ke spáse, • na základě Bible a Credo popisuje, jaký je Bůh a kým Bůh není, • vysvětlí význam proroků pro Starý Zákon, jmenuje významné proroky.	OSV – sebepoznávání a sebepojetí,
<i>Základy křesťanského učení, slavení – PŘIJDE VYKUPITEL</i> • První lidé od Adama a Evy • Advent - přijde Vykupitel, Vánoce.	• vysvětluje počátky vykupitelského díla v příběhu prvních lidí, • uvádí proroctví SZ proroků o příchodu Vykupitele, • vysvětluje smysl adventu, vánoční symboliku a význam křesťanských Vánoc.	
<i>Základy křesťanského učení – DĚJINY (SZ)</i> • Království	• vyjmenovává krále jednotného království a srovnává jejich vládu, • vysvětluje význam Jeruzalémského chrámu a synagogy, • popíše Babylonské zajetí, přínos pro formování židovského náboženství.	D - nejstarší civilizace VDO - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
<i>Základy křesťanského učení – DĚJINY (NZ)</i> • Osoba Ježíše Krista • Náš vykupitel Ježíš Kristus	• popisuje hlavní události Ježíšova života, vyjmenovává místa spojená s jeho životem a nachází je na mapě Izraele (historický Ježíš), • charakterizuje skrytý a veřejný život Ježíše Krista .	
<i>Základy křesťanského učení – DĚJINY</i> • Úcta ke svatým. Národní patroni. • Počátky křesťanství u nás	• vysvětluje problematiku úcty ke svatým, uvádí příklady českých světců, • popisuje počátky christianizace Čech a Moravy.	ČAS – Člověk a čas

<i>Základy křesťanského učení - CÍRKEV</i> • Prvotní církev, současná církev • Církev jako zakladatelka současného školství, zdravotnictví a veliký mecenáš umění.	• charakterizuje život prvních křesťanů - vysvětluje totožnost mezi prvotní a současnou církví, • popisuje církev jako společenství, kde má i on sám své místo, • vyjmenovává různé služby katolické církve ve službě společnosti.	OSV – sebepoznávání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy, hodnoty, postoje, praktická etika,
<i>Životní styl křesťanů – VZTAH K DRUHÝM</i> • Vztahy s blízkými i neznámými lidmi • Vztah k nepřátelům • Odpouštění	• popíše rodinné a přátelské vztahy jako místo péče, lásky, porozumění, • popisuje nutnost respektu ke všem lidem bez ohledu na jejich původ, vyznání či názory, vysvětluje křesťanský postoj k nepřátelům, • vysvětluje nutnost odpustit druhým, protože každý má své chyby a potřebuje odpuštění od druhých i od Boha.	OSV – sebepoznávání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice
<i>Životní styl křesťanů – VZTAH K SOBĚ SAMÉMU</i> • Člověk, obraz Boží • Sebepoznání a sebereflexe • Odpovědnost a pokora • Osobní růst a zdokonalování • Láska a milosrdenství	• podle Bible dokládá, že je člověk stvořen k obrazu Boha a je jím milován, • vysvětluje potřebu znát své silné a slabé stránky, i obdarování (vlohy, talenty), • popisuje potřebu přijímat odpovědnost za své skutky a rozhodnutí, umět přiznat chybu a usilovat o nápravu, • vysvětluje nutnost odpouštět i sám sobě, • vysvětluje, že pozitivní vztah k sobě samému je klíčový pro vlastní rozvoj a projevuje se i ve vztazích s ostatními lidmi (Miluj bližního jako sám sebe).	OSV – sebepoznávání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice

5.9 Dějepis

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací obor: Dějepis

Vyučovací předmět: Dějepis (D)

Ročník: 6. – 9.

Časová dotace: 2 vyučovací hodiny týdně

Charakteristika předmětu

Vzdělávací obor Dějepis společně s oborem Výchova k občanství vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k poznání sociálních a kulturně historických aspektů života, a to ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a důležitými jevy, které mají vliv na utváření společenského klimatu.

Hlavním posláním dějepisu je kultivace historického vědomí jedince ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je také poznávání dějů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do současnosti. Významně se uplatňuje zřetel k hodnotám evropské civilizace. Znalost různých historických epoch napomáhá k celkové orientaci v mnohotvárnosti faktů tvořících rámec každodenního života. Důraz leží na dějinách 19. a 20. století. Obecné historické problémy konkretizuje zřetel k dějinám regionu, znalost významných osobností i památek.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení: V rámci výuky žáci vyhledávají v různých pramenech potřebné informace a učí se je efektivně využívat. Žáci si osvojují důležitá historická fakta a na jejich základě se učí vykládat dějinné procesy.

Kompetence k řešení problémů: Žáci jsou vedeni k vyhledávání a kreativnímu zpracování historických informací, při jejich prezentaci se učí argumentovat, srovnávat a hodnotit.

Kompetence komunikativní: Při výuce žáci pracují s různými typy textů, záznamů a obrazových materiálů, orientují se v mapě. V rámci diskusí žáci formulují a kultivovaně vyjadřují své myšlenky a názory, přesně vykládají historické pojmy. Učí se uplatňovat vhodné prostředky k obhajování vlastních postojů.

Kompetence sociální a personální: Při skupinové práci se žáci učí pracovat v týmu, spoluutvářet jeho pravidla, zastávat různé role. Získávají návyky pro veřejné vystupování.

Kompetence občanské: Ve výuce je rozvíjen zájem žáků o současnost a minulost vlastního národa a jiných kulturních společenství a utvářen vztah k národním tradicím a kulturnímu dědictví. Na základě osvojených informací hodnotí žáci některé současné problémy.

Kompetence pracovní: Žáci jsou vedeni k hodnocení výsledků své pracovní činnosti a k využití svých znalostí pro další vzdělávání i pro svůj osobní život. Učíme žáky smysluplně využívat svůj pracovní čas. Vedeme je k pečlivosti při práci se studijními materiály a budujeme u nich žádoucí studijní návyky.

Kompetence digitální: Žáci mohou v rámci vyučování získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitálního obsah.

Průřezová témata

Do vyučovacího předmětu dějepis jsou zařazena průřezová témata:: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova

5.9.1 D - Ročník 6.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
ČLOVĚK V DĚJINÁCH ► D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků ► D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány ► D-9-1-03 orientuje se na časové ose, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Úvod do dějepisu • Význam dějin • Historické prameny • Muzea, knihovny, archivy, galerie • Orientace na časové ose • Periodizace dějin	• vysvětluje význam zkoumání dějin, • uvádí příklady zdrojů informací o minulosti, • jmenuje instituce, které se zabývají zkoumáním historických informací, • orientuje se na časové ose a v historické mapě, • řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu a charakterizuje je.	M – časová osa OSV – rozvoj schopnosti poznávání
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI ► D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu ► D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost	• Vývoj lidského druhu a doba kamenná • Vznik zemědělství jako důležitá změna ve společnosti • Doba bronzová a železná • Keltové, Germáni, Slované	• charakterizuje a časově zařazuje jednotlivá období pravěku, • objasňuje význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost, • charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu, uvádí příklady, • uvádí příklady nejstarších kultur na našem území a místa s nimi spojená.	VV – pravěké malby, pojmy Z – zemědělské oblasti, světové strany, světadíly
NEJSTARŠÍ STAROVĚKÉ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY ► D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních	Starověk • Charakteristické rysy oblasti • Náboženské představy	• charakterizuje přírodní podmínky, uvádí souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých civilizací, • srovnává starověké civilizace a popisuje	VV – řecké umění (stavitelství, sochařství, malířství) ČJ (lit.) - eposy, řecké báje

velkých zemědělských civilizací ► D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví ► D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství ► D-9-3-04 porovná formu vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	• Počátek písma a kultury • Přínos starověkých civilizací Přední východ • Mezopotámie, Persie, Palestina Dálný východ • Egypt, Indie, Čína Starověké Řecko • Kořeny řecké civilizace • Archaické, klasické, helénské období • Kultura a náboženství Starověký Řím • Království, republika, císařství, zánik říše • Kultura a náboženství • Vznik křesťanství Významné osobnosti jednotlivých starověkých států	základní shody a rozdíly v politickém uspořádání a kultuře, • popisuje vzájemné ovlivňování kultur, • srovnává náboženské představy starých civilizací a vysvětluje jejich shody a rozdíly, • charakterizuje jednotlivá období řeckých dějin, • uvádí významné osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci a zrod křesťanství, • porovnává formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech, • vysvětluje podstatu antické demokracie, • charakterizuje antickou kulturu a myšlení, • vysvětluje význam antické kultury pro evropskou kulturu, • jmenuje významné osobnosti jednotlivých starověkých států.	a pověsti VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (demokracie despotie, tyranie) MUV – multikulturalismus (vzájemné ovlivňování kultur v antice) VDO - Občan, občanská společnost a stát (občanská práva v antice)
---	---	--	--

5.9.2 Ročník 7.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA ► D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské	Utváření středověké Evropy • Křesťanství a společnost v	• charakterizuje a časově zařazuje období středověku,	ČJ – písemné památky, české pověsti, kroniky

situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států ► D-9-4-02 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech ► D-9-4-03 vymezení úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí ► D-9-4-04 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	raném středověku • Kyjevská Rus • Vznik států ve střední Evropě • Vikingové • Vznik Anglie a Francie, Stoletá válka • Byzantská říše, Francká říše, Arabské výboje • Sámova říše, Velká Morava • Čechy v době knížecí – nástup Přemyslovců, organizace státu • První čeští králové • Poslední Přemyslovci • Lucemburkové • Křížové výpravy • Papežství • Středověká společnost • Románská kultura, Gotika	• popisuje podstatné změny v Evropě, které nastaly v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku středověkých států, • uvádí základní rozdíly mezi západoevropskou, byzantskoslovanskou a islámskou kulturou, • charakterizuje situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropském kontextu, • objasňuje úlohu křesťanství v životě středověkého člověka, rozpory mezi světskou a církevní mocí, • orientuje se v postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, • charakterizuje románské a gotické umění, uvádí příklady.	Čj – doba Karla IV., rozvoj češtiny VV – umění středověku (stavitelství, sochařství, malířství) HV – dobová hudba VMEGS – objevujeme Evropu a svět (formování evropských států, klíčové události – vznik Svaté říše římské, křížové výpravy) OSV – rozvoj schopnosti poznávání MUV – etnický původ (etnika ve střední Evropě a na našem území – naši předci)
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY ► D-9-5-03 popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky ► D-9-5-02 vymezení význam husitské tradice pro český politický a kulturní život ► D-9-5-01 vysvětlí znovuoživení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající	• Zámořské objevy • Husitství • Vláda Jiřího z Poděbrad • Raný novověk • Renesance, humanismus • Reformace a protireformace	• popisuje příčiny, průběh a důsledky zámořských objevů, • popisuje příčinu, průběh a důsledky husitských válek, • na příkladech uvádí charakteristické prvky daných uměleckých směrů,	Z – práce s mapou MUV – katolická církev, husitství, reformace VV, HV – umění a dobová hudba (stavitelství, sochařství, malířství, hudba)

reformu církve ► D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	• Jagelonci • Nástup Habsburků na český trůn	• objasňuje nové myšlenky vyžadující reformu církve včetně reakce na tyto požadavky, • charakterizuje postavení českého státu uvnitř habsburské monarchie a jeho postavení v rámci mocenských a náboženských center tehdejší Evropy.	
TŘICETILETÁ VÁLKA ► D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky třicetileté války a posoudí její důsledky	• České stavovské povstání • Třicetiletá válka	• popisuje příčiny, průběh a důsledky třicetileté války, • objasňuje na příkladech pojmy absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus.	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika (analýza důsledků třicetileté války na obyvatelstvo)

5.9.3 Ročník 8.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
2. POLOVINA 17. STOLETÍ - 18. STOLETÍ ► D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti ► D-9-5-06 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a příklady významných kulturních památek	• Absolutismus v Rusku, Francii, Habsburské monarchii • Osvícenství • Vláda Marie Terezie a Josefa II. • Vznik USA • Barokní umění v Evropě a v českých zemích	• charakterizuje a rozpozná jednotlivé typy monarchií, • charakterizuje a časově zařazuje období baroka - uvádí příklady představitelů a památek baroka, • vysvětluje příčiny a důsledky vzniku USA - hodnotí hospodářskou, politickou a sociální situaci na našem území a v některých zemích,	VDO – Občan, občanská společnost a stát (USA – ústava atd) VV, HV – baroko (stavitelství, sochařství, malířství, hudba) ČJ (lit.) – literatura v době

		• na příkladech vysvětluje pojmy konzervatismus, liberalismus, demokracie, socialismus, • popisuje nejvýznamnější kulturní stohy, • uvádí významné představitele různých kulturních oblastí ve světě i u nás.	baroka
VELKÁ FRANCOUZSKÁ REVOLUCE A NAPOLEONSKÉ VÁLKY ► D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských a rozbití starých společenských struktur v Evropě	• Velká francouzská revoluce • Francie za vlády Napoleona, napoleonské války • Vídeňský kongres	• objasňuje příčiny revoluce a podstatu napoleonských válek a jejich vliv na evropské události.	VDO – Občan, občanská společnost a stát Francouzská revoluce (Listina práv a svobod)
REVOLUCE 19. STOLETÍ ► D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti ► D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	• Průmyslová revoluce v Evropě, v Čechách a její důsledky pro společnost Emancipace národů- • Státy západní Evropy • Státy východní Evropy a Balkánu • Klasicismus, romantismus • Metternichovský absolutismus • České národní obrození • Revoluce 1848 v Evropě (Francie, Itálie, Německo, habsburská monarchie a české země) • Občanská válka v USA	• vysvětluje příčiny a požadavky jednotlivých revolucí, důvody jejich úspěchů či neúspěchů, • objasňuje pojem revoluce, • vysvětluje důvody národních hnutí u nás a v jiných zemích, • charakterizuje jednotlivé etapy našeho národního obrození, uvádí představitele.	ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (prům. revoluce – dopad na živ. prostředí a přírodní zdroje, technický pokrok – jeho pozitiva a negativa) VV, HV – dobové umění a hudba ČJ (lit) – národní obrození, romantismus MUV – etnický původ (otrokářství v USA)

POREVOLUČNÍ EVROPA A SVĚT PŘED PRVNÍ SVĚTOVOU VÁLKOU ► D-9-6-04 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	• Procesy sjednocování v Německu a v Itálii • Konflikty mezi velmocemi před 1. světovou válkou • Technický a vědecký pokrok • Imperialismus a kolonialismus • Viktoriánská Anglie • Habsburská monarchie a české země ve 2. pol. 19. století • Bachův absolutismus • Vznik Rakouska – Uherska • Formování české moderní společnosti	• vysvětluje příčiny konfliktů mezi velmocemi a důsledky, k nimž vedly, • vysvětluje význam kolonií.	VDO – Občan, občanská společnost a stát OSV – hodnoty, postoje, praktická etika, MUV – princip sociálního smíru a solidarity (práva méně vyspělých zemí)
PRVNÍ SVĚTOVÁ VÁLKA ► D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	• První světová válka, její příčiny a důsledky • Češi a Slováci v době 1. světové války	• na příkladech demonstruje zneužití techniky ve válkách, • popisuje průběh první světové války, charakterizuje jednotlivá období.	VMEGS – objevujeme Evropu a svět (průběh první světové války)

5.9.4 Ročník 9.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
EVROPA A SVĚT MEZI SVĚTOVÝMI VÁLKAMI ► D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických principů	• Nové politické uspořádání Evropy - Versailleská mírová konference	• hodnotí důsledky první světové války, • uvádí kladné a negativní stránky demokratických systémů,	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (volební

► D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí ► D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět	• Československo – vznik státu, hospodářský vývoj, politický vývoj, sociální a národnostní problémy • Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech – růst napětí, hospodářská krize, totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus: důsledky pro svět	• charakterizuje a na příkladech uvádí znaky totalitních systémů, příčiny jejich vzniku a důsledky jejich počínání pro okolní státy, • na příkladech vysvětlí pojmy antisemitismus a rasismus, zdůvodňuje jejich nepřijatelnost z pohledu lidských práv, • hodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech, • charakterizuje sociální, politické, hospodářské a kulturní oblasti Československého státu.	systém, formy vlády, ČSR) MUV – etnický původ, multikulturalismus (Češi x Němci x Židé na našem území, vzájemné vztahy) VDO – vznik totalitního zřízení MEV - Fungování a vliv médií ve společnosti (totalitní propaganda)
DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA ► D-9-7-01 na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky ► D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	• Druhá světová válka – průběh a důsledky, zločiny proti lidskosti, holocaust • Československo za 2. sv. války – Protektorát Čechy a Morava, domácí a zahraniční odboj, politické, mocenské a ekonomické důsledky války	• popisuje a hodnotí důsledky druhé světové války, • popisuje průběh a důsledky druhé světové války, charakterizuje význam československého odboje.	OSV+VDO – holocaust OSV – rozvoj schopnosti poznávání
POVÁLEČNÉ DĚJINY ► D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání a odlišnosti obou bloků ► D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické	• Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi • Postupimská konference, Vznik OSN, Fáze studené války,	• vysvětluje příčiny a důsledky Studené války, • charakterizuje vnitřní situaci v zemích východního bloku, • orientuje se v základních událostech, které provázejí Československo od únorového	VMEGS – objevujeme Evropu a svět (Východ x Západ, NATO, Varšavská s.) VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (totalitní

hospodářské a vojenské spolupráce ► D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí ► D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí	Politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření • Vnitřní situace v zemích východního bloku • Vývoj Československa 1945–1948 • Československo od únorového převratu do roku 1989 • Vznik České republiky • Rozpad koloniálního světa – dekolonizace	převratu do roku 1989 a vznik ČR.	režim) VDO – občan, občanská společnost a stát (Listina práv a svobod a Charta 77) OVE – mezinárodní organizace, vztahy VMEGS – Jsme Evopané (revoluce 1989, začlenění ČR do integračního procesu, vstup do EU)
KULTURA A VĚDA PO DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLCE ► D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problematice současného světa	• Problémy současnosti (globalizace, integrace Evropy a vznik EU, problematika mezinárodního terorismu) • Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje, sport a zábava	• popisuje rozpad kolonialismu a charakterizuje postavení rozvojových zemí, • charakterizuje vývoj vědy a techniky.	

5.10 Občanská výchova a etika

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací obor: Výchova k občanství

Vyučovací předmět: Občanská výchova a etika (OVE)

Ročník: 6. – 9.

Časová dotace: 0,5 vyučovací hodiny týdně

Charakteristika předmětu

Výuka se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů. Vede je k realistickému sebepoznání, k poznávání osobností druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání ostatních v různých životních situacích. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činnostmi důležitých institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života.

Učí žáky respektovat pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní jednání včetně jeho důsledků. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení: Žáci jsou vedeni k samostatnému uvažování o vzdělávacím obsahu, vytváření vlastního úsudku a zkušeností. Ve výuce jsou jim nabízeny různé informační zdroje.

Kompetence k řešení problémů: Žáci vnímají nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji, svá řešení posuzují z nejrůznějších společenských hledisek. Porovnávají odborné názory, mediální informace a vlastní zkušenost, nalézají optimální praktické postupy, zaujímají postoje, vyhodnocují praktické jevy a jednání lidí.

Kompetence komunikativní: Žáci si osvojují porozumění verbální i neverbální komunikaci a jejímu správnému používání. Učí se souvisle a výstižně formulovat své názory na společenské dění, vyslechnout a pochopit odlišný názor a zabývat se jím. Kreativně využívají informační a komunikační prostředky jako zdroje sdílení i poznání. Své komunikační dovednosti užívají k vytváření kvalitních vztahů.

Kompetence sociální a personální: Žák chápe význam a specifika týmové práce i samostatné práce, přijímá role v různých skupinách. Účastní se vytváření příjemné atmosféry v týmu. Osvojuje si a upevňuje prosociální postoje a chování.

Kompetence občanské: Žáci jsou vedeni k přijímání základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy, k respektování přesvědčení druhých lidí a k nacházení cesty k řešení konfliktů. Žáci si osvojují povědomí o právech a povinnostech souvisejících se zdravím, partnerskými vztahy, etikou chování v různých oblastech života. Jsou vedeni k respektování odlišných národních, kulturních a historických tradic.

Kompetence pracovní: Žáci jsou vedeni k nacházení způsobů, jak využívat znalostí získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj, k rozvíjení svého myšlení a nacházení nových řešení.

Kompetence digitální: Žáci mohou v rámci vyučování získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah. Učí se využívat digitální technologie k usnadnění a zefektivnění práce. Uvědomují si význam digitálních technologií pro lidskou společnost a její vývoj, učí se kriticky hodnotit jejich přínos a reflektovat rizika jejich využívání. Vedeme žáky k etickému jednání v digitálním prostředí a ke kritickému přístupu k mediálnímu sdělení.

Průřezová témata

Do vyučovacího předmětu Občanská výchova a etika jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova.

5.10.1 Ročník 6.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI ► VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	• Život ve škole: práva a povinnosti žáků, žákovská samospráva, pravidla a normy • Vztahy mezi lidmi: osobní, neosobní, komunikace, konflikty, problémy nesnášenlivosti, asertivita	• volí vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, • případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem, • podílí se na formulování a následně dodržuje vlastní pravidla chování v kolektivu (třídní pravidla).	OSV – sebepoznání a sebepojetí, mezilidské vztahy, komunikace MUV – lidské vztahy VDO - občan společnost a škola ZD, NVV – vztahy mezi lidmi
► VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání ► VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	• Naše vlast: státní symboly, svátky, významné dny, důležité instituce, zajímavá a památná místa, významné osobnosti a co nás proslavilo • Náš region: důležité instituce, zajímavá místa, významní rodáci, místní tradice • Pojem vlasti a vlastenectví, masová kultura	• vyjmenuje a popisuje státní symboly ČR; uvádí důvody a způsoby jejich používání, • vysvětlí pojem vlast a vlastenectví, • jmenuje naše významné osobnosti a úspěchy, • odlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu.	D – osobnosti české historie Z – práce s mapou VDO – občan, občanská společnost a stát OSV – rozvoj schopnosti poznávání
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ ► VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření	Hospodaření • Rozpočet domácnosti, úspory, investice, hospodaření s penězi a majetkem • Úvěry, splátkový prodej, leasing	• sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, • rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, • objasní princip vyrovnaného,	M, INF – práce s číselnými daty OSV – seberegulace a sebeorganizace

domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti		schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti.	
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO ► VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR, jejich orgánů a institucí, uvede příklady, jak se podílejí na správě obcí, krajů a státu	Státní správa a samospráva • Orgány a instituce státní správy a samosprávy • Úkoly složek státní moci, orgánů a institucí	• jmenuje státní složky moci: výkonnou, zákonodárnou a soudní, • charakterizuje úkoly jednotlivých složek státní moci.	(8) VDO – občan, občanská společnost a stát
► VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnosti občana při zajišťování obrany státu	Lidská práva - úvod • Základní lidská práva • Práva dítěte, jejich ochrana • Úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech • Poškození lidských práv	• s úvahou uplatňuje svá práva, • respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, • posoudí a hodnotí význam ochrany lidských práv a svobod, • jmenuje významné organizace hájící lidská práva obecně a práva dětí, • na příkladech uvádí možná porušování práv dítěte a místa, kam se mohou děti obracet pro pomoc.	D – lidská práva v historii , ZD – vztahy mezi lidmi MUV – lidské vztahy, multikulturalita, VDO – občan, občanská společnost a stát
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT ► VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	• Podstata, význam a výhody členství ČR v Evropské unii	• komentuje vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování.	(7) Z – práce s mapou VMEGS – Evropa a svět nás zajímá MUV – princip sociálního smíru a solidarity

5.10.2 Ročník 7.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI ► VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění	• Vklad vzdělání pro život • Prostředky komunikace • Média a jejich vliv na společnost	• kriticky přistupuje k mediálnímu obsahu, vyjadřuje postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění, • zhodnocuje potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času, • vysvětlí nutnost vyhledávání informací z více zdrojů.	MEV – fungování a vliv médií ve společnosti OSV – rozvoj schopnosti poznávání
► VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám ► VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Kulturní život • Rozmanitost kulturních projevů, kulturní tradice, kulturní instituce, masová kultura, církve a náboženské společnosti, sekty Lidská setkání • Přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, lidská solidarita, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen, potřeba podpory určitých jedinců i skupin ve společnosti Zásady lidského soužití • Morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování	• objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti, odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení, • zaujímá tolerantní postoje k menšinám, • na příkladech uvádí různé rozdíly mezi lidmi, vysvětluje pojem rovnost mezi lidmi, • vysvětluje pojmy solidarita, morálka, mravnost, svoboda, • rozpoznává a popisuje netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí, • zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti.	NVV – nejstarší formy náboženství, světová náboženství, sekty ZD - mezilidské vztahy, rodina VV – význam umění MUV – kulturní difference, lidské vztahy multikulturalita, NVV – mezilidské vztahy, hodnoty, křesťanská morálka

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ ▶ VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	Majetek, vlastnictví • Formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana • Hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví	• jmenuje různé formy vlastnictví včetně duševního vlastnictví a způsoby jejich ochrany, rozlišuje a porovnává je, • uvádí konkrétní příklady forem vlastnictví a jejich ochrany.	
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO ▶ VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky ▶ VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů ▶ VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnosti občana při zajišťování obrany státu	Právní základy státu • Znaky státu • Typy a formy státu Principy demokracie • Demokracie • Volební právo • Význam a formy voleb do zastupitelstev Lidská práva – politika a právní stát • Lidská práva na úrovni státní (ochrana, zákony, informace, mezinárodní dohody) • Lidská práva v každodenním životě lidí • Diskriminace	• rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky. • vysvětluje smysl voleb do zastupitelských orgánů, uvádí v demokratických zemích, • uvádí příklady vlivu výsledků voleb na každodenní život lidí, • vyzkouší si možnost volby v žákovském parlamentu, navštíví místní zastupitelstvo. • na příkladech uvádí možné formy poškozování lidských práv, posoudí nutnost jejich ochrany, • uvádí příklady dobré praxe při uplatňování i respektování lidských práv.	D – historické formy a typy států VDO – občan, občanská společnost a stát, - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – formy participace občanů v politickém životě

5.10.3 Ročník 8.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
---------------------	-----------	---------------------	---------

ČLOVĚK JAKO JEDINEC ▶ VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života ▶ VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek ▶ VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání ▶ VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Podobnost a odlišnost lidí • Projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání, osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál Vnitřní svět člověka • Vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých • Systém osobních hodnot, sebehodnocení, stereotypy v posuzování druhých lidí Osobní rozvoj • Životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny • Význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji	• vysvětluje pojem osobnost a popisuje její složky, • vysvětluje, jak může realistické poznání a sebehodnocení sebe sama pozitivně ovlivnit rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života, • posoudí vliv vlastností jedince na dosahování individuálních i společných cílů, • objasní význam vůle a motivace při dosahování cílů a překonávání překážek, • kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání, • popíše, jak usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru.	NVV – osobnost člověka, jedinečnost každého jedince, hodnoty, cíle. OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, hodnoty, postoje, praktická etika
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ ▶ VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	Peníze • Formy placení, banky a jejich služby	• na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, • uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení.	
▶ VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a	Banky a jejich služby • Aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro	• vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého,	

přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	investování a pro získávání prostředků	• uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít.	
► VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	Hospodaření • Investice, úvěry, splátkový prodej, leasing	• jmenuje a porovná základní způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu, • vysvětlí základní pojmy v oblasti investic, úvěrů, splátkového prodeje, leasingu.	
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO ► VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR, jejich orgánů a institucí, uvede příklady, jak se podílejí na správě obcí, krajů a státu	Právní základy státu • Obrana státu	• objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru, • popíše povinnosti občana při zajišťování obrany státu.	VDO – občan, občanská společnost a stát
► VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	Principy demokracie • Znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu politický pluralismus	• na konkrétních příkladech objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů.	VDO – občan, občanská společnost a stát
► VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování	Právní řád České republiky • Význam a funkce právního řádu • Orgány právní ochrany občanů, soudy • Právní norma, předpis, publikování právních předpisů • Druhy a postihy protiprávního jednání, porušování předpisů v silničním provozu	• popíše funkci a význam právního řádu, • jmenuje orgány právní ochrany občanů, • vysvětlí základní pojmy – právní norma, předpis a způsoby jejich publikování, • dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování.	NVV – přirozený zákon, křesťanská morálka, Desatero D – právní normy v historii a jejich vývoj

5.10.4 Ročník 9.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO ► VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod ► VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství ► VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci ► VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování	Člověk jako občan společnosti • Státní občanství • Postavení cizinců, imigrace Právo v každodenním životě • Styk s úřady, povinnosti úředníků • Základní pravidla spotřebitele Občanskoprávní vztahy, základní občanská práva • Vlastnické právo, ochrana majetku • Občanskoprávní smlouvy • Odpovědnost za škodu • Porušování práv k duševnímu vlastnictví Právo v každodenním životě • Význam právních vztahů, důležité právní Vztahy a závazky z nich vyplývající • základní práva spotřebitele Povolání • Pracovní smlouva, výpověď, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů Rodina a zákony	• vysvětlí pojem státní občanství, • vysvětlí pojmy imigrace a emigrace, • popisuje problematiku postavení cizinců a problematiku migrace. • objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství a rodina, • uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci, • vysvětluje důležitost a význam právních vztahů a závazků, které z nich plynou.	Z – práce s mapou NVV – respektování práv, mezilidské vztahy, význam smluv OSV – rozvoj schopnosti poznávání, seberegulace a sebeorganizace, poznávání lidí, mezilidské vztahy VDO – formy participace občanů v politickém životě, občan, občanská společnost a stát

	• Práva a povinnosti manželů • Formy pomoci státu rodinám • Formy náhradní rodinné péče		
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ ► VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	Principy tržního hospodářství • Nabídka, poptávka, trh • Tvorba ceny, inflace • Podstata fungování trhu	• uvádí příklady, kterými vykládá podstatu fungování trhu, vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny, popíše vliv inflace na hodnotu peněz.	M – rozpočet VDO – občan, občanská společnost a stát
► VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	Hospodaření státu • Rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti, význam daní • Dávky a příspěvky ze státního rozpočtu, sociální zabezpečení	• jmenuje zdroje příjmy státu, objasní význam daní, • jmenuje oblasti výdajů státu, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu.	INF – práce s daty
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO ► VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů ► VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady ► VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a	Právní ochrana • Orgány právní ochrany a sankce • Přestupky a správní řízení • Občanské soudní řízení • Trestní právo • Trestní odpovědnost mladistvých • Postihy protiprávního jednání včetně korupce	• rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů, • rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, doloží jejich příklady, • vysvětlí co znamená trestný čin mladistvých, čin jinak trestný a formy	NVV – přirozený zákon, pojmy morální a legální

důsledcích korupčního jednání	• Protiprávní jednání včetně korupce	trestů, • diskutuje o nutnost dodržování etických zásad ze strany veřejných činitelů (úředník, policista, politik).	
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT ► VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky ► VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	• Projevy globálních problémů • Odraz globálních problémů na situaci menších regionů	• uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky, • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady, • uvede konkrétní globální problém (například chudobu) a uvažuje o možnosti řešení.	MUV – Princip sociálního smíru a solidarity VMEGS – Evropa a svět nás zajímá OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

5.11 Náboženské vzdělání a výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací obor: Výchova k občanství

Vyučovací předmět: Náboženské vzdělání a výchova (NVV)

Ročník: 6. – 9.

Časová dotace: 1 vyučovací hodina týdně

Charakteristika předmětu

Předmět je zaměřen na seznámení žáků se základními křesťanskými hodnotami a pojmy. Jeho cílem je nabídnout a rozvíjet lidskou i duchovní orientaci, vzdělávat a vychovávat žáka k odpovědnému přístupu k životu, k druhým lidem, ke světu, i k sobě samému v duchu Kristova učení. Předmět přispívá k nabývání vědomostí abstraktního a filosofického charakteru, čímž umožňuje žáku v budoucnosti pracovat s obdobným druhem informace.

Výuka nabízí základní orientaci v nauce katolické církve, aby každý žák dosáhl náboženského vzdělání takového stupně a kvality, která by odpovídala jeho světskému vzdělání. Podle potřeby jsou zařazovány exkurze. Výuka předmětu se prolíná s duchovním životem školy: bohoslužby slova s adorací a Mše svaté. Pro zájemce vytváří předpoklady k hlubšímu uvádění do křesťanské praxe prostřednictvím systematické katecheze a přípravy na přijetí svátostí.

Při výuce je vždy respektována svoboda jednotlivých žáků ve vztahu k náboženské skutečnosti. Žáci jsou připraveni na budování pozitivních a otevřených vztahů, založených na toleranci k lidem jiného náboženského vyznání, a na rozvíjení ekumenických postojů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení: Ve výuce jsou uplatňovány metody, které poskytují žákům prostor vytvořit si vlastní úsudek a formovat tak svůj vztah k víře. Žákům jsou nabízeny různé informační zdroje tak, aby dávali věci do souvislostí a získali celkový pohled na problematiku náboženství. Učí se přijaté informace propojovat s praktickým životem (hodnoty člověka atd.) i s poznatky z jiných předmětů a vytvářet si tak komplexní pohled na sebe sama, druhé lidi i na tento svět. Poznávají smysl a cíl učení a jeho význam pro svůj život. Získávají schopnost zpracovávat události svého života jako svou životní zkušenost.

Kompetence k řešení problémů: Žáci se učí rozpoznávat problémy, zaměřovat se na kořen problémů, uvědomovat si jejich důsledky. Seznamují se s řešením životních situací na modelových příkladech a učí se uplatňovat křesťanské hodnoty ve svém jednání. Žákům jsou

předkládány náměty k samostatnému uvažování a kritickému řešení problémů. Dostávají příležitost vyzkoušet si na modelových příkladech řešení různých životních situací.

Kompetence komunikativní Žáci jsou vedeni k formulování a vyjadřování svých myšlenek srozumitelně, kultivovaně a v logickém sledu, osvojují si terminologii předmětu. Dále jsou vedeni k rozvíjení svých schopností aktivně naslouchat a vést dialog, k formulování, vyjadřování a obhajování vlastních názorů. Učí se využívat informačních a komunikačních technologií pro přípravu diskuzí, prezentací a ke komunikaci. Žáci jsou vedeni k porozumění různým typům textů, zejména v oblasti textů poetických, obrazných a náboženských ve srovnání s jinými texty, učí se vnímat a rozumět jazyku symbolů a symbolickému jednání.

Kompetence sociální a personální Skrze spolupráci ve skupině si osvojují schopnost podílet se na vytváření pozitivního klimatu, nacházet své místo a roli ve skupině. Rozvíjejí sebepoznání a sebehodnocení, zaměřují se na prosociální jednání. Učí se systematicky pracovat na svém rozvoji ve všech vnímaných i teprve objevovaných dimenzích své osobnosti.

Kompetence občanské Žáci na základě morálních hodnot rozvíjejí odpovědný postoj vůči světu, druhým lidem a tomu, co poznávají, že jej přesahuje. Budují svou angažovanost směrem k řešení problémů, které poznávají ve svém okolí i světě. Rozvíjejí se v toleranci k příslušníkům jiných náboženství a různých křesťanských konfesí i většinové ateistické společnosti. Učí se porozumění vztahu náboženství a kultury nejen v křesťanství /vůči kultuře evropské/, ale i v jiných světových náboženstvích. Na základě reflexe biblické zprávy o stvoření, rozvíjejí postoj odpovědného zacházení s přírodou.

Kompetence pracovní Žáci se učí rozvíjet zdravý postoj vůči požadavkům na výkon ze strany současné společnosti. Práci se učí vnímat nejen jako zdroj výdělku, ale také jako povolání k spolupráci na rozvoji kvality života ve světě a jako prostředek seberozvoje a sebeuskutečnění.

Digitální kompetence Ve výuce vedeme žáky k účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností a k získávání informací. Žáci si osvojují různé způsoby, jak prezentovat a sdílet prostřednictvím digitálních technologií výsledky své práce. Při práci je kladen důraz na bezpečí a odpovědnost v digitálním prostředí, včetně uvádění zdrojů informací.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova

5.11.1 NVV - Ročník 6. – 9.

Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT	
<i>Bible a její poselství – BOŽÍ ZJEVENÍ</i> - Bible jako živé boží slovo, jako zapsané svědectví božího zjevení - Ježíšova slova a činy jako naplnění božího sebezjevení - Poselství života vybraných biblických postav	- v Biblických textech hledá jejich poselství, diskutuje o něm a propojuje s vlastním životem nebo životem společenství, v němž žije, - prostřednictvím četby starozákonních textů objevuje Boží přítomnost v životě člověka a celého lidstva, - prostřednictvím četby novozákonních textů objevuje Ježíše, jeho význam pro lidstvo i svůj osobní život.	ČJ – porozumění textu OSV – rozvoj schopností poznávání	6-9r.
<i>Bible a její poselství – JAZYK BIBLE</i> - Symbolické a metaforické vyjadřování bible - Literární druhy v biblických textech	- vysvětluje symbolické a metaforické vyjadřování Bible, - rozlišuje literární druhy v biblických textech.	ČJ – různé druhy literárních textů, práce s příběhem	
<i>Bible a její poselství – PRAMEN KŘESŤANSKÉ ANTROPOLOGIE</i> Biblický obraz stvoření a z něj vycházející křesťanská antropologie	- vysvětluje Biblický pohled na stvoření a člověka, nachází jej v Biblickém textu, - nachází biblické ukotvení požadavku respektování lidské důstojnosti a lidských práv každého člověka.	OSV – sebepoznání a sebepojetí OVE – lidská důstojnost a lidská práva	8-9r.
<i>Základy křesťanského učení – VĚDA A VÍRA</i> - Biblická zpráva o stvoření - Vědecké teorie o vzniku a vývoji světa - Vztah mezi vědou a vírou dříve a dnes - Víra	- vypráví biblické zprávy o stvoření a vysvětlí, co jimi autor mohl chtít sdělit, - popisuje rozdílnost přístupu vědy a víry ke vzniku a vývoji světa, - na příkladech uvádí, jak se věda a víra vzájemně doplňují, - popisuje vztah vědy a víry v minulosti a v současnosti, - vysvětluje pojem víra, její druhy a její význam v lidském životě.	PŘE – hypotézy o vzniku světa D – vztah vědy a víry v průběhu dějin	6-7r.
<i>Základy křesťanského učení a slavení – MILOST, SVÁTOSTI A SVÁTOSTINY, LITURGIE</i> Boží milost, milost pomáhající a milost posvěcující.	- vysvětluje obsah pojmů milost pomáhající, posvěcující a účinná ve vztahu k posvěcení člověka, - vysvětluje obsah pojmů: milost, svátost, svátostina, liturgie a orientuje se ve vzájemných souvislostech,		6-7 r.

Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT	
• Svátosti a svátostiny – úvod • Liturgie	• popisuje vztah mezi Ježíšovou obětí na kříži a milostí, která je zprostředkovávána skrze svátosti v církvi.		
<i>Základy křesťanského slavení SVÁTOSTI INICIAČNÍ</i> • Křest, katechumenát, biřmování • Eucharistie - oběť samotného Krista	• vysvětluje podstatu pojmů: iniciační svátosti, křest, biřmování a to, co je potřebné k přijetí těchto svátostí, • vysvětluje významu eucharistie - popíše biblický příběh poslední večeře, • vysvětluje, co je potřebné k přijetí a udílení svátosti eucharistie.		6-7r.
<i>Základy křesťanského slavení SVÁTOSTI UZDRAVENÍ</i> • Svátost smíření • Svátost pomazání nemocných • Odpušky	• posuzuje vlastní zkušenost viny, pokání a odpuštění, uvádí biblické příklady odpouštějícího Božího jednání, • vysvětlí průběh a účinky svátosti smíření, svátosti pomazání nemocných, • vysvětluje katolické učení o odpustcích a o očistci, • vysvětluje pojem účinná lítost.	OSV – psychohygiena, Hodnoty, postoje, praktická etika	6-7r.
<i>Základy křesťanského slavení SVĚCENÍ A SVÁTOST MANŽELSKÁ</i> • Svátost svěcení kněžstva • Svátost manželská	• vysvětlí podstatu svátosti kněžství a jeho význam, uvádí stupně svěcení, • charakterizuje podstatu, význam a hodnotu manželství a co je potřebné k přijetí a udílení svátosti manželské.		6-7r.
<i>Základy křesťanského slavení – LITURGIE</i> • Liturgický rok • Triduum	• objasňuje obsah pojmu liturgický rok, zná jeho rozdělení a specifika jednotlivých liturgických období, • popisuje liturgické slavení Tridua a vysvětluje jednotlivé obřady a symboly.		6 r.
<i>Základy křesťanského slavení - LITURGIE</i> • Mše svatá, části Mše svaté, účinky Mše svaté • Liturgická roucha a předměty • Křesťanské výtvarné umění a hudba	• orientuje se v obřadu, vysvětluje podstatu a rozdělení Mše sv., • popisuje tělesné postoje při jednotlivých částech obřadu Mše sv., • popisuje účinky Mše svaté přímé a nepřímé pro jednotlivce i společnost, • popíše mobiliář kostela, oděvy a užívání jejich různých barev,	D, VV, HV – křesťanská duchovní hudba a výtvarné umění v minulosti i dnes,	7 r.

Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT	
Křesťanská architektura	charakterizuje pojem křesťanské umění, uvádí příklady ze svého okolí.	architektura	
Základy křesťanského slavení - MODLITBA - Modlitba v životě křesťana - Druhy a formy modlitby - Význam textu některých modliteb	- vysvětluje význam modlitby v životě křesťana, - popisuje druhy a formy modlitby (osobní, společná, liturgická), s pomocí učitele uvažuje o významu textu nejznámějších modliteb, - základně rozebírá obsah nejčastějších modliteb.	ČJ – porozumění textu, různé literární druhy OSV - komunikace	6-7.r.
Základy křesťanského učení – POJETÍ ČLOVĚKA - Křesťanské pojetí člověka - Lidská svoboda a odpovědnost - Svědomy, mravnost lidských skutků - Jedinec, společnost, rodina - Účast na společenském životě - Sociální spravedlnost - Duše a poslední věci člověka	- charakterizuje křesťanské pojetí člověka a zkušenost vlastní identity, - vysvětluje obsah pojmu svoboda a odpovědnost za jednání, svědomí, ctnost a hříchy, - objasňuje základní vztahy jedince a společnosti a význam rodiny, - charakterizuje základní pravidla a dokumenty sociálního učení církve, popisuje a vysvětluje jejich obsah, - vysvětluje pojem důstojnost člověka jako vrozenou a Bohem danou, - vysvětluje problematiku nesmrtelné duše v člověku, poslední věci člověka.	OSV – psychohygiena, sebepojetí OVE – člověk jako jedinec, člověk ve společnosti, lidská důstojnost a lidská práva	8-9.r
Životní styl křesťanů – KŘESŤANSKÁ ETIKA (zákon a milost) - Přirozený mravní zákon - Život podle evangelia, zákony	- vysvětluje obsah pojmu zákon a jeho nutnost, - charakterizuje evangelium jako cestu správného života.	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika	7-8 r.
Životní styl křesťanů - KŘESŤANSKÁ ETIKA (Desatero – Boží zákony pro dnešní dobu) Formulace a význam Desatera	zákon Desatera posuzuje jako cestu svobodného rozhodnutí pro život a vyhledává jej v Písmu.	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika	7-8 r.
1. přikázání - Víra, naděje, láska - Ctnost zbožnosti	- charakterizuje víru, naději a lásku a jejich významy, - objasňuje význam těchto ctností v životě křesťana, objasňuje i skutky narušující tyto ctnosti,		7-8 r.

Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT	
2. příkázání • Boží jméno	- seznamuje se s významem jména v tradici SZ, - váží si jmen a jedinečnosti druhých lidí.		7-8 r.
3. příkázání • Sváteční den	- porovnává rozdílnost židovského a křesťanského chápání svátečního dne, - uvádí příklady porušování svátečního dne, - popisuje význam volného času k obnově sil, sebezvoji, pěstování vztahů.		7-8 r.
4. příkázání • Vztahy v rodině • Vztahy ve společnosti	- popisuje a posuzuje vzájemné povinnosti dětí a rodičů, rizika a problémy vzájemných vztahů, - popisuje a hodnotí negativní zkušenost se zneužíváním moci, násilím, strachem a toto jednání aktivně odmítá.	ZD – lidské vztahy MUV – Lidské vztahy OVE – L. Práva a důstojnost	7-8 r.
5. příkázání • Ochrana života a zdraví • Způsoby ohrožení života v současnosti	- vysvětluje a obhájí hodnotu a jedinečnost života každého člověka a jeho duchovní rozměr, - vysvětluje problematiku, oblasti a metody ohrožení života v dnešní době.	ZD – ochrana zdraví, prevence, odmítání patologických jevů	7-8 r.
6. příkázání • Lidská sexualita • Antikoncepce, homosexualita, umělé oplodnění	- vysvětluje význam sexuality v lidském životě, - popisuje principy křesťanského učení v oblasti sexuality, - reflektuje projevy nesprávného prožívání sexuality, jmenuje nebezpečí s tím spojená.	ZD – partnerské vztahy	7-8 r.
7. příkázání • Majetek a jeho ochrana • Sociální spravedlnost • Přístup k přírodě	- charakterizuje správné nakládání s majetkem a vzájemnou solidaritu a křesťanské sociální učení (například univerzální určení statků), - objasňuje význam dohod a smluv, - přijímá svou odpovědnost za přírodu a přírodní dědictví.	VDO - Občan, občanská společnost a stát OVE – vlastnictví, solidarita, PE - ochrana přírody	7-8 r.
8. příkázání • Tajemství a jeho ochrana	vysvětluje obsah pojmu pravda, tajemství a srovnává jej s různými pohledy,	OVE – vliv sdělovacích prostředků na	7-8 r.

Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT	
Sdělovací prostředky	hodnotí úlohu sdělovacích prostředků, jejich vliv na veřejné mínění a formování hodnot.	společnost	
9. přikázání 10. přikázání Svoboda a její ohrožení	- popíše vztah mezi 9. a 6., 10. a 7. přikázáním a hodnotí různá pravidla, - respektuje nutnost vedení života vůlí, rozumem a u věřících Božím zjevením.		7-8 r.
Životní styl křesťanů - KŘESŤANSKÁ ETIKA Desatero v současnosti ve vztahu k etickým problémům naší doby	- aplikuje přikázání desatera na etické problémy současnosti a samostatně nad nimi uvažuje, - otevřeně na toto téma diskutuje a respektuje pohledy ostatních.		8-9r.
Základy křesťanského učení – SPIRITUALITA ČLOVĚKA, NÁBOŽENSTVÍ - Otázky po smyslu bytí a života - Postoj člověka k náboženství - Mezináboženské vztahy - Spiritualita člověka v širším pojetí	- reflektuje spiritualitu, jako jednu z dimenzí člověka, - popisuje, jak křesťanství charakterizuje člověka a smysl jeho bytí, - popisuje a analyzuje zkušenost s náboženským prostředím společnosti, - uplatňuje principy mezináboženského dialogu a zásady tolerance, - popíše různé druhy spirituality včetně spirituality nenáboženské, uvádí možné spirituální zdroje (pobyt v přírodě, atd.).	MUV - Kulturní difference, Lidské vztahy, Multikulturalita	9.r.
Základy křesťanského učení – RELIGIONISTIKA, SROVNÁNÍ S KŘESŤANSKÝM UČENÍM - Dělení náboženství, nejstarší náboženské představy - Ateismus	- srovnává jednotlivá náboženství podle základních kritérií, - definuje pojem ateismus, jeho druhy a jeho projevy.	MUV - Kulturní difference, Multikulturalita	9.r.
Základy křesťanského učení – RELIGIONISTIKA, SROVNÁNÍ S KŘESŤANSKÝM UČENÍM - Konfucianismus a taoismus - Budhismus.	popíše základní myšlenky, pojmy a osobnosti čínského náboženství, buddhismu a hinduismu,	MUV - Kulturní difference, Lidské vztahy, Multikulturalita	9.r.

Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT	
Hinduismus.	definuje shodné a rozdílné prvky těchto náboženství s křesťanstvím.		
Základy křesťanského učení – RELIGIONISTIKA, SROVNÁNÍ S KŘESŤANSKÝM UČENÍM - Judaismus. - Islám.	- uvádí průřez dějinami vyvoleného národa, - charakterizuje židovské náboženství a vyjmenovává základní pojmy, - charakterizuje způsob života Arabů, - popíše život Muhammada a vysvětluje základní učení islámu a Koránu, - srovnává islám s judaismem a křesťanstvím, jmenuje společné i rozdílné části učení katolické církve a Islámu.	MUV - Kulturní difference, Lidské vztahy, Multikulturalita, Etnický původ	9.r.
Základy křesťanského učení – RELIGIONISTIKA, KŘESŤANSKÉ CÍRKVE - Katolicismus, Pravoslaví, Protestantismus - Ekumenický dialog	- posuzuje vznik, rozdíly a společné prvky učení hlavních křesťanských proudů (katolicismus, pravoslaví, protestantismus), - popíše principy ekumenického dialogu.	MUV - Kulturní difference, Lidské vztahy, Multikulturalita,	9.r.
Základy křesťanského učení – RELIGIONISTIKA, SEKTY A NOVÉ NÁBOŽENSKÉ SMĚRY V ČR - Sekty a nové náboženské směry v ČR - Legislativa (Zákon č. 3/2002Sb.)	- popíše základní znaky sekty, - analyzuje prostředí vzniku sekt a jejich manipulaci, - charakterizuje některé rozšířené sekty a srovná jejich učení s učením církve.	ZD - působení sekt	9.r.
Základy křesťanského učení – KŘESŤANSKÁ SOCIÁLNÍ ETIKA - Sociální nauka katolické církve – úvod - Rodina, mezilidské vztahy, manželství - Právo, hospodářství, práce, ekologie - Kultura a vzdělání, Mír a globální spravedlnost	- charakterizuje pojmy dobré a špatné (individuální přístup), - charakterizuje pojmy spravedlivé a nespravedlivé (sociální přístup), - rozlišuje zákonné jednání a mravní jednání, - charakterizuje význam rodiny, její funkce a analyzuje příčiny její krize, - charakterizuje přístup sociální nauky církve k oblastem práva, práce, hospodářství, ekologie, kultury, vzdělání, míru a globální spravedlnosti.	VDO - Formy participace občanů v politickém životě OSV - Hodnoty, postoje, praktická etika	6- 9.r.
Životní styl křesťanů - MILOSRDENSTVÍ 7 skutků tělesného milosrdenství.	vyjmenovává 7 skutků tělesného i duchovního milosrdenství a aplikuje je na své znalosti dějin církve,	MUV - Princip sociálního smíru a	6-9.r.

Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT	
7 skutků duchovního milosrdenství.	uvádí příklady církevních institucí naplňujících tyto skutky milosrdenství.	solidarity	
Životní styl křesťanů - POVOLÁNÍ - Životní povolání - Časnost a věčnost	- samostatně reflektuje, kde se ve svém životě nachází a uvažuje o svých životních rolích a povolání, - svůj životní čas a prostor popisuje jako příležitost k naplnění svého určení, - popisuje naději křesťanů směrem k věčnosti, do které současný život ústí a ke které směřuje.	OVE – člověk jako jedinec	9.r.
Základy křesťanského učení - CÍRKEV - Společenství svatých - Církev: matka a učitelka - Společenství církve - Charitativní dílo církve v ČR a ve světě - Misijní dílo církve ve světě - Pastorační a spirituální péče (nemocniční a jiní kaplani) - Církevní přikázání.	- objasňuje obsah pojmu světec, - charakterizuje církev jako nositelku Ježíšovy milosti, učení a tradice a misijního poslání, - popisuje církev jako nositelku mravních norem a hodnot ve společnosti, - charakterizuje historickou a současnou situaci církve v ČR ve 20. století a v současnosti, uvádí ji do souvislostí, posuzuje význam a dokumenty DVK, - uvádí význam a příklady charitativní činnosti církve v ČR i ve světě, - uvádí význam a příklady misijní činnosti církve ve světě, - vysvětlí pojem pastorační a spirituální péče a kam se pro její získání může obrátit, - definuje povinnosti křesťana vyplývající z církevních přikázání.	OVE – církve a náboženské společnosti	6-9r
Základy křesťanského učení – CÍRKEV V DĚJINÁCH Průřez dějinami církve	jmenuje klíčové historické události světových dějin křesťanství (situace církve před a po Milánském ediktu, christianizace Evropy a Českých zemí, křižácké hnutí, osvěcenství a sekularismus, Husitství, Bílá Hora, reformace).	D – křesťanství a středověká Evropa	

5.12 Fyzika

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: Fyzika

Vyučovací předmět: fyzika (F)

Ročník: 6. – 9.

Časová dotace: 2 vyučovací hodiny týdně

Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Vzdělávací obor Fyzika utváří a rozvíjí klíčové kompetence žáka tím, že ho vede ke zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání, potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu životního prostředí, a hledat na tyto otázky adekvátní odpovědi. Rovněž cílí k uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně důrazu na obnovitelné zdroje.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení Žáci si osvojují v souvislosti s běžným životem terminologii a symboliku fyziky. Jsou vedeni k samostatnému objevování a zapamatování si základních vztahů mezi věcmi a formulaci těchto vztahů prostřednictvím definovaných veličin. Vyjadřují se o nich matematickým jazykem a vyjadřují vztahy mezi nimi. Osvojí si praktické měřicí úkony nebo postupy, učí se co přesnější práci. Vyhodnocují fyzikální měření. Samostatně hodnotí svůj pokrok v učení.

Kompetence k řešení problémů Při řešení problémů jsou žáci vedeni k využívání různých metod (zkušenost, přímé pozorování, měření, jednoduché experimenty, matematické či grafické prostředky). Nalézají řešení, na základě přesných postupů, uplatňují kritické myšlení. Zvolená řešení si ověřují v praxi. Jasně formulují problém i závěry jeho řešení.

Kompetence komunikativní Žáci jsou vedeni k fyzikálně správnému vyjadřování při popisování jevů. Osvojují si fyzikální terminologii a symboly. Porozumí fyzikálním schémátům a vhodně vedou záznamy o měření a pozorování. Učí se vyhledávat vědomosti v informačních databázích (knihy, tabulky, internet...),

Kompetence sociální a personální: Ve výuce je využívána skupinová práce, diskuse při formulování hypotéz a řešení fyzikálních problémů a uplatňována společná pravidla. Žáci jsou vedeni k ochotě pomoci i k schopnosti o pomoc požádat.

Kompetence občanské: Fyzikální problematika je žákům dávána do souvislostí s ekologickou a environmentální tematikou.

Kompetence pracovní: Žáci jsou vedeni ke správnému a pečlivému vedení písemných záznamů a grafickému vyjadřování, k bezpečnému zacházení s pracovními pomůckami a materiály.

Kompetence digitální: Žáci při výuce samostatné i týmové práci využívají digitálních technologií při pozorování, měření, zpracování dat a k prezentaci výsledků. Jsou vedeni k využívání digitálních záznamů experimentů nebo vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů i k využívání dat z otevřených zdrojů a k volbě vhodného formátu záznamu.

Průřezová témata

Do vyučovacího předmětu fyzika jsou zahrnuta tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova a Environmentální výchova.

5.12.1 F - Ročník 6.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
LÁTKY A TĚLESA ► F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa ► F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí ► F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty ► F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	Látky a tělesa • Složení látek a těles • Skupenství látek • Pohyb a vzájemné působení částic • Vliv teploty vlastností těles Fyzikální veličiny a jejich měření • Délka, objem, teplota, čas, poloha, objem, hustota atd, a jejich měření • Pokusy s hustotou, hmotností a objemem Elektrické vlastnosti látek • Elektrický náboj, vodivost, pole Magnetismus • Typy magnetů a jejich působení na tělesa z různých látek	• charakterizuje látky a tělesa, uvádí skupenství látek, • predikuje, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty, • konkrétními příklady dokazuje, že se částice látek pohybují a vzájemně na sebe působí, • jmenuje některé důležité fyzikální veličiny a změří je vhodně zvolenými měřidly, • při řešení praktických problémů užívá znalosti vztahů mezi hustotou, hmotností a objemem, • jmenuje a charakterizuje elektrické vlastnosti látek jako je náboj, vodivost, • vysvětluje pojem elektrické pole a popíše jeho vliv na tělesa, která se v něm nacházejí, • jmenuje typy magnetů a jejich působení na tělesa z různých látek.	OSV – rozvoj schopnosti poznávání M – měření veličin, jednotky
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE ► F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	Elektrický obvod • Elektrický proud a napětí • Zdroj napětí, spínač, spotřebič • Schéma elektrického obvodu • Bezpečnost při práci s elektřinou	• jmenuje zdroje elektrického napětí a popíše účinky elektrického proudu, • podle schématu sestaví jednoduchý obvod, • zapojí spotřebiče a využívá odlišnosti zapojení, • dodržuje bezpečnost při práci s elektřinou.	ZD – bezpečnost, ochrana zdraví, první pomoc. PČ – práce se schématy

5.12.2 F - Ročník 7.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
POHYB TĚLES, SÍLY ► F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu ► F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlost, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles ► F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Pohyb těles • Přímocháry, křivocháry, rovnoměrný, nerovnoměrný pohyb, rychlost, dráha, doba pohybu Síly • Třecí a tlaková síla • Gravitační pole a gravitační síla • Působení sil, působení více sil	• určí druh pohybu tělesa vůči jinému, • určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici, • vyzkouší v praxi různé druhy sil působící na tělesa (třecí, tlaková, gravitační), • zapojí vztah mezi rychlostí, dráhou a časem do řešení praktických problémů.	OSV – rozvoj schopnosti poznávání
MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN ► F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Kapaliny • Vlastnosti kapalin • Pascalův zákon, hydraulická zařízení, Archimédův zákon, hydrostatický a atmosférický tlak Plyny • Vlastnosti plynů a jevy s nimi spojené (atmosférický tlak, přetlak, podtlak, vakuum, proudění vzduchu)	• pomocí znalosti principů mechaniky kapalin řeší konkrétní praktické problémy, • jmenuje a popisuje vlastnosti plynů a jevy s nimi spojené.	
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE ► F-9-6-05 využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a	Vlastnosti světla • Zdroje světla, rychlost světla, odraz světla na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle, stín, polostín,	• jmenuje a charakterizuje vybrané důležité vlastnosti světla, • využívá principů a vlastností šíření a odrazu světla ve stejnorodém optickém prostředí a při	

úloh	zatmění Slunce a Měsíce	řešení problémů a úloh.	
► F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	• Rychlost světla ve vakuu, zobrazení lomem spojkou a rozptylkou, rozklad bílého světla hranolem	• uvede konkrétní příklady lomu světla - určuje na základě znalosti chování světla v různých prostředích.	VV – barvy, „míchání barev“ v digitálním obraze (složky bílého světla)

5.12.3 F - Ročník 8.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
ENERGIE ► F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	Práce a energie • Práce, výkon, energie • Pohybová a polohová energie • Přeměny energie Tepelné jevy • Vnitřní energie tělesa, tepelná výměna, vedení tepla atd.	• rozliší pojmy výkon, vykonaná práce a jejich vztah k času, • jmenuje různé druhy energie a popisuje jejich přeměny, • vysvětluje, jak fungují tepelné jevy.	OSV – rozvoj schopnosti poznávání
ZVUKOVÉ DĚJE ► F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku ► F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	Zvukové jevy • Podstata zvuku, podmínky vzniku • Šíření zvuku, rychlost jeho šíření v různých prostředích • Odraz zvuku na překážce, ozvěna, pohlcování zvuku	• určuje ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku, • posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí.	ENV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE ► F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí ► F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	Elektrický proud • Příčiny, měření, Ohmův zákon, odpor • Vodič, polovodič, izolant • Zdroje, rezistor, potenciometr, transformátor, stejnosměrný a střídavý proud Elektrická energie • Výroba, výkon, spotřebiče	• uvádí příčiny a zdroje elektrického proudu, • popíše princip Ohmova zákona, • rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí, • určuje, co je vodič, izolant a polovodič na základě rozboru jejich vlastností, • jmenuje důležité prvky elektrického obvodu a popisuje jejich funkci, • popíše výrobu elektrické energie, její výkon, distribuci až k elektrickým spotřebičům.	
---	--	---	--

5.12.4 F - Ročník 9.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE ► F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí ► F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	Elektromagnetické jevy • Střídavý proud, transformátory, třífázové napětí • Elektromotory stejnosměrné, střídavé • Magnetismus, magnetické pole a cívka, magnetická síla, indukce	• popíše vlastnosti střídavého proudu, funkci transformátoru a fungování třífázového napětí, • jmenuje dva základní typy elektromotorů, a způsob, jakým využívají elektrickou energii k výrobě mechanického pohybu, • využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní.	OSV – rozvoj schopnosti poznávání
ENERGIE ► F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z	• Výroba a přenos elektrické energie, elektrická přenosová soustava	• jmenuje a charakterizuje hlavní energetické zdroje, • hodnotí obnovitelné a neobnovitelné zdroje	ENV - Lidské aktivity a problémy

hlediska vlivu na životní prostředí	• Obnovitelné a neobnovitelné zdroje, • Jaderná energetika, jaderný reaktor, ochrana před radioaktivním zářením	energie, • popíše principy jaderné energie a procesy jejího vzniku v jádru atomu, • posoudí výhody a nevýhody případně nebezpečí využívání jaderné energie.	životního prostředí
VESMÍR ► F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	Astronomie • Obor astronomie • Planety, hvězdy, vznik, vývoj a zánik. • Sluneční soustava, její hlavní složky, měsíční fáze • Galaxie, souhvězdí	• charakterizuje, co je předmětem astronomie, • jmenuje různé typy planet v naší sluneční soustavě, • popíše proces vzniku, vývoje a zániku hvězdy, • s využitím znalosti gravitačních sil vysvětluje pohyb planet kolem Slunce a pohyb měsíců vůči jejich planetám, • popíše, co je galaxie a souhvězdí.	Z – vesmír, postavení Země ve sluneční soustavě, Měsíc

5.13 Chemie

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: Chemie (CH)

Vyučovací předmět: chemie

Ročník: 8. – 9.

Časová dotace: 2 vyučovací hodiny týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Člověk a příroda poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům. Dostávají příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož části na sebe vzájemně působí a ovlivňují se. Vzdělávací obor Chemie umožňuje svým badatelským charakterem výuky rozvíjet klíčové kompetence: podporuje způsob myšlení, který vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek, posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných dat pro potvrzení či vyvrácení vyslovené hypotézy, zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení: Žáci si osvojí terminologii, symboly a znaky užívané v chemii, rozumí jim a používají je. Získané vědomosti využívají k dalšímu vzdělávání a poznávají jejich smysl pro běžný život. Vytváří si komplexní pohled na matematické a přírodní vědy. Hodnotí svůj pokrok, porovnávají dosažené výsledky.

Kompetence k řešení problémů: Žáci se učí získávat informace, které jsou potřebné k vyřešení problému, samostatně hledají jeho řešení, provádí kontrolu a vyvodí závěry. Uvědomují si, že úloha může mít více řešení, ale také žádné. Zjištěné závěry správně prezentují, odůvodní a obhajují.

Kompetence komunikativní: Žáci rozumí a provádějí zápisy chemických prvků, reakcí. Výsledky sestavují srozumitelně v logickém sledu. Rozumí a používají chemické termíny, symboly a znaky. Při společné práci ve skupině komunikují způsobem umožňujícím kvalitní spolupráci, dosažení výsledku a příjemné pracovní atmosféry.

Kompetence sociální a personální: Žáci při řešení úkolů budují své pozitivní hodnocení, pracují v týmech, přispívají k stanovení pravidel společné práce a dodržují je. Přispívají svým jednáním k pozitivnímu výsledku i atmosféře ve skupině.

Kompetence občanské: Žáci si uvědomují své školní povinnosti a odpovědně přistupují k domácí přípravě. Propojují své znalosti s ekologickou a environmentální problematikou. Podle svých možností poskytují pomoc, chovají se odpovědně v krizových situacích. Chápu výhody dodržování zdravého životního stylu, rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví.

Kompetence pracovní: Žáci se učí pracovním dovednostem při používání učebních pomůcek, dodržují pravidla bezpečnosti práce a hygieny. Přistupují kriticky ke svým výsledkům a učí se stanovovat kritéria své práce. Získané dovednosti zohledňují při rozhodování pro své další vzdělávání a profesní orientaci.

Kompetence digitální: Podporujeme u žáků efektivní využívání digitálních technologií v chemii pro usnadnění práce, vyhledávání dat. Klademe důraz na odpovědný přístup k informačním technologiím a ověřování získaných informací. Žáci se učí volit vhodný formát pro svůj digitální obsah, tvoří, upravují a prezentují jej. Uchovávají jej pro další využití ve svém učení nebo seberozvoji.

Průřezová témata:

Do vyučovacího předmětu Chemie jsou zařazena průřezová témata: Environmentální výchova.

5.13.1 CH - Ročník 8.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE ▶ CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek ▶ CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	Vlastnosti látek • Hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek Zásady bezpečné práce • Ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě Nebezpečné látky a přípravky • H - věty, • P - věty, • Piktogramy a jejich význam	• určuje vlastnosti látek, • dodržuje pravidla pro bezpečnou práci, • podle etikety na chemické látce rozhodne o její nebezpečnosti a použití.	OSV – rozvoj schopnosti poznávání F – základní fyzikální veličiny INF – symboly, piktogramy
SMĚSI ▶ CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky ▶ CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek ▶ CH-9-2-03 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	• Směsi – různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)	• rozlišuje směsi a chemické látky, • používá postupy pro oddělení složek různorodých směsí, • uvádí základní druhy vody a jejich využití, • vysvětluje rozdíly mezi měkkou a tvrdou vodou, • popíše složení vzduchu, • vysvětlí pojem čistota ovzduší.	ENV – základní podmínky života. PŘE, Z – voda, vodstvo ZD – čistota ovzduší

► CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uvede příklady	• Voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody • Vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva		
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY ► CH-9-3-01 používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech ► CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpoznává vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	• Částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony • Prvky – názvy a značky vybraných prvků, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo • Chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin	• používá správně pojmy týkající se struktury látek, • vysvětluje princip řazení prvků v periodické soustavě, • používá správně chemické názvosloví při sestavování chemických vzorců, • čte s porozuměním chemické vzorce a rovnice, • určuje hmotnostní zlomek ze sloučeniny i rovnice, • rozlišuje chemické vazby.	F – stavba atomu M – zlomky, vzorce, výpočty
CHEMICKÉ REAKCE ► CH-9-4-01 rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání ► CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech	• Chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost • Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích	• vysvětluje průběh chemických reakcí, • rozlišuje chemické značky prvků a chemické vzorce.	F - teplota

ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	látek, katalýza		
ANORGANICKÉ SLOUČENINY ► CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí ► CH-9-5-02 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	• Oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů • Kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů • Soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů	• jmenuje vlastnosti kovů a nekovů, • popisuje a porovnává vlastnosti a použití vybraných významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí, • demonstruje, jak se orientovat na pH stupnici, • pomocí indikátorového papírku změří reakci roztoku, • uvádí praktické příklady neutralizace.	PŘE – sloučeniny – horniny, nerosty
CHEMIE A SPOLEČNOST ► CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	• Oheň – hasební prostředky • Hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti	• vysvětluje principy hašení požárů, • rozpoznává označení hořlavých látek, • posuzuje vliv spalování látek na životní prostředí,	ZD – mimořádné situace

5.13.2 CH - Ročník 9.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
ORGANICKÉ SLOUČENINY	• Uhlovodíky – příklady v praxi	• používá názvosloví a tvorbu vzorců základních	Z – ložiska ropy, zemního

▶ CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití ▶ CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy ▶ CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití ▶ CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků • Paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva • Deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin • Přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	uhlovodíků a jejich derivátů, • rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, • uvádí příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů.	plynu Z – atmosféra ENV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV – rozvoj schopnosti poznávání
CHEMIE A SPOLEČNOST ▶ CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi ▶ CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe ▶ CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	• Chemický průmysl v ČR – výroby, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze • Tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika • Průmyslová hnojiva • Plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace • Detergenty, pesticidy, insekticidy, • Léčiva a návykové látky	• orientuje se v používání různých látek v běžném životě s ohledem na jejich vliv na životní prostředí, • jmenuje základní používaná potravinářská aditiva, • popisuje výrobu oceli, • vysvětluje pojem koroze, uvádí způsoby ochrany před korozí, • uvádí význam průmyslových hnojiv a hodnotí jejich vliv na životní prostředí, • uvádí příklady nebezpečných látek pro zdraví člověka, • popisuje technologii výroby materiálů pro stavební průmysl.	Z – průmysl ČR PŘE – nemoci, ZD – návykové látky a závislosti F – elektrický proud ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (plasty, detergenty, insekticidy, pesticidy)

5.14 Přírodopis a ekologie

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: Přírodopis

Vyučovací předmět: přírodopis a ekologie

Ročník: 6. – 9.

Časová dotace: 2 vyučovací hodiny týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Člověk a příroda vede žáky k pochopení důležitosti udržení přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka. Rovněž podporuje otevřené myšlení, přístupné alternativním názorům, kritické myšlení a logické uvažování.

Vzdělávací obor Přírodopis rozvíjí klíčové kompetence žáků jejich zapojováním do aktivit směřujících k šetrnému chování vůči přírodě, k porozumění souvislostem mezi lidskou činností a stavem životního prostředí a též k utváření dovednosti správně jednat při kontaktu s objekty či situacemi ohrožujícími zdraví, majetek či život.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení: Žáci si osvojí obecně užívanou terminologii z oblasti přírodopisu a ekologie. Získané vědomosti využívají k dalšímu vzdělávání a poznávají jejich smysl pro běžný život. Vytváří si komplexní pohled na matematické a přírodní vědy. Hodnotí svůj pokrok, porovnávají dosažené výsledky. Uvědomují si smysl a význam pozorování přírody a hodnocení výsledků těchto pozorování. Pozornost je věnována také novým poznatkům v oboru.

Kompetence k řešení problémů: Žáci se učí získávat informace, které jsou potřebné k vyřešení problému, samostatně hledají jeho řešení, provádí kontrolu a vyvodí závěry. Uvědomují si, že úloha může mít více řešení, ale také žádné. Zjištěné závěry správně prezentují, odůvodní a obhajují.

Kompetence komunikativní: Žáci rozumí a užívají běžnou terminologii předmětu. Ve výuce používají informační technologie i naučnou literaturu a volí vhodnou metodu a formát prezentace. Při společné práci ve skupině komunikují způsobem umožňujícím kvalitní spolupráci, dosažení výsledku a příjemné pracovní atmosféry.

Kompetence sociální a personální: Žáci při řešení úkolů budují své pozitivní hodnocení, pracují v týmech, přispívají k stanovení pravidel společné práce a dodržují je. Přispívají svým jednáním k pozitivnímu výsledku i atmosféře ve skupině.

Kompetence občanské: Žáci si uvědomují své školní povinnosti a odpovědně přistupují k domácí přípravě. Propojují své znalosti s ekologickou a environmentální problematikou a aktivně přistupují k problematice ochrany přírody. Podle svých možností poskytují pomoc, chovají se odpovědně v krizových situacích. Chápou výhody dodržování zdravého životního stylu, rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví.

Kompetence pracovní: Žáci se učí pracovním dovednostem při používání učebních pomůcek, dodržují pravidla bezpečnosti práce a hygieny. Přistupují kriticky ke svým výsledkům a učí se stanovovat kritéria své práce. Získané dovednosti zohledňují při rozhodování pro své další vzdělávání a profesní orientaci.

Kompetence digitální: Podporujeme u žáků efektivní využívání digitálních technologií v přírodopisu a ekologii pro usnadnění práce, vyhledávání dat. Klademe důraz na odpovědný přístup k informačním technologiím a ověřování získaných informací. Žáci se učí volit vhodný formát pro svůj digitální obsah, tvoří, upravují a prezentují jej. Uchovávají jej pro další využití ve svém učení nebo seberozvoji.

Průřezová témata:

Do vyučovacího předmětu Přírodopis a ekologie jsou zařazena průřezová témata: Environmentální výchova, Osobnostní výchova.

5.14.1 PE - Ročník 6.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
OBEČNÁ BIOLOGIE ► P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	- Život - vznik života na zemi, jeho vývoj, projevy, podmínky - Buňka – stavba a funkce - Buňka rostlinná a živočišná - Třídění organismů – význam, zásady, systém - Organismy jednobuněčné a mnohobuněčné	- rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin a živočichů, - určuje základní rozdíly mezi buňkou rostlinnou a živočišnou, - vysvětluje rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy.	NVV – hypotézy o vzniku Země a života v historii a nyní, vztah vědy a víry ENV – základní podmínky života
► P-9-1-04 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	- Viry a bakterie - Výskyt, význam a praktické využití	uvádí na příkladech z běžného života význam virů a bakterií.	ZD – nemoci přenosné
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ ► P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů ► P-9-4-02 rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin ► P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich	- Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí - Vývoj, vývin a systém živočichů - Významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci, korýši, plži, mlži, hlavonožci, hmyz – pavoukovci, motýli, brouci a další) - Rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o domácí živočichy, chov zvířat,	- analyzuje vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů i funkce jednotlivých orgánů, - poznává základní typy probíraných živočichů v našich ekosystémech, - uvádí příklady výskytu organismů v prostředí a vztahy mezi nimi, - popisuje zásady péče o domácí živočichy a péče o zvířata v chovech, - popisuje na příkladech základní projevy	ENV – ekosystémy OSV – rozvoj schopnosti poznávání PČ – chov zvířat, přístup k volně žijícím zvířatům, bezpečnost v přístupu k zvířatům

způsob života a přizpůsobení danému prostředí ► P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	společenstva • Projevy chování živočichů	chování živočichů, • hodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, • popisuje a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.	
BIOLOGIE HUB ► P-9-2-01 rozpozná naše neznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	• Houby bez plodnic – charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy • Houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami • Lišejníky – stavba, symbióza, výskyt a význam	• rozeznává základní jedlé, jedovaté houby, • vysvětluje způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech, • objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníku, • popíše první pomoc při otravě houbami.	ZD – rostliny léčivé a jedovaté, první pomoc při otravě
ZÁKLADY EKOLOGIE ► P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi ► P-9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ► P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam ► P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	• Vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím • Přirozené a umělé ekosystémy • Živé a neživé složky v přírodě • Potravní řetězce v ekosystémech • Zásahy člověka do přírody • Ochrana přírody	• uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi, • vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam, • rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému, • uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému,	ENV – ekosystémy, vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí

		• aktivně chrání přírodu.	
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY ► P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	• Praktické poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (příp. dalekohledem) • Používání zjednodušených klíčů a atlasů	• používá metody poznávání přírody v praxi, • využívá správně mikroskop a lupu - připravuje mikroskopický preparát.	PČ – obsluha a údržba běžných zařízení

5.14.2 PE - Ročník 7.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
OBECNÁ BIOLOGIE ► P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	• Třídění organismů do říší a nižších jednotek	• třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek.	
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ ► P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů ► P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin ► P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému	• Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla • Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci skupin – strunatci – pláštěnci, bezlebeční, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci • Systém strunatců • Projevy chování živočichů • Společenstva (lesa, vod a mokřadů, luk a pastvin, polí a sídelní aglomerace) • Živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové	• rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) živočichů, • poznává další druhy živočichů typické pro ekosystémy našeho regionu, • používá biologické klíče pro botaniku i zoologii, • rozlišuje ptáky podle významu, • popisuje na příkladech základní projevy chování živočichů, • tvoří etologický protokol o vybraném	OSV – rozvoj schopnosti poznávání

prostředí ► P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	soustavy savců • Rozšíření, význam a ochrana živočichů - projevy chování živočichů	živočichovi (projevy chování), • hodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka.	
BIOLOGIE ROSTLIN ► P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům ► P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin ► P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	• Anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam rostlinných orgánů • Fyziologie rostlin – princip fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování • Systém rostlin – řasy, mechorosty, kapradě, nahosemenné a krytosemenné, cizokrajné rostliny • Rostliny – vývoj, význam, využití • Ochrana rostlin • Hospodářský význam rostlin	• rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin, vysvětluje uspořádání těla rostlin, • vysvětluje princip základních fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin, • rozpoznává léčivé rostliny a popisuje jejich základní využití, • určuje dřeviny, • rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce, • odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí.	PČ – botanická exkurze
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY ► ► P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	• Praktické poznávání přírody	• prezentuje svá pozorování, dodržuje pravidla bezpečnosti práce a ekologická hlediska při poznávání živé přírody.	OSV - komunikace

5.14.3 PE - Ročník 8.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ ► P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů ► P-9-4-02 rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin ► P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí ► P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	• Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, • Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci skupiny – savci • Rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o domácí živočichy, chov zvířat, společenstva • projevy chování živočichů	• rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) živočichů – savců, • poznává základní typy probíraných živočichů v našich ekosystémech, • uvádí příklady výskytu organismů v prostředí a vztahy mezi nimi, • popisuje zásady péče o domácí živočichy a péče o zvířata v chovech, • popisuje na příkladech základní projevy chování živočichů.	ENV – ekosystémy OSV – rozvoj schopnosti poznávání
BIOLOGIE ČLOVĚKA ► P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	• Anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídící), vyšší nervová činnost	• určuje polohu, stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, • vysvětluje vztahy mezi orgánovými soustavami,	

BIOLOGIE ČLOVĚKA ► P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka ► P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	• Fylogeneze člověka (živočišní předchůdci člověka, lidská plemena) • Ontogeneze člověka – rozmnožování člověka, vývoj od početí do stáří	• popisuje fylogenezi člověka, • popisuje vývoj člověka od početí do stáří.	ZD – vztahy, rozmnožování, sexualita člověka
BIOLOGIE ČLOVĚKA ► P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti ► P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	• Základy genetiky • Podstata dědičnosti • Dědičnost a proměnlivost organismů • Přenos dědičných informací, gen, křížení • Vliv dědičnost na život člověka	• vysvětluje základy genetiky, • charakterizuje podstatu dědičnosti a význam přenosu dědičných informací, • na příkladech uvede vliv dědičnosti v praktickém životě člověka, • sleduje nové poznatky v oboru biologie.	
BIOLOGIE ČLOVĚKA ► P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných onemocnění a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	• Nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí • Závažná poranění a život ohrožující stavy, první pomoc • Epidemie	• určuje příčiny běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence, • dodržuje zásady zdravého životního stylu, • poskytuje první pomoc při jednoduchých poraněních, zná telefonní čísla pro přivolání pomoci, • reaguje účinně při nenadálých situacích, • charakterizuje vlivy člověka na životní prostředí, • uvědomuje si nebezpečí omamných látek.	ZD – ochrana zdraví, prevence před nemocemi, zdravý životní styl, první pomoc, nenadálé situace ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

5.14.4 PE - Ročník 9.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
NEŽIVÁ PŘÍRODA ► P-9-6-01 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek ► P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin a oběhu vod ► P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nim	• Země – vznik (hypotézy) a stavba země • Základy historické geologie - geologické éry a periody, vrásnění, uspořádání pevnin a oceánů • Přehled geologických věd • Zemské sféry • Nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie • Vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky • Půdy – složení, vlastnosti a význam půdy • Vývoj zemské kůry a organismů na zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí • Geologický vývoj a stavba území ČR • Podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev pro život, vlivy	• vysvětluje historické a současné názory na vznik vesmíru a Země, • rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků, • jmenuje geologické vědní obory, • jmenuje a charakterizuje sféry Země, • určuje vybrané nerosty a horniny podle charakteristických vlastností. • rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických jevů, • určuje hlavní půdní typy. • popisuje vývoj zemské kůry, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí, • jmenuje hypotézy vývoje Země, • charakterizuje vývoj a stavbu území ČR, • vysvětluje význam vlivu podnebí a počasí na život na Zemi.	Z – sféry Země, vznik a vývoj zemské kůry CH – vlastnosti hornin F – teplota a tlak Z – půda a půdní typy OSV – rozvoj schopnosti poznávání

	znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka Mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	charakterizuje mimořádné události způsobené přírodními vlivy, jejich příčiny a ochranu před nimi u nás v ČR i ve světě.	
ZÁKLADY EKOLOGIE ► P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	Ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území	- uvádí příklady různého vlivu lidské činnosti na životní prostředí, - na příkladech uvádí možná narušení rovnováhy ekosystému, - aktivně přistupuje k ochraně přírody.	ENV – ekosystémy, vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY ► P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	Vlastnosti hornin a nerostů	praktickými metodami poznává, určuje a ověřuje vlastnosti hornin a nerostů.	

5.15 Zeměpis

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: Zeměpis

Vyučovací předmět: zeměpis (Z)

Ročník: 6. – 9.

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu

Zeměpisné vzdělání umožňuje žákům porozumět přírodním a společenským faktům a jejich zákonitostem, pomáhá lépe se orientovat v běžném životě. Při praktických činnostech se žáci učí pozorovat přírodní objekty, měřit je a z výsledků vyvozovat závěry. Při výuce poznávají důležité vztahy mezi přírodou a lidskou činností, hlavně závislost na přírodních zdrojích a vlivy činnosti člověka na stav životního prostředí a na lidském zdraví.

Cílem výuky zeměpisu je: získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, poznávání hlavních geografických objektů, jevů, procesů a souvislostí mezi nimi, osvojování a používání základních geografických pojmů a poznávacích metod. Dále také získávání a rozvíjení dovedností pracovat s plány, s mapami, atlasy, ale také s globusem, buzolou, kompasem a s dalšími geografickými podklady a zdroji informací.

V žácích je vytvářen a podporován aktivní přístup při rozvoji a ochraně životního prostředí, respekt k veškeré přírodě na Zemi a úcta k lidským výtvorům. Předmět dále žákům poskytuje metody a prostředky k osvojení hlavních geografických pojmů, objektů a jevů. Učí žáky, jak přežít v krizových situacích (povodně, zemětřesení a sopečná činnost, pohyb v neznámém prostředí atp.). Zeměpis podporuje u žáků tvořivé a logické myšlení a ukazuje také možnosti využití získaných poznatků v praxi.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení: Žáci si osvojí obecně užívanou terminologii z oblasti zeměpisu. Učí se vyhledávat, shromažďovat, třídit a porovnávat geografické informace, vybírá a využívat vhodné způsoby a metody pro efektivní učení. Získané vědomosti využívají k dalšímu vzdělávání a poznávají jejich smysl pro běžný život. Hodnotí svůj pokrok, porovnávají dosažené výsledky. Využívají v zeměpisu vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů (Chemie, Biologie, Fyzika, Dějepis) a naopak.

Kompetence k řešení problémů: Žáci se učí získávat informace, které jsou potřebné k vyřešení problému, samostatně hledají jeho řešení, provádí kontrolu a vyvodí závěry. Uvědomují si, že úloha může mít více řešení, ale také žádné. Zjištěné závěry správně prezentují, odůvodní a obhajují.

Kompetence komunikativní: Žáci rozumí a užívají běžnou terminologii předmětu. Ve výuce používají informační technologie i naučnou literaturu a volí vhodnou metodu a formát prezentace. Při společné práci ve skupině komunikují způsobem umožňujícím kvalitní spolupráci, dosažení výsledku a příjemné pracovní atmosféry.

Kompetence sociální a personální: Žáci při řešení úkolů budují své pozitivní hodnocení, pracují v týmech, přispívají k stanovení pravidel společné práce a dodržují je. Přispívají svým jednáním k pozitivnímu výsledku i atmosféře ve skupině.

Kompetence pracovní: Žáci se učí pracovním dovednostem při používání učebních pomůcek, dodržují pravidla bezpečnosti práce a hygieny. Přistupují kriticky ke svým výsledkům a učí se stanovovat kritéria své práce. Získané dovednosti zohledňují při rozhodování pro své další vzdělávání a profesní orientaci.

Kompetence občanské: Žáci si uvědomují své školní povinnosti a odpovědně přistupují k domácí přípravě. Propojují své znalosti s ekologickou a environmentální problematikou a aktivně přistupují k problematice ochrany přírody. Podle svých možností poskytují pomoc, chovají se odpovědně v krizových situacích. Chápou výhody dodržování zdravého životního stylu, rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví. Uvědomují si globální problémy naší planety a jejich možná řešení.

Kompetence digitální: Podporujeme u žáků efektivní využívání digitálních technologií v zeměpisu pro usnadnění práce, vyhledávání dat. Klademe důraz na odpovědný přístup k informačním technologiím a ověřování získaných informací. Žáci se učí volit vhodný formát pro svůj digitální obsah, tvoří, upravují a prezentují jej. Uchovávají jej pro další využití ve svém učení nebo seberozvoji.

Průřezová témata:

Do vyučovacího předmětu zeměpis jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova.

5.15.1 Z - Ročník 6.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
PLANETA ZEMĚ ► Z-9-2-01 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů ► Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	Vesmír Tvar a rozměry Země Určování zeměpisné polohy • Zeměpisná síť • Zeměpisné souřadnice (poledníky a rovnoběžky) • Určování zeměpisné polohy Země v pohybu • Otáčení Země kolem osy • Oběh Země kolem Slunce Měsíc jako přirozená družice Země	• popíše tvar Země a její postavení ve Sluneční soustavě, • popíše a zhodnotí pohyby Země včetně jejich důsledků na přírodu a lidskou civilizaci, • pomocí zeměpisných souřadnic určuje na mapě geografickou polohu jednotlivých lokalit na Zemi, • vysvětluje pojmy: poledník, (místní, hlavní), rovnoběžka, zemský rovník, obratníky, polární kruh, • vysvětluje délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání ročních období, • vysvětluje příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi, • popisuje jejich důsledky pohybu Měsíce, jeho fáze a vliv Měsíce na Zemi.	PŘE – důsledky střídání ročních období ZD – denní režim MEV – družicové snímky OSV – rozvoj schopnosti poznávání
MAPA – OBRAZ ZEMĚ ► Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů ► Z-9-1-02 používá s porozuměním základní	Mapa • Co je mapa • Vznik mapy • Obsah mapy • Druhy map • Práce s mapou (azimut,	• chápe co vše mapa obsahuje a jak vzniká, • porovnává různé druhy map, • rozlišuje mapy podle měřítka, • čte z mapy důležité informace, • s pomocí kompasu nebo buzoly zorientuje mapu a najde na turistické mapě své stanoviště,	M – měřítko mapy, přepočítávání vzdálenosti, poměry, jednotky

geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	orientace mapy, měření na mapách)	• podle turistické mapy se orientuje v terénu, • pracuje s globusem, zmenšeným modelem planety Země.	
PŘÍRODNÍ SLOŽKY A OBLASTI ZEMĚ ► Z-9-2-02 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu ► Z-9-2-03 porovnává působení vnějších a vnitřních procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost ► Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin ► Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) ► Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	Složky a prvky přírodní sféry Litosféra • Stavba zemského tělesa • Litosférické desky • Zemská kůra • Vnitřní a vnější přírodní síly • Vznik kontinentů, hor, ostrovů Hydrosféra, rozložení a koloběh vody • Oběh vody v přírodě • Vodstvo v oceánech, na pevnině • Podpovrchová voda • Ledovce Atmosféra – vzdušný obal naší planety • Počasí a podnebí • Podnebné pásy Pedosféra • Půdní složky • Vznik půd	• popisuje vnitřní stavbu Země, • rozeznává jednotlivé sféry tvořící přírodu na Zemi včetně složek těchto sfér, • uvědomuje si a popisuje vzájemnou provázanost sfér a podmíněnost procesů v nich probíhajících, • uvede příklady působení vnitřních a vnějších přírodních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na lidskou společnost, • vysvětluje, jak dochází k pohybu zemských desek, • rozeznává na mapách místa vzniku a zániku zemské kůry, • vysvětluje vznik pohoří působením vnitřních geologických sil, • chápe působení vnějších geologických sil, • rozlišuje ostrovy podle způsobu jejich vzniku. • chápe proces oběhu vody na Zemi, • popisuje jednotlivé složky hydrosféry, • chápe význam vody pro život na Zemi, • chápe děje, probíhající v atmosféře, • rozlišuje termíny počasí a podnebí, • chápe souvislost zeměpisné šířky a reliéfu krajiny se vznikem určitého typického podnebí,	PŘE - vznik zemského reliéfu, sopečná činnost a zemětřesení, horotvorné procesy PŘE- nerosty, horniny, půda a půdní typy, vliv počasí a podnebí na život na Zemi F – teplota a tlak CH – horninové složení Země ENV – základní podmínky života VMEGS – význam vodstva pro lidstvo

	Biosféra • přírodní krajiny Země (biomy) • Polární kraje, Tundra, Tajga, Stepi, Středomoří, Pouště, Savany, Tropický deštný les • Výškové vegetační stupně • Mimořádné události • Přírodní zdroje	• rozeznává podnebné pásy. • vysvětluje jak vzniká půda, • chápe význam půdy jako zdroj obživy člověka, • rozlišuje půdní typy a půdní druhy, • podle typických znaků rozlišuje jednotlivé přírodní krajiny - polární kraje, tundru, lesy mírného pásu, stepi, subtropické krajiny středomořského typu, pouště, savany, tropické deštné lesy, krajiny hor.	
JAK ŽIJÍ LIDÉ NA ZEMI ► Z-9-4-01 posoudí na průměrné úrovni prostorovou organizaci světové populace ► Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel ► Z-9-4-03 zhodnotí průměrně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje ► Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států na základě podobných a odlišných znaků	Obyvatelstvo Země • Složení, počet, hustota • Rasy, náboženství Sídla (obec) Zemědělství Nerostné suroviny Lesy, vodní zdroje Průmysl, Doprava Služby, HDP Vzdělanost, zaměstnanost Země podle vyspělosti • Rozvojové země • Život ve vyspělých zemích • Způsob vlády Globalizace a propojování • OSN	• vyhodnocuje čím vším se mohou lidé odlišovat (biologické vlastnosti, kulturní znaky, ekonomické aj.), • rozlišuje v jakých sídlech a za jakých podmínek lidé žijí, • zaznamenává a vyhodnocuje jak lidé využívají přírodní bohatství Země, • vyhledává a popisuje, jak lidé hospodaří, jakou dopravu a další služby kde využívají, • sleduje rozdíly v hospodářské vyspělosti států, • zaznamenává nejdůležitější mezinárodní organizace světa a jejich cíle.	PŘE – biologie člověka OVE – mezinárodní organizace MUV – Multikulturalita, etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity VMEGS - Objevujeme Evropu a svět VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE, APLIKACE ► Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu ► Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny ► Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	• Praktická topografie • Bezpečnost při pohybu a pobytu v přírodě	• ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu, • aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování a zobrazování krajiny, • uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě, • hodnotí nebezpečné jevy přírody (povodně, zemětřesení aj.) a chápe rizika s nimi spojená.	M – měřítka mapy, přepočítávání vzdálenosti, poměry, jednotky PŘE – pozorování přírody ZD – bezpečnost a první pomoc, chování při mimořádných situacích
--	--	---	---

5.15.2 Z - Ročník 7.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
REGIONY SVĚTA ► Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny ► Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti,	• Pevniny a oceány • Státy a jejich hranice • Územní uspořádání a státní zřízení Afrika • Poloha, rozloha, členitost, povrch • Přírodní podmínky (podnebí,	• chápe rozdělení povrchu Země na oceány a pevniny, • vyhledává oceány a pevniny na mapách a orientuje se v jejich názvech a základní charakteristice, • rozlišuje jednotlivé typy hranic států, • vysvětluje jak se od sebe státy liší podle územního uspořádání a státního zřízení.	D – objevné plavby, mořeplavci, nejstarší civilizace, kolonizace PŘE – ekosystémy, fauna, flóra, podmínky života na Zemi

potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států ► Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech nastaly, nastávají, mohou nastat, co je příčinou zásadních změn v nich ► Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	vodstvo) • Hospodářství • Obyvatelstvo a sídla • Kultura a náboženství • Oblasti Afriky • Přírodní krajiny Afriky • Africké regiony Sahel, Země Guinejského zálivu, Východní Afrika, Jižní Afrika Světový oceán • Atlantský, Indický, Tichý oceán Polární oblasti • Antarktida • Jižní ledový oceán	• rozlišuje rozdílné způsoby řízení státu a chápe jejich vliv na vyspělost státu, • charakterizuje kde se světadíl rozkládá a vyhledává jeho hranice, • popisuje a vyhledává na mapách horizontální i vertikální členitost světadílu (členitost pobřeží a povrchu), • orientuje se v dalších přírodních podmínkách (podnebí, vodstvo, půdy, nerostné suroviny a další přírodní bohatství) světadílu, • rozlišuje a charakterizuje přírodní krajiny daného světadílu, • charakterizuje obyvatelstvo světadílu i jednotlivých regionů (hustota zalidnění, problémy života lidí, národy atd.), • charakterizuje nejvýznamnější státy a sídla jednotlivých regionů světadílu, • vyhledává a vyhodnocuje informace o daném světadílu (získané i na mapách, z encyklopedií, z tisku, z internetu aj.), • žák si pamatuje i na mapě vyhledává polohu oceánu, okrajových i vnitřních moří, ostrovů i souostroví v něm, • orientuje se v přírodních podmínkách daného oceánu (velikost, hloubka, slanost, teplota, organismy, mořské proudy aj.),	OVE – lidská práva ČJ – kulturní hodnoty, AJ – světové jazyky NJ – světové jazyky PŘE – přírodní zdroje – geotermální energie PŘE – lidské „rasy“ NVV – hlad a chudoba Fy – jaderná energie VV – kultura a umění D – tradice a zvyky, technický pokrok, ZD – podmínky života lidí (různé podmínky v různých částech světa) OSV – rozvoj schopnosti poznávání VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (globální oteplování, výzkum) ENV – vztah člověka k prostředí , lidské aktivity
REGIONY SVĚTA ► Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny ► Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti,	Amerika • Poloha, rozloha, členitost, povrch • Přírodní podmínky (podnebí, vodstvo, přírodní krajina) • Přírodní krajiny • Hospodářství • Obyvatelstvo a sídla		

potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států ► Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech nastaly, nastávají, mohou nastat, co je příčinou zásadních změn v nich	• Historie Ameriky • Americké regiony • Severoamerické regiony • Středoamerické regiony • Ostrovy Karibského moře • Jihoamerické regiony • Brazílie a její sousedé • Paraguay, Chile, Argentina	• vyhodnocuje využití oceánu člověkem (doprava, nerostné suroviny, rybolov, rekreace aj.), • chápe zvláštnosti přírodních podmínek světadílu.	a problémy životního prostředí (klimatické změny) MUV – etnický původ, multikulturalita, kulturní difference VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (demokracie, formy vlády, lidská práva, extremismus)
REGIONY SVĚTA ► Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny ► Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států ► Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech nastaly, nastávají, mohou nastat, co je příčinou zásadních změn v nich	Austrálie a Oceánie • Poloha, rozloha, členitost • Přírodní podmínky • Hospodářství (průmysl a zemědělství) • Obyvatelstvo a sídla • Oblasti Austrálie a Oceánie • Australský svaz • Souostroví		
REGIONY SVĚTA	Asie		

► Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny ► Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států ► Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech nastaly, nastávají, mohou nastat, co je příčinou zásadních změn v nich ► Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	• Poloha, rozloha, členitost, povrch • Přírodní podmínky (podnebí, vodstvo, přírodní proměny) • Hospodářství • Obyvatelstvo a sídla • Kultura a náboženství • Politický vývoj Asijské regiony • Blízký východ • Střední východ • Zakavkazsko • Střední Asie • Jižní Asie • Jihovýchodní Asie • Východní Asie • Japonsko • Sibiř a Dálný Východ • Arktida a Severní ledový oceán		
--	--	--	--

5.15.3 Z - Ročník 8.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
REGIONY SVĚTA ► Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny ► Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států ► Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech nastaly, nastávají, mohou nastat, co je příčinou zásadních změn v nich	Evropa a evropská část Ruska • Poloha, rozloha, členitost, povrch • Přírodní podmínky, vodstvo, podnebí, oblasti • Hospodářství, služby, doprava, obchod, cestovní ruch, zemědělství • Obyvatelstvo a sídla Regiony Evropy • Střední Evropa • Severní Evropa • Západní Evropa • Jižní Evropa • Východní Evropa	• charakterizuje kde se světadíl rozkládá a vyhledává jeho hranice, • orientuje se v přírodních podmínkách (podnebí, vodstvo, půdy, přírodní bohatství) světadílu, rozlišuje a charakterizuje přírodní krajiny Evropy, • charakterizuje obyvatelstvo světadílu i jednotlivých regionů (hustota zalidnění a sídla, přirozený přírůstek obyvatel, migrace, národy, jazyky, náboženství), • popisuje evropské zemědělství jako celek, i jeho podmínky a výsledky v jednotlivých oblastech Evropy, • vysvětluje jaké nerostné suroviny se v Evropě těží, jaké jsou jejich zásoby v Evropě a co je třeba do Evropy dovážet, • orientuje se v důležitých odvětvích evropského průmyslu, chápe odlišnosti a význam jednotlivých druhů dopravy, vysvětluje a hodnotí význam služeb, • hodnotí význam obchodu v evropském hospodářství, • objasňuje velké možnosti cestovního ruchu v Evropě a jeho ekonomický přínos pro jednotlivé regiony, státy, města, • orientuje se v základních charakteristikách EU (vznik, členské státy, funkce EU, měna, symboly a orgány EU), • zaznamenává členství evropských států v mezinárodních organizacích (OSN, NATO).	VV, D - gotické, barokní a další umělecké slohy včetně architektury OSV – rozvoj schopnosti poznávání VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (demokracie, formy vlády, lidská práva, MEV – stavba mediálního sdělení, (zdroje informací, obrazového materiálu) MUV – etnický původ, kulturní difference VMEGS - Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané ENV – vztah člověka k prostředí (vývoj, ochrana, alternativní formy energie)

ČESKÁ REPUBLIKA ► Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů ► Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu ► Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	Česká republika • historický vývoj • Spolupráce s ostatními státy • Poloha a rozloha • Přírodní podmínky (povrch, vodstvo, podnebí a počasí, půdy, rostlinstvo a živočišstvo, nerostné bohatství, ochrana přírody) • Obyvatelstvo a sídla, kultura • Hospodářství (průmysl, zemědělství, doprava) • Služby • Správní uspořádání • Hlavní město • Ochrana přírody	• popisuje historický vývoj ČR, chápe postavení ČR v Evropě i ve světě, • určuje geografickou polohu ČR, vymezuje její hranice a popisuje členitost povrchu ČR, • charakterizuje přírodní podmínky - podnebí, vodstvo, rozlišuje půdní typy a půdní druhy, skladba rostlinstva a výskyt živočichů v naší krajině, • charakterizuje obyvatelstvo ČR (hustota zalidnění a sídla, přirozený přírůstek obyvatel, migrace, národy, jazyk, náboženství), • hodnotí zemědělství ČR v závislosti na přírodních i dalších podmínkách, hodnotí zásoby nerostných surovin ČR a lokalizuje oblasti jejich těžby, • uvádí nejdůležitější odvětví českého průmyslu, objasňuje jejich význam, • chápe odlišnosti a význam jednotlivých druhů dopravy v ČR, vysvětluje a hodnotí význam služeb, • objasňuje velké možnosti cestovního ruchu a jeho ekonomický přínos pro jednotlivé regiony, • chápe nutnost ochrany přírody.	OSV – rozvoj schopností poznávání, kreativita M, INF – práce s daty; hustota a počet obyvatelstva, práce s čísly ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (vliv průmyslu a zemědělství na životní prostředí, těžba nerostných surovin) VMEGS – poloha státu na mapě světa, účast státu v evropských a světových organizacích. MUV – etnický původ, lidské vztahy (národnostní menšiny) MUV – multikulturalita (kultura, tradice a zvyky)
REGIONY ČESKÉ REPUBLIKY ► Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy ► Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a	Kraje, Místní region • Hlavní město Praha Další kraje • Středočeský kraj • Jihočeský kraj	• lokalizuje na mapách jednotlivé kraje, • charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti a kulturní zajímavosti jednotlivých krajů, • porovnává hospodářský význam krajů a vymezuje jejich jádrové a periferní oblasti.	MUV – multikulturalita (tradice a zvyky) VV, D – kulturní památky jednotlivých regionů, památky UNESCO ČJ, HV – osobnosti České

kulturní poměry místního regionu ► Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	• Plzeňský kraj • Karlovarský kraj • Ústecký kraj • Liberecký kraj • Královéhradecký kraj • Pardubický kraj • kraj Vysočina • Jihomoravský kraj • Olomoucký kraj • Zlínský kraj • Moravskoslezský kraj		republiky ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (regionálně)
--	--	--	--

5.15.4 Z - Ročník 9.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
OBYVATELSTVO SVĚTA A SÍDLA ► Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů ► Z-9-4-01 posoudí na přiměřené	Obyvatelstvo světa Mezinárodní migrace • druhy, příčiny • integrace • azyl, práva uprchlíků Osídlení • Města a venkov Kulturní rozmanitost	• z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů získává, organizuje a hodnotí geografické informace, • charakterizuje obyvatelstvo světa a jeho prostorovou organizaci (počet a rozmístění obyvatel, sídla, migrace, národy, jazyky, náboženství aj.), • vysvětluje pojem mezinárodní migrace, její druhy a příčiny, • popisuje problematiku uprchlíků, jejich práv a možnosti azylu.	NVV – světová náboženství NVV - solidarita s chudými zeměmi, solidarita se zeměmi v obtížných situacích (válka, environmentální krize) a jejich obyvatelstvem. MUV – multikulturalita,

úrovni prostorovou organizaci světové populace ► Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	• Rasy, etnika, národy, jazyky, náboženství, filosofie • Kulturní a přírodní dědictví	• vysvětluje vztah mezi přírodními podmínkami a funkcí sídel, pojmenuje jejich základní geografické znaky, • Základně se orientuje ve filosofii, náboženství a dalších specifikách obyvatel různých regionů Země a v jejich kulturním dědictví.	etnický původ, kulturní difference, rasismus ČJ – kulturní hodnoty, AJ, NJ – světové jazyky OVE – problematika migrace
POLITICKÁ GEOGRAFIE ► Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů ► Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech nastaly, nastávají, mohou nastat, co je příčinou zásadních změn v nich ► Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků ► Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	Globalizace • ekonomiky • v politice • v sociální a kulturní oblasti • v oblasti životního prostředí Rozdíly ve vyspělosti zemí • Dělení světa dle vyspělosti • Chudoba Mezinárodní integrace • Kolonizace • Dekolonizace a její pozůstatky Konflikty, terorismus, ohniska napětí ve světě Státy dle různých hledisek Mezinárodní organizace	• žák porovnává státy světa podle společných a odlišných znaků (podle polohy, rozlohy, původu a počtu obyvatel, průběhu a tvaru státních hranic, podle správního členění, státního zřízení a formy vlády, podle politického systému, podle odlišného stupně rozvoje), • charakterizuje politická a hospodářská seskupení států světa a mezinárodní organizace, • porovná předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit, vyhledává souvislosti, • sleduje ohniska politických, národnostních a náboženských konfliktů, • zaznamenává nové státy na mapě světa.	D – konflikty závěru 20. a počátku 21. století MUV – multikulturalita (náboženské a politické konflikty) OVE – lidská práva, rasismus, xenofobie, demokracie, náboženství, problémy národnostních menšin, formy vlády, státní zřízení OSV – komunikace, rozvoj schopnosti poznávání

	Červený kříž, Greenpeace, Člověk v tísni, OSN, atd.		
GLOBÁLNÍ PROBLÉMY LIDSTVA ► Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	Globální problémy lidstva • Změny klimatu • Přírodní katastrofy (přírodní živly, povodně, sucho, zemětřesení, přemnožení) • Ohrožení biodiverzity	• chápe rozdíl mezi přírodní a kulturní krajinou, • dokládá význam a potřebnost ochrany přírody a krajiny, • orientuje se v ekologických problémech světa a chápe nutnost jejich řešení, • charakterizuje plán trvale udržitelného rozvoje.	PŘE – běžné i méně běžné nemoci, podvýživa, vyčerpateľnost nerostných surovin, globální oteplování, kácení lesů CH – skleníkový efekt, chemie v zemědělství
SVĚTOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ ► Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje ► Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	• Zemědělská výroba • Průmysl • Doprava • Služby • Cestovní ruch • Energie • Přírodní zdroje • Obchod	• hodnotí zemědělství světa v závislosti na přírodních i dalších podmínkách, • chápe členění průmyslu na jednotlivá odvětví a obory, • chápe odlišnosti a význam jednotlivých druhů dopravy a spojů v celosvětovém měřítku, • vysvětluje a hodnotí význam služeb ve světě, • objasňuje možnosti cestovního ruchu a jeho ekonomický přínos, • vyjmenovává různé druhy zdrojů energie včetně alternativních, • rozlišuje jednotlivé skupiny přírodních surovin a lokalizuje jejich rozmístění a těžbu ve světě, • chápe a vyhodnocuje informace o celosvětovém obchodu.	PŘE – fosilní paliva F – alternativní formy energie D – Průmyslová revoluce, mezinárodní obchod, obchodní stezky INF – práce s daty ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, (vliv průmyslu, zemědělství a těžby nerostných surovin) VMEGS – vyčerpateľnost zdrojů

5.16 Hudební výchova

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací obor: Hudební výchova

Vyučovací předmět: Hudební výchova (HV)

Ročník: 1. – 9.

Časová dotace: 1 vyučovací hodina týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hudební výchova je jednou z oblastí umělecké a kulturní výchovy žáků. Hudba umožňuje získávání informací o vnějším a vnitřním světě prostřednictvím prožitků. Hudební činnost vyvolává u dětí spontánní odezvu, protože naplňuje jejich přirozenou potřebu aktivně se projevit, být viděn a slyšen. Všechny děti mají předpoklady k tomu, aby si mohly osvojit (podle svých individuálních možností) hudební dovednosti. Povinností školy je, aby se dítě setkalo s umělecky hodnotnou hudbou, která odpovídá úrovni jeho hudebního rozvoje a jeho hudební zkušenosti a to způsobem, který jej nijak neodradí od vlastního provozování hudby nebo zpěvu. Od hravých přístupů se ve vyšších ročnících postupně přechází k cílevědomější práci. Jednotlivé hudební činnosti se navzájem ovlivňují a realizují se prostřednictvím aktivit pěveckých, nástrojových, hudebně pohybových a poslechových. Strategickým cílem předmětu je, aby žák chápal hudbu také jako komunikační prostředek, obohacení vnitřního života a kreativity. Žáci využívají získané dovednosti v kultivovaném projevu a uvědomují si při tom vlastní jedinečnost. Učí se tolerantnímu přístupu k různým kulturním projevům v rámci naší společnosti i u jiných skupin, národností a národů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení Žáci se učí texty písní, rozvíjí rytmické cítění, intonační schopnosti, sluchově rozlišují, pěvecky a instrumentálně realizují melodii. Učí se notovému zápisu, osvojují si termíny užívané v hudební oblasti. Učí se užívat jednoduché rytmické a jiné hudební nástroje.

Kompetence k řešení problémů Žáci hledají různé možnosti při zhudebnění a rytimizaci říkanek a způsoby pohybového ztvárnění hudby. Učí se spoléhat na vlastní schopnosti při nalézání problémů a vyhledávat si k jejich řešení vhodné informace.

Kompetence komunikativní Žáci skrze aktivity vokální, instrumentální, poslechové, hudebně pohybové vyjadřují své pocity a zážitky, učí se naslouchat hudebním podnětům a vhodně na ně reagovat. Respektují projevy druhých v jejich jedinečnosti a případné odlišnosti.

Kompetence sociální a personální Při práci ve skupině nebo při samostatné práci na dílčích úkolech se učí efektivně spolupracovat s druhými. Učí se utvářet příjemnou atmosféru ve skupině. Prostřednictvím prožitku radosti při hudebních činnostech vlastních, společných i zprostředkovaných poznávají žáci druhé a také utvářejí představu o sobě samých.

Kompetence občanské Žáci mohou využít dovednosti získané ve škole se svou zájmovou činností, získávají pozitivní postoj k umění, tradici, kulturnímu a historickému dědictví. Jsou vedeni k vzájemné pomoci.

Kompetence pracovní Žáci zodpovědně přistupují k zadaným úkolům, učí se dokončovat svou práci.

Kompetence digitální Umožňujeme žákům získávání, vyhledávání, kritické posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, budujeme u žáků chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme žáky s novými technologiemi.

Průřezová témata

Do vyučovacího předmětu hudební výchova jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Mediální výchova.

5.16.1 HV - Ročník 1. – 3.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT	Roč. Pozn.
VOKÁLNÍ ČINNOSTI ► HV-3-1-01 zpívá v jednohlase ► HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty	• Správné držení těla, dýchání, tvoření tónu, artikulace • Pěvecký a mluvní projev • Tóny: vysoký – nízký, dlouhý – krátký, silný – slabý • Hudební rytmus - realizace písni ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu • Intonace, vokální improvizace	• při zpěvu správně dýchá, artikuluje a má správné držení těla, • zpívá jednoduché melodie a písně se správnou výslovností, • rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty a říkadla, • ovládá slova písni, zpívá písně odlišného charakteru.	ČJ – využití říkadel NVy – duchovní písně, TV – učí se dýchat a správně zacházet s dechem OSV – rozvoj schopností poznávání, kreativita, komunikace	1.-2.
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI ► HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	• Hra na hudební nástroje z Orffova instrumentáře • Doprovod krátkých témat a motivů	• doprovází krátké hudební motivy hrou na nástroje Orffova instrumentáře, • vytleská rytmus, „hraje na tělo“ (tleskání, aj.).	TV - rytmus	1.-3..
POSLECHOVÉ A POHYBOVÉ ČINNOSTI ► HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	• Pohybový doprovod znějící hudby • Taneční hry se zpěvem	• pohybově doprovází jednoduché písně, • reaguje pohybem na znějící hudbu.	TV - pohybové ztvárnění písně, pochod, pohyb podle hudby na místě,	1.-2.
POSLECHOVÉ ČINNOSTI ► HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	• Druhu zvuků, zdroje zvuku • Kvality tónů - síla, výška • Hudební nástroje • Hudba vokální a instrumentální - jednoduché písně a skladbičky	• popíše zdroje zvuku a jejich druhy, • sluchem rozlišuje základní vlastnosti, tónu (hloubku délku, výšku, barvu) • rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje,		1.-2.

▶ HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje	• Hodnocení hudební ukázky	• odlišuje hudbu vokální, instrumentální, • soustředěně dokáže poslouchat krátkou hudební ukázku a hodnotit ji.		
VOKÁLNÍ ČINNOSTI ▶ HV-3-1-01 zpívá v jednohlase ▶ HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty	• Pěvecký a mluvní projev • Hudební rytmus - realizace písni ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu • Délka not: celá, půlová, čtvrtová, osminová	• zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i v kánonu, • rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, vytváří variace známých písni, • rozlišuje délku not, zazpívá je.		3.
POSLECHOVÉ A POHYBOVÉ ČINNOSTI ▶ HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	• Pohybový doprovod znějící hudby • Jednoduché lidové tance • Pohybová improvizace	• pohybově vyjadřuje tempo a dynamiku písni a různých skladeb.	TV - pohybové ztvárnění písni, pohybové vyjádření vlastností tónů, tempa, dynamiky	3.
POSLECHOVÉ ČINNOSTI ▶ HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby ▶ HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje	• Hudební výrazové prostředky - tempové a dynamické změny v hudebním proudu • Hudba vokální a instrumentální - jednoduché písni a skladbičky, lidský hlas a hudební nástroj • Hudba k různým příležitostem	• rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby, • učí se rozpoznávat jednoduché hudební formy, • rozlišuje hudbu určenou k slavnostním příležitostem od hudby populární.	Č – melodie věty OSV – rozvoj schopností poznávání, kreativita, komunikace	3.
DOPLNĚNÍ HUDEBNÍ TEORIE Poznámka: Hudební teorie je integrována do výuky všech dovedností.	• Z čeho se skládá nota	• popíše a zakreslí části not.		1.r.
	• Psaní not • Nácvič notového písma C, D, E • Hudební značky – dynamika (f)	• zapíše notu do notové osnovy, • pojmenuje a zakreslí noty C,D,E, • čte hudební značky – forte,		2.r.

	• Noty a pomlky podle délky (půlová, čtvrtová, osminová nota, osminová a čtvrtová pomlka)	• přečte různé typy not a pomlk.		
	• Hudební abeceda, stupnice C dur • Houslový klíč • Notová osnova složení • Noty a pomlky podle délky (půlová, čtvrtová, osminová nota, osminová a čtvrtová pomlka) • Dynamické značky crescendo, decrescendo • Těžká a lehká doba (přízvuk v taktu) • Hudební nástroje (teorie) • Dělení nástrojů v symfonickém orchestru • Úvod do dirigování (2/4 takt)	• pojmenuje a zakreslí noty stupnice C dur, • seznámí se s houslovým klíčem a učí se ho kreslit, • nakreslí notovou osnovu a popíše její části (linka, mezera), • zapíše různé typy not a pomlk, • pozná dynamické značky crescendo, decrescendo a vysvětlí, co znamenají, • vysvětlí pojmy těžká a lehká doba, • jmenuje typy hudebních nástrojů a jejich uplatnění, • popíše dělení hudebních nástrojů v symfonickém orchestru • pozná dirigentské gesto pro 2/4 takt.		3.r.

5.16.2 HV - Ročník 4. – 5.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT	Roč. Pozn.
VOKÁLNÍ ČINNOSTI ► HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	• Pěvecký a mluvní projev, pěvecké dovednosti (dýchání, nasazení tónu) • Písňe lidové, umělé, duchovní • Opěrné písňe • Dvojhlas (kánón, lidový dvojhlas v terciích) • Péče o hlas	• správně a hluboce dýchá, • zazpívá písňe v durové i mollové tónině a použije jednoduchý hudební doprovod, • podle svých možností se snaží zazpívat jednotlivé stupně dle opěrných písňi, • sluchem pozná, kdy melodie klesá či stoupá, • uplatňuje zásady péče o svůj hlas.	ČJ – texty písňi NVy – duchovní písňe TV – učí se dýchat a správně zacházet s dechem OSV – rozvoj schopností poznávání, kreativita, komunikace	4.-5.
VOKÁLNÍ, INSTRUMENTÁLNÍ, POHYBOVÉ ČINNOSTI ► HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či písň zapsanou pomocí not	• Rytmická cvičení • Intonace, záznam hudby pomocí grafiky, notové písno • Realizace písňe v celém rozsahu: zpěv, hudební doprovod, pohyb	• vytleská rytmus, pozná písň podle rytmu v rytmičké hádance, • pracuje s taktem 2/4, 3/4 a 4/4 a diriguje, • pozná směr melodie, orientuje se v notovém zápisu v rozsahu svého hlasu.	TV - rytmus	4.-5.
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI ► HV-5-1-03 využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písňi ► HV-5-1-05 vytváří jednoduché přede hry, mezihry a do hry a provádí elementární hudební improvizace	• Doprovod krátkých témat a motivů • Hra na hudební nástroje z Orffova instrumentáře • Další hudební nástroje	• použije Orffovy nástroje, jednoduše doprovází písň, • doprovází lidové i umělé písňe na další nástroje (flétny, keyboard, perkuse, xylofon).	TV - rytmus	4.-5.

	• Pomocné linky v notové osnově • Tónika a dominanta v C-dur • Akord ve stupnici C dur a G dur • Hudební věta • Hudební názvosloví: largo, andante • Nota a pomlka celá a šestnáctinová • Dirigování 4/4 takt	• čte a používá pomocné linky v notové osnově, • vysvětlí pojem tónika a dominanta, • popíše jak vzniká a co je akord, • charakterizuje hudební větu, • vysvětlí pojmy largo a andante, • čte, zapíše a používá další druhy not a pomlk, • čte dirigentská gesta v 2/4 a 4/4 taktu, diriguje v těchto taktech.		
--	---	--	--	--

5.16.3 HV - Ročník 6.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
VOKÁLNÍ ČINNOSTI ► HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách ► HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	• Zpěv lidových i umělých písní v jednohlasu i dvojhlasu, kánon • Intonační a dechová cvičení při rozezpívání • Rytmická cvičení podle schématu • Zpěv v dur a moll • Zpěv jednoduchých písní podle notového záznamu • Základy hudební terminologie	• zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně (melodie, dvojhlas, kánon), • dodržuje návyky správného zpěvu (dýchání, držení těla, výslovnost), • reprodukuje tóny, • sluchově rozlišuje základní intervaly. • intonuje v durové i mollové tónině, • orientuje se v notovém zápisu melodie, • snaží se číst a zapisovat rytmické schéma.	ČJ – práce s textem NVy – písně podle liturgického období , duchovní písně TV – správně dýchá, drží správnou polohu těla správně zachází s dechem OSV – rozvoj schopností poznávání
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI ► HV-9-1-03 reprodukuje na základě	• Doprovody k nacvičovaným písním (předehra, mezihra, dohra)	• podle svých schopností hraje na melodické nástroje,	OSV – kreativita, komunikace

svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	• Orffovy nástroje v doprovodech • Rytmický doprovod	• používá rytmické nástroje pro doprovody písní, • vytváří jednoduché rytmické doprovody k písním,	
POSLECHOVÉ A POHYBOVÉ ČINNOSTI ► HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	• Hra na tělo • Pantomima • Taktování 2/4, 3/4, 4/4 • Lidové tance • Mazurka, polka a valčík	• používá další části těla jako hudební nástroj (tleskání, luskání, dupání, aj.), • reaguje pohybem na změny v proudu hudby, • taktuje ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu, • pamětně uchovává a reprodukuje pohyb při tanci.	TV – rytmus, pohyb podle rytmu TV – jednoduché tance a taneční kroky
POSLECHOVÉ, VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI ► HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Lidová hudba • Členění lidové hudby • Lidová píseň, lidový tanec, koledy • Hudební nástroje v lidové hudbě Hymna ČR • Poslech, zpěv, historie, autoři • Příležitosti pro využití • Chování při hymnách	• zpívá lidové písně s doprovodem nástroje, • rozdělí lidové písně podle tematiky do skupin a vypráví o nich, • rozliší typické nástroje lidové hudby a rozpozná jejich zvuk, • zpívá hymnu ČR, zná její text a autory, • chová se s respektem k hymně vlastní i hymnám cizích zemí.	OVE – výchova k vlastenectví TV – hymny při mezinárodních sportovních utkáních OSV – kreativita, komunikace VDO - Občan, občanská společnost a stát
POSLECHOVÉ ČINNOSTI ► HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku ► HV-9-1-06 zařadí na základě	• Základní výrazové prostředky hudby: pohyb melodie, rytmus, harmonie, dynamika, barva • Symfonický a komorní orchestr, jejich hudební nástroje (dechy, strunné nástroje, perkuse)	• rozpoznává základní výrazové prostředky hudby v písních a skladbách, • rozpoznává hudební nástroje podle vyobrazení a sluchově je analyzuje při poslechu, • charakterizuje hudební formy spojené s	VV – výtvarné ztvárnění hudby, vytváření hudby na základě reakce na výtvarné dílo

individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období ► HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	• Scénická hudba, Balet, muzikál, opereta, opera, revue, melodrama • Čeští a světoví skladatelé oper • Hudba a jiné druhy umění: literatura, výtvarné ztvárnění • Vlastní pocit z hudebního díla, vizuální představa	produkcí na jevišti, • jmenuje významné skladatele oper, • vnímá spojení hudby a slova ve spojitosti s literárními díly či výtvarným uměním, • formuluje vlastní pocit z poslouchané hudby a utváří si vizuální představy.	
DOPLNĚNÍ HUDEBNÍ TEORIE Poznámka: Hudební teorie je integrována do výuky všech dovedností.	• Předznamenání • Mollová stupnice – melodická • Kvintakord • Partitura • Variace na téma • Kombinace zpěvních hlasů a nástrojové obsazení (sólo, duo, trio atd.) • Proměny písně ve staletích	• přečte, zapíše, používá předznamenání, • charakterizuje druhy mollových stupnic, • charakterizuje kvintakord, • vysvětlí pojem partitura, • vysvětlí, co je variace na téma, • vysvětlí, jak v hudbě označujeme tělesa složená z určitého počtu hudebníků/zpěváků.	

5.16.4 HV - Ročník 7.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
VOKÁLNÍ ČINNOSTI ► HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Hudební a pěvecké základy • Hlasová hygiena dospívání, mutace • Intervaly • Takty 2/4,3/4,4/4	• dbá na hlasovou hygienu (mutace), • vyjmenuje základní intervaly a seznámí se s nápěvkovou metodou rozpoznání intervalů, • zapisuje a rytmicky ztvárňuje jednoduché takty,	ČJ – práce s textem NVy – písně podle liturgického období TV – zacházení s dechem

► HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	• Notopis • Durové a mollové stupnice • Hudba národnostních menšin • Liturgické a duchovní písně	• zachycuje rytmické schéma písně graficky, • rozeznává charakter písně, skladby (dur, moll), • převádí melodii z nezpěvné do zpěvné polohy, • reprodukuje rytmické a vokální motivy.	a postoj těla MUV – multikulturalita, kulturní difference
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI ► HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	• Doprovody k nacvičovaným písním	• dále rozvíjí melodické i rytmické doprovody k písním, • podle poslechu reprodukuje hudební doprovod.	OSV – rozvoj schopností poznávání, kreativita, komunikace
POSLECHOVÉ A POHYBOVÉ ČINNOSTI ► HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	• Tance v období baroka a klasicismu • Lidové a společenské tance	• vnímá hudbu jako doprovod k tanci a volí vhodný typ hudebně pohybových prvků, • vyjadřuje hudbu vlastním pohybem, pohybově improvizuje.	TV – rytmus, pohyb podle rytmu TV – jednoduché tance a taneční kroky
POSLECHOVÉ ČINNOSTI ► HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	• Polyfonní hudba: kánon, fuga • Sonátová forma: sonáta, symfonie • Duchovní hudba: oratorium, kantáta • Koncert • Poslech a rozbor skladeb	• rozpoznává a charakterizuje základní hudební formy, • rozpoznává hudební skladatele v kontextu hudebních forem, • popisuje působení hudebního díla.	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI ► HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných	Česká hudba • Čeští skladatelé – život a dílo	• vyjmenuje nejvýznamnější české skladatele a jejich nejznámější díla, vyhledá životopis	D – hudební formy a druhy v rámci slohových etap

vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	• Prvky lidové hudby v dílech českých skladatelů Dějiny hudby • Periodizace stylů aktivní poslech ukázek jednotlivých období (pravěk, starověk, gotika, renesance) Lidské nešvary a hudba • Hudba jako kulisa, hudba a psychoaktivní látky	vybraného skladatele, • vyhledává typické motivy v hudebních dílech, • aktivně poslouchá ukázky děl z různých období, všímá si typických rysů, • sděluje svůj dojem z poslouchaných skladeb, • charakterizuje nešvary spojené s poslechem i produkcí hudby.	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI ► HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Světová hudba • Hudba starověku a středověku • Hudební baroko, klasicismus a romantismus • Nejvýznamnější skladatelé baroka a klasicismu Balet a muzikál • Autoři a díla • Přehrávače a hudební nosiče, formáty audiozáznamů	• poslouchá stěžejní díla nejznámějších světových skladatelů, • jmenuje hlavní představitele hudebního baroka, klasicismu a romantismu ((J. S. Bach, A. Vivaldi, W. A. Mozart, L. v. Beethoven, Chopin, Čajkovskij) a jejich život, • poslouchá a jednoduše rozebírá ukázky, • odliší balet od muzikálu, • vyjmenuje nejznámější autory a díla, • jmenuje nejčastější hudební přehrávače, nosiče a formáty hudebních záznamů.	D – dějiny hudby v historickém kontextu Č – spojení hudba - literatura TV – pohyb a umění MEV – vliv médií na formování vkusu MEV – vnímání autora mediálního sdělení
DOPLNĚNÍ HUDEBNÍ TEORIE Poznámka: Hudební teorie je integrována do výuky všech dovedností.	• Mollová stupnice harmonická • Skladatel a interpret	• charakterizuje druhy mollových stupnic, • vysvětlí pojmy skladatel a interpret.	

5.16.5 HV – Ročník 8.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
VOKÁLNÍ ČINNOSTI ► HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách ► HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	Vokálně instrumentální hudební projev • Zpěv vybraných písní • Návěst vícehlasého zpěvu • Zpěv cizojazyčných písní • Akordické značky v doprovodu písní • Stupnice, tónina	• rozšiřuje svůj hlasový rozsah při uplatnění vlastních pěveckých dovedností a návyků, • oceňuje vlastní vokální projev i ostatních, • zpívá podle svých schopností ve vícehlase, • čte akordické značky v doprovodu písní, • zaznamenává melodii pomocí grafického záznamu, • vysvětlí pojmy stupnice a tónina.	OSV – rozvoj schopností poznávání, kreativita, komunikace
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI ► HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	• Doprovod na různé hudební nástroje • Délka not a pomlky • Souvislost rytmu řeči a hudby • Druhy rytmického doprovodu	• vytváří jednoduché rytmické i melodické (podle svých předpokladů) doprovody k písním, • zdokonaluje se v doprovodech.	OSV - kreativita
POSLECHOVÉ A POHYBOVÉ ČINNOSTI ► HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	• Základní tance různých stylů a slohových období • Blues, country, rock and roll	• rozpoznává základní tance různých stylů a slohových období, • provádí pohybové vyjádření hudby při sémantickém rozboru skladby.	TV – reakce pohybem na hudbu
POSLECHOVÉ ČINNOSTI	• Poslech umělé a neumělé	• vysvětlí rozdíl mezi umělou a neumělou hudbou a zařadí	D – směry v umění v

▶ HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období ▶ HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	hudby • Vývoj světové hudby od nejstarších dob do 20. století (hudba pravěku, starověku, středověku, renesance, baroka, klasicismu, romantismu) • Hudba od počátku vývoje jazzu do 80. let 20. století (spirituál, blues, ragtime, klasický jazz, swing, rock and roll, rock, disco, rap)	poslouchanou ukázkou, • orientuje se v hudebních žánrech a stylech v souvislosti s historickými obdobími, • chápe hudební dílo v kontextu s jinými nehudebními díly, • rozlišuje v nonartificiální hudbě původnost, módnost, kýč, • hodnotí slyšenou hudbu z vlastního hlediska.	různých obdobích
▶ HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Grafický záznam hudby • Záznam hudby, formáty záznamů (audio, midi atd.) • Noty, notační programy (Musescore)	• Jmenuje a popíše různé záznamy hudby, • čte notový záznam v houslovém a basovém klíči, • sleduje notový záznam poslouchané skladby, • vytvoří notový záznam v notačním programu.	INF – používání vhodných aplikací a služeb
▶ HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Dějiny světové hudby • Umělecké slohy • Skladatel a dílo • Tvorba vlastních prezentací s důrazem na výběr hudební ukázky Vyjadřovací prostředky hudby • Melodie, harmonie, rytmus, dynamika, tempo	• vyjmenuje posloupnost uměleckých slohů, • popíše základní fakta o životě nejvýznamnějších představitelů jednotlivých slohů a jejich díla, • vypráví o životě či díle vybraného skladatele, • v úryvcích skladeb rozlišuje použité vyjadřovací prostředky, • hledá odlišnosti a shodné rysy ve vyjadřovacích prostředcích.	MEV – vnímání autora mediálního sdělení, tvorba mediálního sdělení

5.16.6 HV - Ročník 9.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
VOKÁLNÍ a INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI ► HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách ► HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	Vokálně instrumentální hudební projev • Zpěv vybraných písní • Nácvik vícehlasého zpěvu • Zpěv cizojazyčných písní • Tempo a harmonie	• zpívá naše i cizojazyčné písně, • zpívá v jednohlase i vícehlase, • vysvětlí pojmy tempo a harmonie.	AJ, NJ – cizojazyčný text písní OSV – rozvoj schopností poznávání, kreativita, komunikace
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI ► HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	• Doprovody na melodické i rytmické nástroje • Vlastní rytmická cvičení	• vytváří jednoduché doprovody k písním podle svých schopností, • pomocí nástroje vyjadřuje hudební i nehudební představy podle svých schopností.	OSV - kreativita
POHYBOVÉ ČINNOSTI ► HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	• Vlastní vyjádření hudby pohybem	• vyjadřuje podle sebe hudbu pohybem.	TV – pohyb při hudbě, reakce na rytmus
POSLECHOVÉ ČINNOSTI ► HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních	Dějiny české hudby • Vývoj české hudby od	• vyjmenuje posloupnost uměleckých slohů, • seznámí se se základními fakty o životě,	ČJ – přednes, sestavení referátu

schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období ► HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	středověku do 20. století (hudba středověku, renesance, baroka, klasicismu, romantismu) • Skladatel a dílo • Hudba před a po 2 světové válce do 80. let • Česká nonartifická hudba • Jazz a swing v české hudbě • Trampská píseň • 50 léta, divadlo malých forem • Big beat a 60. léta • 70. a 80. léta • 90. léta • Módnost a modernost, stylová provázanost	nejvýznamnějších představitelů jednotlivých. slohů a s jejich díly, • vypráví o životě nebo díle vybraného skladatele, případně zpracuje prezentaci, • rozpoznává různé styly a žánry hudby, popisuje jejich funkci, • orientuje se v české artificální i nonartifická hudbě různých období, • vyhledává souvislosti mezi hudbou a ostatními druhy umění. • chápe hudbu jako individuální projev v návaznosti na kulturní tradice a zvyky.	D – souvislost hudby s vývojem dalších oblastí VV – umělecké slohy MUV – kulturní diference VMEGS – jsme Evropané OSV - psychohygiena
--	--	---	---

5.17 Výtvarná výchova

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací obor: Výtvarná výchova

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 1. – 9.

Časová dotace: (1.,4.,5.,7.,8.,9. ročník) 1 vyučovací hodina týdně, (2.,3.,6. ročník) 2 vyučovací hodiny týdně

Charakteristika předmětu

Výtvarná výchova jako předmět je součástí procesu rozvoje estetických vztahů žáků ke skutečnosti a k umění. Výtvarné činnosti rozvíjejí tvořivost, fantazii, estetické cítění, podněcují a uspokojují potřeby žáků vyjadřovat se k různým tématům, situacím, prožitkům.

Cílem výtvarné výchovy je rozvíjení smyslové citlivosti dětí, seznamování žáků s výtvarnými technikami a materiály, s výtvarným jazykem a významnými etapami a díly dějin výtvarné kultury.

Předmět výtvarná výchova je na prvním i druhém stupni rozdělen do tří tematických okruhů:

- a) Rozvíjení smyslové citlivosti
- b) Uplatňování subjektivity
- c) Ověřování komunikačních účinků.

Kromě témat vážících se k práci materiály a výtvarnými technikami a k jednotlivým obdobím dějin výtvarné kultury, jsou témata vybírána na základě mezipředmětové spolupráce, realizace průřezových témat a podle potřeb zájmu žáků. Hlavními tematickými okruhy, k nimž se vztahuje výběr jednotlivých výtvarných námětů, jsou svět přírody, svět věcí stvořených člověkem, člověk a jeho vztahy k druhým, svátky a slavnosti.

Ve výtvarné výchově jsou uplatňovány metody, které umožňují seznamování s výtvarnými materiály, nástroji a technikami. Dále jsou to metody, které rozvíjejí smyslové vnímání skutečnosti, výtvarné vnímání a myšlení, prohlubují citlivost, utvářejí uvolněnou a přátelskou atmosféru a vytváří prostor pro zažití a osvojení si výtvarného jazyka.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení Žáci si aktivně osvojují výtvarné techniky a poznávání vlastností výtvarných materiálů. Zároveň se při své praktické činnosti seznamují s výtvarnou

terminologii. Při poznávání výtvarných děl jsou vedeni k samostatnému kritickému posuzování jejich výtvarné výpovědi a hodnoty. Při své vlastní výtvarné činnosti jsou vedeni k sebehodnocení a posuzování vlastního pokroku ve výtvarném vyjadřování. Umělecký proces poznávají v jeho celistvosti a chápou ho jako způsob poznávání i komunikace.

Kompetence k řešení problémů: Žáci samostatně i ve skupině řeší výtvarné problémy a vybírají ze škály postupů a řešení. K úkolům, kde je znám výsledek, hledají žáci řešení k jeho dosažení. Ověřují si základní zákony (odčítání barev, lom světla, mísení barev, savost a vazkost materiálů a další). Nacházejí propojení s ostatními vyučovacími předměty.

Kompetence komunikativní: Žáci jsou vedeni k osvojení výtvarné terminologie a jejímu používání při úvahách a rozpravách. V rámci práce ve skupině se učí správně vést dialog či se účastnit diskuze. Výstavy a rozborů výtvarných děl pomáhají k rozšiřování výtvarných zkušeností, rozvíjení slovní zásoby a k získávání nových komunikačních prostředků. Žáci jsou cíleně vedeni k vnímání a užívání výtvarného jazyka k vyjadřování těch skutečností, které jsou obtížně vyslovitelné.

Kompetence sociální a personální: Při týmové práci a při práci na společných projektech jsou žáci vedeni k vzájemné úctě a k dodržování pravidel v rámci skupiny i ve výuce. Žáci jsou vedeni k tomu, aby v případě potřeby pomohli nebo naopak o pomoc požádali. Je rozvíjena schopnost citově se angažovat. Pomocí vzájemného oceňování a rozborů prací se žáci učí vcítit se do pocitů druhých.

Kompetence občanské: Při poznávání kulturního dědictví je v žácích probouzen pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost a pocit zodpovědnosti za kulturní minulost i přítomnost. Žáci respektují kulturní hodnoty, respektují názory ostatních, prezentují výsledky své práce na veřejnosti i v soutěžích.

Kompetence pracovní: Žáci rozvíjejí svou manuální zručnost, individuální dispozice a nadání. Dodržují bezpečnostní pravidla z hlediska ochrany zdraví a přírody. Výtvarné techniky a nástroje využívají k dosažení výtvarného vyjádření, váží si lidské práce.

Kompetence digitální Podporujeme u žáků ovládání digitálních technologií, aplikací, služeb; využívat je při učení i k usnadnění práce, k zefektivnění či zjednodušení svých pracovních postupů a zkvalitnění výsledků své práce

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova.

5.17.1 VV - Ročník 1-3

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT	Pozn
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI ► VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Výtvarné vyjádření skutečnosti • Souměrnost, kontrasty, tvary, linie, objemy, barvy Kreslení - kresba tužkou, pastelkami, voskovkami; volná kresba Malování - malba vodovkami, temperami, míchání a zapouštění barev - volná malba. Kombinování barev, práce se štětcem Modelování • Práce s modelovacím materiálem, poznávání jeho vlastností a výrazových možností • Práce s papírem - stříhání, lepení, muchlání, trhání a vytrhávání, skládání Dekoratивní a prostorové práce • Práce s drobným materiálem a přírodninami	• orientuje se v základních výtvarných technikách, • základně používá výtvarné techniky (kresba, malba, modelování, dekorace), • uplatňuje v plošném uspořádání linie, tvary, barvy.	OSV – kreativita, rozvoj schopností a poznávání, sebepoznání a sebepojetí ČaS – živá příroda	1.-2.r.
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY ► VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace ► VV-3-1-03 vnímá události různými	Výtvarné umění a životní prostředí • Hračky, objekty, stavby, ilustrace • Ilustrace textů, volná malba • Ilustrace příběhů	• projevuje své vlastní životní zkušenosti v tvorbě, • uplatňuje v plošném uspořádání linie, tvary, barvy, • výtvarnými technikami vyjadřuje skutečnosti zaznamenané	ČJ – ilustrace textů	1.-2.r.

smysly a vizuálně je vyjadřuje ► VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností		ostatními smysly.		
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ ► VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření Osobní postoj k vlastním výtvarným dílům	s pomocí učitele při tvůrčích činnostech sděluje výsledky své činnosti spolužákům.	OSV – Komunikace, Kooperace a kompetice	1.-2.r.
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI ► VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Výtvarné osvojování skutečnosti - Linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury- jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše - Barvy studené a teplé, kombinace v ploše Kreslení - Rozvinutí grafického pohybu (vodorovné, svislé a šikmé čáry, oblouky, kružnice), šrafování, stínování Malování - Experimentování s barvou - Poznávání vlastností barev a jejich výrazových možností	- rozpoznává, používá a pojmenovává prvky výtvarného vyjádření, - vytváří konkrétní i abstraktní malby a kresby, - vytváří dekorativní a prostorové práce, - porovnává a třídí prvky výtvarného vyjádření na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností a představ, - rozvíjí prostorovou představivost.	M – geometrické linie a tvary OSV – rozvoj schopností poznávání, kreativita	3 r.

	Modelování - vytváření 3D výtvarných objektů Dekorativní a prostorové práce • Poznávání vlastností různých materiálů a práce s nimi • Rytmičné řazení barevných ploch a tvarů • Koláž			
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY ► VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace ► VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje ► VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	• Návštěvy galerií a výstav -ilustrace dětských knih • Volná malba a kresba - komiks • Pozorování tvarů různých užitkových předmětů z hlediska jejich funkce a materiálu, pokusy o jejich výtvarné vyjádření v ploše	• projevuje své vlastní životní zkušenosti v tvorbě a v jejím posuzování, • hodnotí výtvarné produkty ve světě kolem nás z hlediska funkčnosti a výtvarného provedení, • porovnává odlišné interpretace výtvarných vyjádření se svojí dosavadní zkušeností, • vyjadřuje svou vlastní fantazii.	ČJ – ilustrace textu ČaS – předměty denní potřeby OSV – komunikace, sebepoznání a sebepojetí	3.r.
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ ► VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření • Návštěvy výstav a divadelních představení	• seznamuje se s různými druhy výtvarného umění, • komentuje je podle svých schopností, • do komunikace zapojuje obsah výtvarných vyjádření, která	OSV – Komunikace, Kooperace a kompetice	3r.

		samostatně vytvořil, vybral či upravil.		
--	--	---	--	--

5.17.2 VV - Ročník 4. – 5.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT	Pozn
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI ▶ VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů ▶ VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	Typy vizuálně obrazných vyjádření • Barvy studené a teplé, tvary, světlostní a barevné kvality Uspořádání objektů do celků • Velikost, výraznost • Hra s výtvarnými prvky a objekty, ilustrace textů, volná malba, oznámení, blahopřání, pozvánka • Koláž Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření • Umělecká výtvarná tvorba	• rozpoznává, používá a pojmenovává prvky výtvarného vyjádření, • sleduje, vnímá a ve své výtvarné tvorbě zachycuje tvary a barvy.	OSV – rozvoj schopností poznávání, kreativita	4.-5.r.
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY ▶ VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností ▶ VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě	Prostředky pro vyjádření emocí • Kresba, malba, akční tvar kresby, volná kresba, volná malba, používání houbičky, prstů, stěrky • Modelování, frotáž, dekorace Typy vizuálně obrazných vyjádření	• prostřednictvím vhodných výtvarných prostředků projevuje vlastní pocity, nálady a fantazii, • volí vhodné prostředky pro výtvarná vyjádření, • uplatňuje výtvarné prostředky v	ČJ – ilustrace textů OSV – komunikace	4.r.

a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky ► VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	• Výtvarné vyjádření vjemů a postojů ke skutečnosti na základě vlastního prožitku, případně podle vyprávění • Ilustrace textů	rovinné i prostorové tvorbě, • uplatňuje osobitosti svého vnímání v přístupu k realitě, k tvorbě a k interpretaci vizuálně obrazného vyjádření.		
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ ► VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Osobní postoj v komunikaci • Hodnocení a sebehodnocení Komunikační obsah výtvarných děl • Záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření	• prezentuje výsledky vlastních tvůrčích činností ve třídě a ve škole, • při spolupráci ve dvojici nebo ve skupině využívá výtvarné práce, které samostatně vybírá, upravuje či vytváří, • vyjadřuje vlastní hodnocení a preference.	OSV – Komunikace, Kooperace a kompetice	4.-5.r.
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI ► VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů ► VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v	Typy vizuálně obrazných vyjádření • Barvy teplé a studené, linie a světlo, objemy, světlostní a barevné kvality, textury a jejich jednoduché vztahy, jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru Uspořádání objektů do celků • Uspořádání na základě vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření - hra s výtvarnými prvky a objekty, ilustrace textů,	• experimentuje s výtvarnými prvky a technikami za účelem dekorativního členění plochy, • vytváří jednoduchý ornament, poznává jeho rytmus.	ČJ – ilustrace textu OSV – kreativita	5.r.

plošné, objemové i prostorové tvorbě	volná malba, plastika, komiks, reklama, plakát			
--------------------------------------	--	--	--	--

5.17.3 VV - Ročník 6. – 9.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT	Pozn
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI ▶ VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků ▶ VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie ▶ VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	Výtvarné osvojování skutečnosti • Běžně dostupné výtvarné techniky • Počítačová grafika Prvky vizuálně obrazného vyjádření • Linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše • Uspořádání objektů do celků v rovině, prostoru a času • Perspektiva, architektonická studie • Vysoký a nízký kontrast (světelné a barevné vztahy elementů) Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly • Vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při tvorbě	• ve své tvorbě uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru, • používá prvky výtvarného vyjádření (linie, tvary, tělesa, objekty, světlostní i barevné kvality), • vnímá a porovnává jejich uplatnění prvků výtvarného vyjádření v běžné i umělecké produkci, • využívá teplou a studenou barevnost, • používá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů	M – geometrické linie a tvary MEV – tvorba mediálního sdělení, OSV – rozvoj schopností a poznávání, kreativita, komunikace	6.-9.r.

► VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	Reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)	z představ a fantazie, slovně vyjadřuje své postřehy a pocity.		
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY ► VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku ► VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	Výtvarné umění a životní prostředí - Běžně dostupné výtvarné techniky - Počítačová grafika (2d bitmapová grafika i vektorová grafika, 3d grafika) Dekorativní a prostorové práce spojené s experimentem Typy vizuálně obrazných vyjádření - Objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, komiks, reklama, logo, pop-art, moderní malba - Styly – kubismus, fauvismus, abstraktní geometrismus, Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - Manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby dramatické akce	- používá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie, - vychází z vlastních zkušeností, zážitků, představ a myšlenek při vlastní tvorbě, - vybírá a kombinuje prostředky pro vlastní osobité vyjádření, - pojmenovává jednotlivé prvky obrazného vyjádření, - orientuje se v základních druzích výtvarného umění (včetně fotografie a ilustrační tvorby), - charakterizuje prvky užitého umění, - hledá a volí nejvhodnější postupy a prostředky pro vlastní vyjádření.	D – výtvarné umění různých období TV – pohyb těla a jeho umístění prostoru INF – ovládání digitálního zařízení, výběr a používání aplikací OSV - komunikace	6.-9.r.
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ ► VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných	Osobní postoj v komunikaci Jeho utváření a zdůvodňování Komunikační obsah výtvarných vyjádření	- hodnotí a prezentuje výsledky své tvorby - porovnává je s výsledky ostatních spolužáků, - vnímá a oceňuje výsledky běžné i	OSV – Komunikace, Kooperace a kompetice	6.-9.r.

vyjádření	• Módnost • Praktičnost • Osobitost Proměny komunikačního obsahu • Historické, kulturní a sociální souvislosti	umělecké produkce, • slovně vyjadřuje své postřehy a pocity, • obhazuje výsledky výtvarné tvorby, • zdůvodňuje svůj výběr použitých výtvarných prostředků a prvků vizuálně obrazného vyjádření, • s pomocí učitele volí vhodnou formu prezentace výsledků své výtvarné činnosti, • charakterizuje současnou architekturu a urbanistiku, • vyjadřuje svůj názor na odívání a zevnějšek, • pracuje ve skupině i na individuálním zadání, • vytváří si vlastní povědomí o designu a estetické úrovni předmětů denní potřeby.	MUV – Kulturní difference, Multikulturalita	
-----------	--	---	---	--

5.18 Tělesná výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací obor: Tělesná výchova

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 1. – 9.

Časová dotace: 2 vyučovací hodiny týdně

Charakteristika předmětu

Tělesná výchova vytváří prostor k rozvoji, zdokonalování a k osvojování nových pohybových dovedností, k ovládnutí a využívání různého sportovního náčiní a nářadí, ke zdravému rozvoji tělesné zdatnosti a výkonnosti. Tělesné pohybové aktivity vedou též k posílení charakterových vlastností žáků.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci byli schopni uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí, zvykli si na různé sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti a odpovědnost za zdraví. Rozvoj zdravotně orientované zdatnosti má zásadní význam nejen pro aktuální zdraví, ale zásadně ovlivňuje zdravotní předpoklady i v dospělosti.

Pohybové vzdělávání přechází od spontánní pohybové činnosti k činnosti řízené a výběrové s uspokojováním vlastních pohybových potřeb i zájmů.

Důležitým prostředkem splnění cílů předmětu je HRA. Osvojením základů herních technik a taktických postupů, zvyšujeme u žáků nejen pohybové schopnosti, ale také podporujeme jejich prostorovou orientaci, schopnost správného a rychlého rozhodování i schopnost pohotově reagovat.

Patřičnou pozornost při výuce věnujeme bezpečnosti, hygienickým zásadám, vedeme žáky k zodpovědnosti za své chování a svoji bezpečnost a k ohleduplnosti ke spolužákům.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence_k učení: Žáci jsou souběžně s praktickými činnostmi uváděni do specifické terminologie a vedeni k užívání odborných termínů, znaků a symbolů v oblasti sportu. Poznávají smysl herních pravidel a učí se je používat. Na základě úspěšnosti zvládnutí pohybových dovedností hodnotí vlastní pokrok.

Kompetence k řešení problémů: Herní situace podněcují žáky k volbě vhodných způsobů řešení problémů, volbě strategie a aplikaci při řešení obdobných situací. Žáci dostávají prostor k tomu, aby byli schopni obhájit svá rozhodnutí a zároveň si uvědomovali možnost různého vnímání u druhých.

Kompetence komunikativní: Prostřednictvím her i individuálních sportů se žáci učí komunikovat v kolektivu i s rozhodčím. Učí se vnímat a používat různé signály a mimoslovní vyjadřování. Při společné reflexi sportovních zážitků dostává prostor k vlastnímu projevu i vnímání a poskytování prostoru ostatním.

Kompetence sociální a personální: Žáci se učí vzájemné úctě, úctě k soupeři a dodržování daných nebo dohodnutých pravidel. Osvojují si zásady chování na sportovních akcích. Při herních aktivitách se učí důležitosti rolí, které v týmu plní. Učí se ze zkušeností vlastních i druhých, získává pozitivní zkušenost s oceněním druhými i oceňováním druhých.

Kompetence občanské: Žák získává pozitivní postoj ke sportu, je veden k tomu, aby se aktivně zapojoval do sportovních aktivit. Učí se rozhodovat zodpovědně podle dané situace, zvláště v situacích, které mohou ohrožovat zdraví nebo život.

Kompetence pracovní: Žáci jsou vedeni k dodržování vymezených pravidel, k bezpečnému používání náradí a náčiní a k bezpečnému chování a ochraně zdraví svého i ostatních při pohybových aktivitách. Osvojují si zásady fair-play ve sportu a učí se je uplatňovat i v dalších oblastech života.

Kompetence digitální Umožňujeme žákům používání běžných digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívání nových technologií při učení i při zapojení do života školy a do společnosti.

Průřezová témata

Do vyučovacího předmětu Tělesná výchova jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

5.18.1 TV - Ročník 1.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
GYMNASTIKA, RYTMICKÁ GYMNASTIKA A TANEC, ATLETIKA ► TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	Gymnastika - Jednoduché pohybové činnosti - Názvy nářadí a náčiní - Akrobacie: průpravná cvičení (pro kotoul vpřed a vzad) - Držení těla, postoje, dýchání - Cvičení na nářadí – lavičky, žebřiny, bedny aj.	- seznamuje se s náčiním a základním gymnastickým názvoslovím, - provádí s dopomocí průpravná cvičení k základním akrobatickým cvikům, - má správné držení těla při cvičení a chůzi, - seznamuje se s nářadím, rozvíjí svoji obratnost, koordinaci a sílu.	OSV – rozvoj schopností pozávání, seberegulace a sebeorganizace, sebezpoznání a sebezpojetí
	Rytmická gymnastika, tanec: - Jednoduchý tanec (např. mazurka) - Cvičení s hudbou, rytmičtým doprovodem	- vyjadřuje hudbu pohybem, - cvičí s hudbou a reaguje na ni.	HV – pohyb na hudbu, tanec OSV - kreativita
	Atletika: - Povely na startu - Technika běhu, běh k metě - Hod míčkem z místa - Skok z místa	- seznamuje se a reaguje na smluvený startovní povel, - seznamuje se s technikou běhu a rozvíjí základní atletické dovednosti.	OSV – seberegulace a sebeorganizace
KONDIČNÍ A JINÉ CVIČENÍ ► TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	- Úpolové a vytrvalostní cvičení - Základní zdraví prospěšná cvičení, vhodné prostředí pro pohybovou činnost - Cvičení se sportovním náčiním (švihadla, krátké tyče, míče apod.) správné držení těla	provádí dle názoru základní kondiční a relaxační cviky.	OSV - psychohygienu

SPORTOVNÍ A POHYBOVÉ HRY ► TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	- Pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek - Míčové hry - Držení, házení, chytání míče - Pravidla	- s pomocí učitele rozvíjí svoji sílu a obratnost, - seznamuje se s různými pohybovými hrami a jejich pravidly, - seznamuje se se základní manipulací s míčem, - zapojuje se do míčových her a seznamuje se s pravidly těchto her.	OSV – kooperace a kompetice
POŘADOVÁ CVIČENÍ A ORGANIZACE ► TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy ► TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	- Základní hygiena před, po a při TV a jiných pohybových aktivitách - Bezpečnosti při TV - Gesta a signály při pohybových činnostech - Pořadová cvičení- postoje (pozor, pohov), povely (v řad nastoupit, rozchod)	- seznamuje se s tělocvičnou a organizací hodiny TV a základními domluvenými signály, - dodržuje základní hygienické návyky – nosí vhodnou obuv a cvičební úbor, - seznamuje se se základními pravidly bezpečného chování při TV a sportu.	OSV – seberegulace a sebeorganizace

5.18.2 TV - Ročník 2.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
GYMNASTIKA, RYTMICKÁ GYMNASTIKA A TANEC, ATLETIKA ► TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o	Gymnastika - Jednoduché pohybové činnosti s náčiním (např. míčky, švihadla, šátky aj.) - Názvy nářadí a náčiní - Akrobacie: průpravná cvičení	- provádí jednoduché pohybové činnosti s náčiním i bez něj, - provádí průpravná cvičení k základním akrobatickým cvikům, - upevňuje si správné držení těla při cvičení a chůzi,	OSV – seberegulace a sebeorganizace, rozvoj schopností pozádání,

jejich zlepšení	• Držení těla, postoje, dýchání • Cvičení na nářadí – lavičky, žebřiny, bedny aj.	• provádí jednoduché cviky na nářadí i průpravná cvičení pro přeskok.	
	Rytmická gymnastika, tanec: • Jednoduchý tanec (např. mazurka) • Cvičení s hudbou, rytmičným doprovodem	• vyjadřuje hudbu pohybem, • cvičí s hudbou a reaguje na ni.	HV – pohyb na hudbu, tanec OSV - kreativita
	Atletika: • Povel na startu, vysoký a polovysoký start • Technika běhu, vytrvalostní a rychlý běh • Technika odrazu při skoku do dálky	• rozlišuje vysoký a polovysoký start, • podle svých schopností provádí jednoduché, atletické činnosti sám nebo ve skupině. • rozvíjí atletické dovednosti i techniku běhu, • používá správnou techniku odrazu při skoku do dálky.	
KONDIČNÍ A JINÉ CVIČENÍ ► TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	• Základní zdraví prospěšná cvičení, vhodné prostředí pro pohybovou činnost • Cvičení se sportovním náčiním (švihadla, krátké tyče, míče apod.) správné držení těla	• samostatně i podle předcvičujícího rozvíjí svoji sílu a obratnost, • provádí dle názoru základní kondiční a relaxační cviky.	OSV - psychohygiena
SPORTOVNÍ A POHYBOVÉ HRY ► TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	• Pohybové hry s pravidly • Přihrávky obouruč a jednoruč, chytání • Hry s míčem (sportovní a soutěžní hry)	• dle svých individuálních schopností se zapojuje do pohybových her dodržuje jejich pravidla, • při manipulaci s míčem, používá přihrávky, zdokonaluje se v chytání míče, • řídí se pravidly míčových her.	OSV – kooperace a kompetice
POŘADOVÁ CVIČENÍ A ORGANIZACE ► TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech	• Smluvené organizační pokyny a signály, nástup • Organizace hodiny	• reaguje na základní signály, • dodržuje základní hygienické návyky – nosí vhodnou obuv a cvičební úbor, udržuje v	ENV – vztah člověka k prostředím

školy ► TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	• Základní zásady bezpečného pohybu a chování v tělocvičně, hřišti a venkovních sportovištích • Bezpečná příprava náradí	čistotě i cvičební prostředí, • dodržuje strukturu a organizaci hodiny TV z hlediska bezpečnosti.	
PLAVÁNÍ ► TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení ► TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy ► TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	• Hygiena a bezpečnost při pohybu ve vodě • Pohybové činnosti ve vodě (např. potápění, dýchání, skoky, splývání) • Průprava a nácvik techniky stylu • Hry pro rozvoj rychlosti a obratnosti	• dodržuje za pomoci učitele zásady hygieny a bezpečnosti při hodině plavání, • provádí s pomocí nebo samostatně některé pohybové činnosti v bazénu, • dle svých individuálních dispozic používá správné plavecké techniky, • spolupracuje při týmových činnostech.	OSV – seberegulace a sebeorganizace

5.18.3 TV - Ročník 3.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
GYMNASTIKA, RYTMICKÁ GYMNASTIKA A TANEC, ATLETIKA ► TV-3-1-02 zvládá v souladu s	Gymnastika • Jednoduché cviky s náčiním (např. míčky, švihadla, šátky, obruč)	• používá názvy cviků a gymnastického náradí a náčiní, • zpřesňuje pohyb a provádění jednotlivých	ČJ – slovní zásoba OSV - rozvoj schopností

individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	• Názvy nářadí a náčiní • Akrobacie: kotoul vpřed, vzad, průprava na stoj, skrčku - držení těla, postoje, dýchání • Cvičení na nářadí – lavičky, žebřiny, bedny, kruhy, kladina, hrazda (průprava)	akrobatických cviků dle svých dispozic provádí jednoduché pohybové činnosti s náčiním i bez, • koriguje správné držení těla při cvičení a chůzi, • provádí jednoduché cviky a sestavy na nářadí, • cvičí s náčiním krátké sestavy.	pozávání
	Rytmická gymnastika, tanec: • Jednoduché tance a kroky (např. poskok, přísun, obrat) • Cvičení s hudbou nebo rytmičným doprovodem, změna tempa a rytmu • Držení těla a koordinace	• vyjadřuje hudbu pohybem, • zatančí jednoduché tance a zvládá jejich základní kroky, pohyby, postoje, • procvičuje jemnou motoriku a koordinaci celého těla.	HV – reaguje pohybem na hudbu, tanec OSV - kreativita
	Atletika: • Povel na startu – navíc nízký start • Technika běhu, vytrvalostní a rychlý běh • Skok do dálky z místa i z rozběhu • Skok přes překážku • Štafeta s předávkou	• orientuje se v základních atletických pojmech, • rozlišuje start vysoký, polovysoký, nízký, • podle svých schopností provádí jednoduché atletické činnosti sám nebo ve skupině, • rozvíjí atletické dovednosti, techniku běhu, skoku do dálky i hodů. • vydává povel pro start.	
KONDIČNÍ A JINÉ CVIČENÍ ► TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	• Základní zdraví prospěšná cvičení, vhodné prostředí pro pohybovou činnost • Cvičení se sportovním náčiním (švihadla, krátké tyče, míče apod.) správné držení těla	• samostatně i podle předcvičujícího rozvíjí svoji sílu a obratnost, • provádí dle názoru základní kondiční a relaxační cviky.	
SPORTOVNÍ A POHYBOVÉ HRY ► TV-3-1-03 spolupracuje při	• Pohybové hry s pravidly	• dle svých individuálních schopností se zapojuje do pohybových her dodržuje jejich pravidla,	OSV – kooperace a kompetice,

	doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance	základní kroky, pohyby, postoje.	OSV - kreativita
	Základy atletiky: rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem	snaží se o správné provedení technik základních atletických disciplín.	
	Turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody Lyžování, bruslení (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích)	- základně se orientuje v terénu, dodržuje pravidla chování v dopravních prostředcích, zvládá chůzi v terénu, popíše obvyklé turistické vybavení, jedná šetrně k přírodě, - podle svých možností zvládá techniku bezpečné jízdy na lyžích/bruslích včetně zastavení, - dodržuje pravidla bezpečnosti a je ohleduplný k dalším lyžařům/bruslařům, - v případě úrazu je schopen vyhledat pomoc a poskytnout základní první pomoc.	ČaS - doprava ENV – , vztah člověka k prostředí lidské aktivity a problémy životního prostředí
SPORTOVNÍ A POHYBOVÉ HRY ► TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her ► TV-5-1-08 zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	Pohybové hry – s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity, využití hraček a netradičního náčiní při cvičení, pohybová tvořivost Základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkáni podle pravidel	- samostatně rozvíjí svoji výkonnost a vytrvalost, cvičí ve dvojici, - dle svých individuálních schopností se zapojuje do pohybových her a dodržuje jejich pravidla, - zdokonaluje použití a techniku přihrávek, - aktivně se zapojuje do míčových her - při hraní míčových her uplatňuje základní pravidla a zásady fair-play,	INF – orientační hry se zapojením QR kódů OSV – komunikace, kooperace a kompetice, mezilidské vztahy, řešení

		• zvládá základní organizaci pohybových činností a soutěží na úrovni třídy, • jednoduše zhodnotí kvalitu pohyb. činnosti.	problémů a rozhodovací dovednosti
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ ► TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením ► TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	• Význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu • Příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení • Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití • Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • Hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity • Bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV	• správně zařazuje různé druhy pohybu dle své kondice a struktury hodiny, • provádí samostatně základní kondiční a relaxační cviky a propojuje je do sestavy, • seznamuje se s druhy kondičního cvičení a jejich využitím, • dodržuje hygienu i zásady bezpečnosti při aktivitách v TV i během přípravy na ni v dalších prostorách (šatny, umývárny), • v případě potřeby umí poskytnout první pomoc.	ČaS – podpora zdraví, ochrana zdraví, PŘE - anatomie člověka, fyziologie tělesných cvičení
KONDIČNÍ A JINÉ CVIČENÍ ► TV-5-1-02 zařazuje do pohybového	• Základní zdraví prospěšná cvičení, vhodné prostředí pro pohybovou činnost	• samostatně i podle předcvičujícího rozvíjí svoji sílu a obratnost,	

režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením i	• Cvičení se sportovním náčiním (švihadla, krátké tyče, míče apod.) správné držení těla	• provádí dle názoru základní kondiční a relaxační cviky.	
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ ▶ TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti ▶ TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví ▶ TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení ▶ TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky ▶ TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	• Komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály • Organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí • Zásady jednání a chování – fair-play, olympijské ideály a symboly • Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží • Měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy • Zdroje informací o pohybových činnostech	• orientuje se v základních tělocvičných pojmech a správně je používá, • při sportovních i pohybových aktivitách dodržuje zásady fair-play a bere ohled na specifika opačného pohlaví, • reaguje na smluvené signály a povely, • dodržuje základní pravidla chování při TV a sportu - dodržuje zásady hygieny, chápe nutnost pohybové přípravy před i po sportovní zátěží, • změří své pohybové výkony a porovná je se svými předchozími, • najde v informačních zdrojích důležité informace o pohybových aktivitách a akcích ve škole či v místě svého bydliště (datum, čas, místo aj.).	ČJ, AJ – slovní zásoba OSV – seberegulace a sebeorganizace MEV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

5.18.5 TV - Ročník 6.- 9.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ ▶ TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem ▶ TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program ▶ TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly ▶ TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší ▶ TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	• Význam pohybu pro zdraví – pohybový režim, pohybové aktivity, rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců • Zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením • Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení • Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – hygiena, cvičební úbor, v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného	• na základě získaných poznatků a zkušeností v TV samostatně sestavuje a dodržuje svůj pohybový režim, zohledňuje rozdíl mezi rekreačním a výkonnostním sportem, zahrnuje poznatky o specifikách obou pohlaví vzhledem k pohybovým a sportovním činnostem, • reaguje na základní signály, • dodržuje strukturu a organizaci hodiny TV z hlediska bezpečnosti, • samostatně vykonává a do pohybové aktivity zařazuje průpravná, kompenzační, relaxační a další zdravotně zaměřená cvičení, • dodržuje základní hygienické návyky – nosí vhodnou obuv a cvičební úbor, udržuje v čistotě i cvičební prostředí, • v případě potřeby při různých situacích a v různých prostředích za různých klimatických podmínek přivolá pomoc, poskytne první pomoc včetně odsunu raněného.	ZD – podpora zdraví, ochrana zdraví, prevence, první pomoc PE - anatomie člověka, fyziologie tělesných cvičení OSV – rozvoj schopností poznávání, komunikace, psychohygiena
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ ▶ TV-9-2-01 zvládá v souladu s	• Pohybové hry – s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity • Gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení	• cviky s náradím i bez náradí provádí přesně v rámci svých dispozic, • provádí gymnastická cvičení i úkony podle	NF – orientační hry se zapojením QR kódů

individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech ► TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	s náčiním a na nářadí • Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance • Úpoly – úpolové hry, základy sebeobrany • Atletika – starty, rychlý běh, vytrvalostní běh, štafetový běh, skok do dálky, hod míčkem • Sportovní hry – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, utkání dle pravidel pro danou věkovou kategorii	svých dispozic (akrobacie, přeskok, nářadí), • provádí rytmická cvičení - strečink, zdravotní cvičení, aerobic, zapojuje prvky moderní gymnastiky (švihadla stuhy, obruče, míče), • s pomocí i samostatně rozvíjí svoji sílu a obratnost, • ovládá techniku všech atletických disciplín (běhy, hody, skoky), zlepšuje kondici a fyzickou připravenost, zdokonaluje techniku a zdravotní aspekt, • orientuje se na hrací ploše a v pravidlech různých her, zvládá plynulost akcí obranné i útočné fáze, přihrává, plní roli v týmu.	PŘE - anatomie člověka, fyziologie tělesných cvičení OSV – komunikace, psychohygiena, kooperace a kompetice, mezilidské vztahy, řešení problémů a rozhodovací dovednosti
	• Turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody (výlety, školy v přírodě) • Lyžování, bruslení (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích (pravidelné bruslení, lyžařský výcvik)	• základně se orientuje v terénu, dodržuje pravidla chování, zvládá chůzi v terénu, popíše a užívá obvyklé turistické vybavení, jedná šetrně k přírodě, • podle svých možností zvládá techniku bezpečné jízdy na lyžích/bruslích a zastavení, • dodržuje pravidla bezpečnosti a ohleduplnosti, • v případě úrazu je schopen vyhledat pomoc a poskytnout základní první pomoc.	ČaS - doprava ENV – vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ ► TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na	• Spolupráce při osvojovaných pohybových	• orientuje se v základních tělocvičných pojmech a správně je používá, • jmenuje významné sportovní soutěže a	INF – sběr dat a práce s daty VMEGS –

úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu ▶ TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu ▶ TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji ▶ TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora ▶ TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí ▶ TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže ▶ TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	činnostech • Historie a současnost sportu (významné sportovní soutěže a sportovci) • Pravidla osvojovaných pohybových činností (her, soutěží) • Zásady chování a jednání v různých činnostech a v různém prostředí • Měření výkonů, posuzování pohybových dovedností • Organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování	sportovce minulosti i současnosti, • při sportovních i pohybových aktivitách dodržuje zásady fair-play a bere ohled na specifika opačného pohlaví i na případná zdravotní omezení druhých, • dodržuje základní pravidla chování při TV a sportu - dodržuje zásady hygieny, chápe nutnost pohybové přípravy před i po sportovní zátěži, • reaguje na smluvené signály a povely, • najde v informačních zdrojích důležité informace o pohybových aktivitách a akcích ve škole či v místě svého bydliště (datum, čas, místo aj.), • posoudí určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnocuje, • organizuje samostatně i v týmu na úrovni školy jednoduché sportovní akce (závody, hry, soutěže), • změří své pohybové výkony a porovná je se svými předchozími, • naměřená data zpracovává, vyhodnocuje, podílí se na jejich prezentaci.	jednotná pravidla sportovních činností v mezinárodních soutěžích MEV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MUV – lidské vztahy (vztahy lidí ve sportovním týmu)
--	--	--	---

5.19 Výchova ke zdraví

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací obor: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Ročník: 6. – 7.

Časová dotace: 1 vyučovací hodina týdně

Charakteristika předmětu

Předmět je vyučován na 2. stupni. Přináší základní poznání o rodině a člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Žáci se učí aktivně rozvíjet a chránit zdraví a být za ně odpovědní. Žáci si upevňují hygienické, stravovací a jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole, člověku i vztazích mezi lidmi.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení: Žáci si osvojují obecně užívané pojmy dané oblasti. Prostřednictvím vhodně volených zadání poznávají smysl osvojovaných postupů pro běžný život. V týmu i samostatně porovnávají dosažené výsledky.

Kompetence k řešení problémů: Vedeme žáky k porozumění probíraných témat v kontextu a souvislostech, vyhledávání a třídění informací podle zadaných kritérií. Žáci se učí hledat vlastní postup při řešení problémů, svá řešení posuzují z nejrůznějších hledisek a aplikují je na podobné úkoly a situace.

Kompetence komunikativní: Žáci se učí souvisle a výstižně formulovat své názory, vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím. Získané komunikační dovednosti užívají k vytváření kvalitních vztahů.

Kompetence sociální a personální: Žáci jsou vedeni k pochopení významu týmové i samostatné práce. Uvědoměle přijímají a zastávají role v různých skupinách, učí se diskutovat. Uvědomují si odlišnost i jedinečnost každého člověka, jsou vedeni k prosociálnímu chování.

Kompetence občanské: Ve výuce jsou vytvářeny příležitosti k pochopení práv a povinností souvisejících se zdravím, mezilidskými vztahy a etikou chování v různých oblastech života. Vedeme žáky k respektování odlišných tradic, k respektu k přesvědčení druhých lidí a k úctě k jejich vnitřním hodnotám. Žáci si uvědomují výhody zdravého životního stylu.

Kompetence pracovní : Žáci nacházejí způsoby, jak využívat znalosti získané ve škole, i mimo ni pro svůj rozvoj. Jsou vedeni k dodržování pravidel hygieny a zdravého životního stylu v běžném životě a v oblasti mezilidských vztahů.

Kompetence digitální Umožňujeme žákům při učení využívat běžná digitální zařízení, aplikace a služby, rozvíjíme schopnost samostatně se rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít. Ukazujeme žákům, jak využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. Učíme žáky předcházet situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních a k vědomí potřeby jednat eticky v digitálním prostředí.

Průřezová témata

Do vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Mediální výchova.

5.19.1 ZD - Ročník 6.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
► VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě ► VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ • Vztahy ve dvojici (kamarádství, láska) • Postavení a role muže a ženy v rodině, vliv rodiny na vývoj dítěte • Vliv rodiny na vývoj dítěte • Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity (rodina, škola, vrstevníci, obec, spolek) OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ • Vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem • Zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity • Cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací • Stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení • Hodnotové postoje a rozhodovací dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování	• charakterizuje různé typy vztahů, • charakterizuje různé typy rodin a role členů rodiny, • objasňuje význam rodiny pro rozvoj jedince i společnosti, • objasňuje význam pravidel pro soužití v rodině a ve škole. • uplatňuje základní prvky sebeúcty a úcty k druhým, • uvědomuje si a pojmenovává své silné a slabé stránky, • charakterizuje různé typy osobností a temperamentů, • utváří své pozitivní sebehodnocení, • pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách.	OVE – rodina NVV – vztah druhým lidem i k sobě samému OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, mezilidské vztahy, poznávání lidí, komunikace, kooperace a kompetice, hodnoty, postoje, praktická etika MUV – lidské vztahy VDO – občanská společnost a škola
► VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE • Dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny	• charakterizuje tělesné, duševní a společenské změny při přechodu z dětství do puberty.	PE – ontogeneze člověka

	vztahy mezi děvčaty a chlapci		
- VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí - VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci - Složky zdraví a jejich interakce - Základní lidské potřeby a jejich hierarchie podpora zdraví a její formy - Prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, - Odpovědnost jedince za zdraví, - Podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ výživa a zdraví - Zásady zdravého stravování, pitný režim - Poruchy příjmu potravy zásady osobní, intimní a duševní hygieny, - Otužování - Denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit - Význam pohybu pro zdraví	- charakterizuje zdraví jako hodnotu, - vysvětluje vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví, - charakterizuje člověka v jeho duchovní, duševní a tělesné celistvosti, - uplatňuje metody odpovědného a účinného rozhodování ve prospěch svého zdraví, - vyjadřuje vlastní názor k problematice zdraví, - uvádí souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí, - navrhuje a hodnotí režim dne, - dodržuje pravidla bezpečného chování.	PE – orgánové soustavy PČ – příprava pokrmů, skladování surovin PE - hygiena TV – pohyb, cvičení, prevence jednostranného zatížení, kompenzace OSV – sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena ENV – základní podmínky života, vztah člověka k prostředí
VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje	RIZIKA OHR. ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE Prevence zneužívání návykových látek Kouření, alkoholismus	- popisuje rizika kouření a pití alkoholu a jejich vliv na zdraví, - rozpozná manipulaci v reklamě.	OVE – rizikové chování a jeho důsledky, násilí, kriminalita, pomoc

osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	• Manipulativní reklama • Doping ve sportu Skryté formy a stupně individuálního násilí • Šikana a jiné projevy násilí • Kriminalita mládeže • Komunikace se službami odborné pomoci (dětská krizová centra, linky důvěry)	• vysvětlí pojem doping ve sportu. • rozpoznává projevy násilí a šikany, popisuje způsoby prevence a účinné a přiměřené obrany.	služeb odborné pomoci MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
► VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi ► VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	Bezpečné chování a komunikace • Komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi • Nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií • Sebeobrana • Chování v krizových situacích • Manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví • Ochrana zdraví při různých činnostech • Bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy • Vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity • Postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)	• rozpozná v běžné komunikaci možnou manipulaci, • vysvětluje možný manipulativní vliv médií a reklamy, • popíše možné manipulativní praktiky sekt. • dodržuje pravidla ochrany zdraví při různých činnostech a v dopravě, • uvádí základní pravidla vztahů mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity, • vysvětluje, jak postupovat v případě dopravní nehody.	NVV – sekty OSV – komunikace, mezilidské vztahy, poznávání lidí, řešení problémů a rozhodovací dovednosti MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

5.19.2 ZD - Ročník 7.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT
► VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ - Partnerské vztahy, manželství a rodičovství - Komunikace a kooperace - Respektování sebe sama i druhých - Přijímání názoru druhého, empatie - Chování podporující dobré vztahy - Aktivní naslouchání, dialog	- vysvětluje pojem prosociálnost, popisuje její projevy ve svém okolí, - uplatňuje tvořivost v mezilidských vztazích (v rodině, ve škole), - vysvětluje pojem empatie, popisuje projevy empatie v rodině a kolektivu.	NVV – vztahy mezi lidmi, vzájemná pomoc OVE – rodina, manželství OSV – rozvoj schopnosti ponávání, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, kreativita
► VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky ► VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc ► VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu;	ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ - Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví: kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota významu pohybu pro zdraví, Ochrana před přenosnými chorobami - Základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence - Nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty Ochrana před chronickými nepřenosičnými chorobami a před úrazy - Prevence kardiovaskulárních a metabolických	- na příkladech demonstruje vztah mezi vnějším a vnitřním prostředím a zdravím člověka, - v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky, - formuluje zásady ochrany před nakažlivými nemocemi, - popisuje poruchy vznikající nesprávným způsobem příjmu potravy, - jmenuje chronické formy onemocnění a popisuje způsoby jejich prevence, - uvádí příklady pomoci nemocným,	PE – běžné lidské nemoci a prevence před nimi, biologie živočichů – chování, biologie rostlin – rostliny léčivé, jedovaté, s psychoaktivními účinky CH – přírodní a umělé látky, jedy, NVV – pomoc potřebným OVE – podpora jedinců i skupin ve společnosti OSV – sebeorganizace a seberegulace,

dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce ► VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	onemocnění • Preventivní a léčebná péče • Odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě) • Základy první pomoci • Vztah k handicapovaným lidem • Stres a jeho vztah ke zdraví • Kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti • Psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech	handicapovaným a starým lidem, • projevuje odpovědné chování v situacích ohrožujících zdraví, • v případě potřeby poskytuje první pomoc, • objasňuje pojem stres a uvádí jeho příčiny, • uplatňuje způsoby prevence stresu a posilování duševní odolnosti, • používá relaxační techniky k regeneraci organismu.	psychohygiena PČ – zásady bezpečnosti při zacházení s různými typy materiálů
► VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	RIZIKA OHR, ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE Prevence zneužívání návykových látek • Nejčastěji užívané drogy • Drogy a jejich účinky, drogy a zákon • Vznik závislosti, prevence drogové závislosti Autodestruktivní závislosti • Psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému • Rizikové chování - zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet) Skryté formy a stupně individuálního násilí	• popisuje a hodnotí sociální i zdravotní rizika závislostního chování i rizikového chování. • zaujímá kritický postoj ke skrytým formám individuálního násilí a zneužívání a popisuje možné způsoby ochrany.	PE – rostliny jako drogy NVV – vnitřní svoboda člověka – svoboda od závislosti INF – bezpečné a etické chování na internetu OVE - vztahy k druhým lidem, respektování práv

	• Násilné chování, týrání • Kriminalita mládeže • Těžké životní situace a jejich zvládání, • Komunikace se službami odborné pomoci		ostatních, dodržování právních norem ČR
► VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Ochrana člověka za mimořádných událostí • Klasifikace mimořádných událostí • Varovný signál a jiné způsoby varování • Základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace • Činnost po mimořádné události • Prevence vzniku mimořádných událostí	• projevuje odpovědné chování v situacích ohrožujících život či zdraví, • rozpoznává varovné signály a reaguje na ně, • vysvětluje jak se chovat při mimořádných událostech a jak jim předcházet.	
► VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví ► VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	Sexuální dospívání a reprodukční zdraví • Zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity Skryté formy a stupně zneužívání, sexuální kriminalita • Formy sexuálního zneužívání dětí	• popisuje fyziologický základ sexuálního dospívání, • vysvětluje význam sexuality v lidském životě, • jmenuje zásady bezpečného sexuálního chování, • vysvětluje rizika předčasného a neuváženého sexuálního chování, • vysvětluje odpovědnost vlastního jednání za svůj zdárný průběh života v budoucnu.	PE – rozmnožovací soustava OVE - vztahy k druhým lidem, respektování práv ostatních, dodržování právních norem ČR NVV – odpovědnost v sexuálním chování

5.20 Pracovní činnosti

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací obor: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 1. – 8.

Časová dotace: 1 vyučovací hodina týdně

Charakteristika předmětu

Předmět formami výuky a obsahem učiva, integrací znalostí i zkušeností získaných v jiných oblastech vzdělávání i v běžném životě umožňuje žákům získat soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě a k formulování jejich osobnosti, motorických i tvořivých schopností a dovedností.

Na 1. stupni je naším hlavním cílem rozvoj pracovních návyků a dovedností, plánování vlastní pracovní činnosti, uplatnění bezpečnosti a hygieny práce, práce s různým materiálem a pracovní nadšení.

Na 2. stupni jsou žáci vedeni k efektivnímu plánování a organizování samostatné i skupinové práce a upevňování vytrvalosti, soustavnosti a sebedůvěry. Předmět přispívá též k profesní orientaci žáků. Žáci jsou vedeni k dovednosti poskytnout v případě potřeby první pomoc.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení: Žáci si osvojují v praxi práci podle návodu, učí se plánovat svou činnost při práci s materiálem, přípravě pokrmů, osvojují si porozumění jednoduché technické dokumentaci. Poznávají různé materiály, jejich vhodné použití a způsob zpracování. Učí se sebereflexi vlastního pokroku ve zvládnutí pracovních činností, kriticky posoudit výsledek práce.

Kompetence k řešení problémů: Ve výuce žáci provádějí pracovní činnosti podle návodů, vyhledávají nejefektivnější pracovní postupy vedoucí k požadovanému cíli. Učí se ověřovat si zvolené řešení problému v praxi, aplikují je na obdobná zadání. Při práci s materiálem a přípravě pokrmů hledají nové způsoby využití svých dovedností. Své dovednosti se učí chápat i jako prostředek uplatnění na trhu práce. Učí se zodpovědnému rozhodování o vlastní profesní orientaci. Jsou seznamováni s možnostmi poradenství v oblasti volby dalšího studia a profesní orientace.

Kompetence komunikativní: Žáci se učí vysvětlovat pracovní postupy a používat správné názvy materiálů i nástrojů. Učí se účinně komunikovat při spolupráci s ostatními. Ve výuce jsou používány různé typy textů (zadání úloh, návody) a obrazových materiálů (schémata). Pozornost je věnována jejich správné interpretaci a čtení s porozuměním. Osvojují si pojmy související s volbou povolání, jsou vedeni k vlastní prezentaci.

Kompetence sociální a personální: Žáci se učí spolupráci ve dvojici a v malé skupině, k řešení úkolů a přijímání a zažití různých rolí ve skupině. Jsou vedeni, aby v případě potřeby pomohli nebo naopak o pomoc požádali. Osvojují si vědomí potřeby ohleduplnosti na pracovišti.

Kompetence občanské: Při práci s materiálem a ve vztahu k různým činnostmi člověka jsou uplatňovány souvislosti s životním prostředím a probouzeno vědomí spoluzodpovědnosti za jeho ochranu. Žáci jsou vedeni k rozhodování v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti. Žáci jsou vedeni k tvořivému přístupu.

Kompetence pracovní: Při výuce vznikají a jsou upevňovány pracovní návyky. Žáci jsou vedeni k správnému a bezpečnému používání používaných nástrojů a materiálů, ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě, k předkládání různých postupů, které vedou k témuž cíli. Učí se promýšlet možná rizika při různých činnostech a hledat cesty k jejich minimalizaci. Ve výuce se žáci seznamují se současnou technikou, získávají orientaci v základních oborech lidské činnosti. Výuka vytváří prostor také pro rozhodování o dalším vzdělávání a profesní orientaci.

Kompetence digitální: Umožňujeme žákům používat při hledání řešení běžná digitální zařízení, aplikace a služby a vytváříme prostor pro jejich samostatné rozhodování, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použijí. Žákům ukazujeme, jak získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat potřebná data. Umožňujeme žákům využívání digitálních technologií k usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění či zjednodušení pracovních postupů a zkvalitnění výsledků své práce.

Průřezová témata

Do vyučovacího předmětu Pracovní činnosti jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Environmentální výchova, Mediální výchova.

5.20.1 PČ - Ročník 1. - 3.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT	Pozn
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM ► ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ► ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	• Přírodniny, práce s drobným materiálem, vlastnosti materiálů, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů. • Jednoduché postupy podle názoru (navlékání, aranžování, dotváření, opracovávání a třídění přírodního materiálu) • Organizace práce, pravidla, bezpečnost	• seznámí se s různými druhy materiálů (přírodní a technické) a jednoduchými postupy, • pracuje podle názoru, • dodržuje pravidla bezpečnosti při jednotlivých činnostech, • udržuje pořádek a čistotu ve třídě.	OSV – rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace, kooperace a kompetice, kreativita	1.-3.r.
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI ► ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	• Stavby z jednoduchých stavebnic z plastů a dřeva • Modely	• vytváří vlastní plošné i prostorové stavby, • sestaví model podle předlohy i podle představy.	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	1.-3.r.
PĚSTITELSKÉ PRÁCE ► ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování ► ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	• Změny v přírodě (roční období) • Podmínky pro pěstování rostlin, půda, světlo, výživa rostlin, osivo • Ošetřování pokojových rostlin (ve třídě) • Pěstování rostlin ze semen v místnosti,	• provádí pozorování přírody a všímá si změn v přírodě, • plní pravidelně povinnost služby při zalévání květin ve třídě, • pěstuje a pečuje o rostliny z osiva.	ČAS – rostliny ENV – základní podmínky života VDO – občanská společnost a škola	1.-3.r.
PŘÍPRAVA POKRMŮ ► ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování ► ČSP-3-4-02 chová se vhodně při	• Jednoduché prostírání • Pravidla správného stolování, udržování pořádku a čistoty	• upraví si vhodně místo ke svačině, • připraví místo pro stolování, pojmenuje části jídelní soupravy, • dodržuje pravidla správného	ČAS - potraviny OSV – seberegulace a sebeorganizace	1.-3.r.

stolování	• Základní vybavení kuchyně • Výběr, nákup a skladování potravin	stolování, • popíše základní vybavení kuchyně.		3r.
-----------	---	---	--	-----

5.20.2 PČ - Ročník 4. – 5.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT	Pozn
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM ► ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu ► ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic ► ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu ► ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	• Vlastnosti různých materiálů • Práce s drobným materiálem • Funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů • Jednoduché pracovní postupy (vystřihování, skládání, spojování, rozřezávání, navlékání, uzlík, šití zadním a předním stehem, přišití knoflíku) • Využití tradic a lidových zvyků (malba na sklo, keramiku, porcelán) • Práce s papírem a kartonem • Organizace a plánování práce, zásady hygieny a bezpečnosti práce, první pomoc	• vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu, • využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic, • osvojí si vhodnost pracovních pomůcek, nástrojů a náčiní vzhledem k použitému materiálu.	PŘE – první pomoc OSV – rozvoj schopností poznávání, kreativita, seberegulace a sebeorganizace MEV – tvorba mediálního sdělení, VDO – občanská společnost a škola	4.-5.r.
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI ► ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	• Sestavování modelů z konstrukční stavebnice • Práce podle slovního návodu, předlohy, náčrtu	• provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž, • pracuje podle slovního návodu, předlohy, náčrtu.	M – práce s geometrickými tvary ČJ – porozumění textu	4.-5.r.

▶ ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu ▶ ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	• Konstrukce s pohyblivými prvky • Organizace a plánování práce, zásady hygieny a bezpečnosti práce, první pomoc		VV - nákresy	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE ▶ ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování ▶ ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny ▶ ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní ▶ ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	• Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo • Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) • Pěstování pokojových rostlin • Běžná údržba zahrady (shrabování trávy, listí) • Jednoduchá vazba a úprava květin • Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	• provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování, • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny, • volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky a náčiní, • upravuje jednoduchým způsobem květiny, umí jednoduchou vazbu, • rozpoznává základní jedovaté rostliny, rostliny s psychoaktivními účinky, dbá na bezpečí své i jiných, • jmenuje příklady rostlinných alergenů.	PŘE – rozmanitost přírody – rostliny, jedovaté rostliny, bezpečnost, první pomoc ENV – základní podmínky života	4.-5.r. 5.r.
PŘÍPRAVA POKRMŮ ▶ ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně ▶ ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm ▶ ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného	• Základní vybavení kuchyně • Výběr, nákup a skladování potravin • Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování • Úprava stolu pro slavnostní příležitosti • Technika v kuchyni – historie a význam	• seznamuje se se základním vybavením kuchyně, • připraví samostatně jednoduchý pokrm, • popíše a dodržuje pravidla správného stolování a	PŘE – bezpečnost, první pomoc OSV – seberegulace a sebeorganizace	4.-5.r.

stolování a společenského chování ► ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni		společenského chování, • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni.		
---	--	--	--	--

5.20.3 PČ - Ročník 6. – 8.

Výstupy RVP Žák:	Učivo ŠVP	Výstupy ŠVP Žák:	MV / PT	Pozn
PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ ► ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ► ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu ► ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ► ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty ► ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	• Základní podmínky pro pěstování – půda, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy • Zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybrané zeleniny • Okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květín, pěstování vybraných okrasných dřevin a květín; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava • Ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování • Léčivé rostliny, koření – pěstování;	• provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování, • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové rostliny i exteriérové dřeviny (školní dvůr), • volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní, • upravuje jednoduchým způsobem květiny, zvládne jednoduchou vazbu a úpravu květín, • rozpoznává základní jedovaté rostliny, rostliny s psychoaktivními účinky, dbá na bezpečí své i jiných, • uvádí příklady léčivých rostlin a jejich	PŘE – biologie rostlin, léčivé a jedovaté rostliny, alergen PŘE – biologie živočichů – etologie, bezpečnost při kontaktu s živočichy ZD – první pomoc při úrazu, otravě, alergické reakci OSV - rozvoj schopností pozývání,	6-8.r.

	rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy; alergie Chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky, hygiena a bezpečnost; kontakt se známými a neznámými zvířaty	účinků, - uvádí příklady možných alergenů mezi rostlinami, příklady alergických reakcí a možnost ochrany před těmito reakcemi, - zná principy a zásady chovu domácích zvířat, samostatně o ně pečuje (domácí zvířata ve třídě a ve škole), - uvádí základní principy přístupu k známým i neznámým zvířatům.		
PŘÍPRAVA POKRMŮ - ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti - ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	- Vybavení kuchyně - Zásady práce v kuchyni - Zásady zdravé výživy - Stolování, společenské chování - Teoretická a praktická příprava pokrmů - Suroviny k přípravě pokrmů - Studená kuchyně - Polévky, přílohy - Maso, masné výrobky - Zákusky - nápoje	- orientuje se v základním vybavení kuchyně, - obsluhuje bezpečně kuchyňské spotřebiče, - připravuje pokrm podle receptu, - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti, - ovládá pravidla první pomoci při úrazu v kuchyni a uplatňuje je v praxi, - dodržuje zásady zdravé výživy - sestavuje jídelníček, - připravuje tabuli pro jednoduché stolování i slavnostní tabuli, - ovládá základy společenského chování při stolování, - orientuje se v surovinách pro přípravu pokrmů a postupech pro jejich zpracování uplatňuje pravidla výběru a	ZD – zásady zdravé výživy, bezpečnost, ochrana zdraví, první pomoc VV - estetika OSV – seberegulace a sebeorganizace. Komunikace, kooperace a kompetice	6-8.r.

		skladování, • připravuje jednoduché studené pokrmy, • připravuje jednoduché teplé pokrmy (těstoviny, luštěniny, zelenina, brambory), • připravuje jednoduché pokrmy z masa, • připravuje jednoduché zákusky, • připravuje teplé nápoje.		
SVĚT PRÁCE ► ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí ► ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy ► ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání ► ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	• Trh práce – povolání, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, rovnost příležitostí na trhu práce • Volba a profesní orientace – principy, sebepoznávání, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace, informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb	• orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, • charakterizuje odborné předpoklady pro vybrané profese, • hodnotí svou profesní připravenost pro vybranou profesi, • prezentuje své předpoklady pro vybranou profesi, • orientuje se ve školské vzdělávací soustavě, učebních a studijních oborech.	OSV – sebepoznání a sebepojetí	8.r.

5.21 Třídnická hodina

Vzdělávací oblast:

Vzdělávací obor:

Vyučovací předmět: Třídnická hodina

Ročník: 6. a 9.

Časová dotace: 1 vyučovací hodina týdně

Charakteristika předmětu

Třídnická hodina poskytuje možnost pravidelné práce se vztahy uvnitř třídy. Je prostorem pro řešení aktuálních problémů třídy i školy, pro práci s tématy osobnostně sociální výchovy a tímto zároveň slouží jako významný preventivní činitel v oblasti sociálně nežádoucích jevů, které by se mohly ve třídě vyskytnout.

Probíhá převážně prakticky - žáci se s uvedenými tématy (moje já, zvládání složitých situací, spolupráce v mém životě, naše vzájemné vztahy atd.) setkávají v praktických situacích, v nichž sami jednájí, myslí, prožívají. Tyto situace buď vznikají přirozeně nebo jsou pedagogicky navozené.

Smyslem a cílem třídnické hodiny je pravidelná a plánovaná práce s třídním kolektivem, která vede k podchycení a pokud možno i k vyřešení problémů, které se ve třídě objevují a negativně ovlivňují atmosféru i klima třídy, potažmo školy, rozvoj osobnosti žáka a vytváření fungujícího společenství třídy a školy.

Obsahové vymezení

Obsah třídnické hodiny není přesně vymezen, jeho realizace je v kompetenci třídního učitele a podléhá kontrole vedení školy a metodika prevence.

Obsahové vymezení třídnické hodiny vychází z těchto oblastí:

- řešení provozních záležitostí
- seznámení a stmelování kolektivu
- práce s pravidly chování žáků a řešení aktuálních problémů třídy
- práce se vztahy ve třídě
- rozvoj specifických dovedností
- tvorba vlastních třídních projektů
- preventivní programy

Součástí třídnických hodin je činnost ŠKOLNÍHO PARLAMENTU. O závěrech členové parlamentu informují své třídní kolektivy i třídy mladších ročníků.

Třídnická hodina je praktickým nástrojem budování třídních kolektivů s pozitivním klima. Žáci jsou vedeni k otevřenosti, naslouchání druhých i k vyjádření vlastního názoru. Třídnické hodiny jsou nedílnou součástí budování vazby mezi třídním učitelem a žáky.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení: Učitel umožňuje žákům vybrat si nebo zformulovat témata, o které mají zájem, pracuje žáky tak, aby se orientovali v tom, co mají dělat (jasné instrukce, domluvená pravidla, sociální zpětnou vazbu).

Kompetence k řešení problémů: Učitel podněcuje žáky k formulování vlastních pravidel chování ve třídě i ve škole, k jejich dodržování s důrazem na praktické zažití zkušeností demokratického fungování skupiny. Nabízí k vyzkoušení praktické jednání v situaci, která se týká daného tématu (scénka, modelová hra, práce ve skupině). Učitel využívá spontánně se objevující témata a problémy, které přinášejí žáci nebo práce skupiny a uvádí je do vztahu s probíraným tématem.

Kompetence komunikativní: Učitel povzbuzuje žáky k vyjadřování rozdílných nápadů, názorů, pocitů ... a oceňuje, když se to žákům daří. Vytváří prostředí vzájemné důvěry, kde se žáci mohou projevovat jak svobodné a zodpovědné osoby, které umí uplatňovat svá práva a plnit své povinnosti. Učitel podporuje vstřícný přístup k ostatním, respektování individuálních rozdílů mezi žáky, smysl pro spravedlnost a odmítavý postoj k násilí. Učitel společně se žáky provádí sebehodnocení jednotlivců i kolektivu (vlastní práce, chování, výstupy z vyučování). Učitel podporuje v žácích rozvoj schopnosti radit se, ale i samostatně se rozhodovat se zřetelem na prospěch týmu.

Kompetence sociální a personální: Učitel vede žáky k péči o osobní i společný majetek a k respektování cizího úsilí a zároveň v nich posilujeme sounáležitost se školou a budování dobrého jména školy. Učitel vede žáky k vnášení osobního přístupu a vlastní vkladu do společné práce týmu.

Kompetence občanské: Žáci společně stanovují pravidla chování, školní řád navazuje na pravidla chování vytvořená ve třídách. Učitel zařazuje praktické aktivity, při kterých se žáci seznamují s funkcí důležitých orgánů a institucí na místní i státní úrovni a upevňujeme schopnost vyhledat pomoc v sociální a právní oblasti na místní úrovni.

Kompetence pracovní: Učitel navozuje situace, ve kterých si žáci mohou ověřit a prokázat své znalosti a dovednosti. Podněcuje žáky k plnění pracovních povinností. Učitel upevňuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny práce, ochrany práv, životního prostředí.

Kompetence digitální: Učitel vede žáky k používání digitálních zařízení a aplikací při hledání řešení. Vede je k využívání digitálních technologií k usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění či zjednodušení pracovních postupů a zkvalitnění výsledků práce. Učitel vede žáky k uvědomění si přínosů i rizik využívání digitálních technologií a zdůrazňuje potřebu etického jednání v zacházení s digitálními technologiemi a v online prostoru.

Průřezová témata

Do Třídních hodin jsou zařazena především průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Environmentální výchova, Mediální výchova.

6 Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1 Hodnocení žáků

Pravidla pro hodnocení žáků

Podrobně rozpracovaná pravidla pro hodnocení žáků jsou součástí Školního řádu Veselé školy (Klasifikační řád). Vycházejí ze zákona č. 561/2004 Sb., Školského zákona a vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání.

Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Hodnocením chápeme plánovitý proces získávání podkladů o výkonech žáka v daném předmětu a posuzování dosažené úrovně těchto výkonů podle předem daných kritérií. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné a doložitelné, respektuje individuální potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení. Hodnocení vypovídá o individuálním vývoji žáka a o tom, na jaké úrovni splnil očekávané výstupy stanovené v ŠVP.

Cílem hodnocení je poskytovat zpětnou vazbu žákům, učitelům i dalším autoritám. Zpětná vazba o pokroku v plnění výukových cílů přispívá k efektivitě učení. K získávání podkladů k hodnocení volíme takové formy, které ukazují, co žák zná a dokáže. Hodnotíme žáky tak, abychom je motivovali k další práci. Při hodnocení výkonu žáků zohledňujeme možné objektivní důvody, které výkon ovlivňují (například podpůrná opatření vydaná školním poradenským zařízením, odlišný mateřský jazyk, dalším takovým vlivem může být například rodinná situace žáka nebo aktuální zdravotní indispozice).

Součástí hodnocení výsledků vzdělávání je rovněž sebehodnocení, ke kterému žáky systematicky vedeme. Žáci posuzují svoji práci, úsilí a možnosti. Učí se pracovat s chybou, nalézat její příčiny a cestu k její nápravě.

Způsoby hodnocení

Základní formou průběžného i konečného hodnocení je pětistupňová klasifikace. Učitel ji může doplnit slovním hodnocením. V slovním hodnocení oznamuje učitel žákovi přednosti i nedostatky jeho výkonu tak, aby podpořil jeho sebedůvěru a motivoval ho k dalšímu studiu.

6.2 Autoevaluace školy

Vlastní hodnocení školy slouží k poskytování zpětné vazby. Jejím cílem je zjišťování aktuálních informací o stavu školy a získávání podkladů pro plánování a realizaci dalšího rozvoje a zlepšování školy. Vypovídá o tom, jak se škole daří naplňovat stanovené výchovné a vzdělávací cíle. Výstupy autoevaluace školy jsou hodnocením její úrovně a zároveň hodnocením kvality ŠVP.

Vyhodnocovány budou zejména tyto oblasti:

- soulad realizovaného školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
- průběh vzdělávání,
- výsledky vzdělávání žáků,
- školní klima a vzájemné vztahy s rodiči a místní komunitou,
- materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání,
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.